

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 12 avgusta 1935

God. VI — Broj 30

Govor krvi i srca

Nakon sletova u Taboru i Sofiji

U vremenu od nepunih 14 dana bio sam toliko srećan, da sam slušao na dva prostorno tako udaljena kvaliteta jednak govor krvi i srca slovenskog roda. Na slovenskom severu Evrope govorio je sa Žižkinom snagom i odlučnošću hutsitski Tabor, a na slovenskom jugu šumila je u oduševljenju bela Sofija — majka i mirisava lepotica bratske bugarske zemlje!

Oba ova kraja — istorijski Tabor, spomenik žilavosti i otpornosti česko-slovačkog naroda, i ponosna Sofija, obuzet osvežujućim talasima slovenskog čustvovanja — teže k istom cilju: Tirševim putem u veličinu i moć Slovenstva.

Što ovde konstatujem, nije pesma iz sanja, koju je pevala naša davnina u sentimentalnom zanosu i u idealnom udivljenju, nego je radosna stvarnost, koja je dozrela iz dela naših predaka i iz stalnog, stvarnog nastojanja naših savremenika, svih onih stotina tisuća, koji tu i tamo grade s neumornim, sitnim, iscrpljnim, tihim radom, s naporom i požrtvovanjem po svim krajevima slovenskoga sveta sa stavnim delovima monumentalnog zdjeljanja slovenske svetosti i sokolskog bratstva.

Moja sećanja idu u tome pogledu unatrag za punih 40 godina, i veseli me, da je kako u Taboru tako i u Sofiji naše staro načelo dobilo punu vrednost i da je došlo do punog izraza, da je celina sve — pojedinačna ništa!

Našli smo se jednaci medju jednacima, Čehoslovaci, Bugari, Poljaci, Rusi, Jugosloveni — velika slovenska potrođica, koja sa svojim kulturnim podvizima, sa zaletom svoje moralnosti i sa svojom fizičkom snagom osvaja svet. Gde govori krvi i srce, ne može biti sumnje, da su mnostva zauzela one postojanke, otkuda se oglašava zajednička volja naroda, da hoćemo mira, reda i rada, da stvorimo i osiguramo svoju budućnost. Upravo tako, kao što je Tirš napisao već godine 1863: „Želini smo svetlosti i bogatstva, a takođe i toga, što jedno i drugo čuva i brani. Potrebna je čvrsta nesalomljiva volja, potrebna je moralna čistota i dobro držanje, potrebne su snažne mišice i jake grudi, potreban je bratski duh i silna ljubav, a što sve potrostručuje našu moć u nerazdvojivu vezu, koja ju spaja.“

Takov je bio govor krvi i srca, koji je odjeknuo iz Tabora u Sofiji i od tamo — pojačan i pomnožen u oduševljenim mnoštvima — po svemu svetu, da ga čuje svako, komu je do istine i pravde.

Željni smo svetlosti — t. j. onih širokih pogleda, koji se otvaraju pred bistrim očima do svih dalekih obzorja duhovnog jedinstva slovenskih rođaka. Ova svetlost mora najpre da rastera tminu iz svake naše duše, da u nijednoj ne bude sene, koja bi pomučivala naše zajedničke težnje k istom idealu lepote i uzvišenosti naše zajedničke ideje.

Željni smo bogatstva — t. j. onih vrline i kreposti, koje leže u svakom pojedinцу kao seme u zemlji, a kome treba prirodne hrane da iznikne, da uzraste i da dade ploda.

Ovde, ako me je svega prožela i obuzela čvrsta i nesalomljiva volja, tada razumem glas krvi i srca, tada potrebu moralne čistote i dobro držanja, tada cenu vrednosti sokolskog vaspitnog delovanja, koje mi pored tih unutarnjih dobara daje mogućnost vidnog, vanjskog izrazavanja onoga, što u meni živi: snažne mišice i jake grudi!

A sve to, ma kako je veliko i lepo, bio je raskrsnim putem, koji bi vodio u dva smera, u dva suprotna pravca: u moralnu mlakost i u fizičku brutalnost, kada medju nama ne bi bilo potroštećene snage bratskog duha i silne ljubavi! I tako je genijalna Tirševa zamisao baš u tom duhu i u toj ljubavi našla svoju životnu snagu, koja je tako vremenito i spontano uzburkala naš sever i naš jug i spojila ih u jednu celinu.

Kada je god. 1871 Tirš uputio svoju poslanicu slovenskoj omladini, htio je, da bi se sokolska nastojanja iz njegove domovine proširila i na ostalu braću Slovence, da bi ta nastojanja baš u omladini budila, uzdržava i oživela misao, »da je baš ona pozvana, da s prirodom brabrošcu i

Posle velebnih i značajnih sofijskih dana

Nastavimo veliko započeto delo!

Još uvek stojimo pod neodoljivom impresijom sofijskih velebnih dana, pod impresijom, koja će svakom učesniku tog krasnog, veličanstvenog sleta, ostaviti duboke, neizbrisive tragove u sećanju za celog života. I kad god se budu budile reminisceonce na tē velike dane, one će za svakog učesnika značiti jedno novo duhovno proživljavanje tih dana, punih spontane topoline, iskrenog bratskog susretaja i intimnog snalaženja, kao u vlastitom domu, i prijema i gostoprimestva, kako samo može da ukaze rođeni brat svom rođenom bratu.

Ovi dani, nesumnjivo, prethvatljivo naročito u odnosima Jugoslovena i Bugara jedan od onih svetlih daturama, datuma od istorijskog značenja, jer su ti dani bili prvi bratski susret čitavih narodnih masa s jedne i druge strane granice, koje su posle tolikih i teških peripetija i zle sudbine, koja se je milosrdno poigravala s našim dvama bratskim narodima skoro puna dva i po decenija — slušajući ipak glas rođene krvi, manifestovala svoju odlučnu volju, da hoće u buduće živeti u miru i prijateljstvu, u bratskoj slozi i ljubavi. I našavši se jedni s drugima u bratskom zagrljaju, nad njima su se istodobno ukristili i sjajni simboli nacionalni, da pod tim svetim znamenjima započate svu prošlost i da jedni drugima prisegnu veru u bolju, bratsku, zajedničku budućnost. I mi, koji smo bili srećni svedoci tog veličajnog momenta, momenta neopisive radosti, videli smo, kako su suze radosnice orosile nebrojene oči s jedne i s druge strane, videli smo i osetili, kako je bratska krv progovorila svojim nemim govorom, ali glasnjim, jačim i rečitijim od svih fraza najščicanije retorike, videli smo i osetili, kako je ganuće sreća i uzbudjenje duše preprečilo u grlu svaku reč, da se bolje čuje i oseti zajednički kučaj srđaca krvne braće... I suze radosnice potekose nezadrživo i neštedimice... Za njima tek provalilo je oduševljenje, neopisivo, silno, do delirijuma! Bio je to triumf bratstva!

I tako svuda i u svakoj prilici, gde god se nadosmo u bratskoj zemlji. Nigde i ništa tu nije bilo izveštavljeno, konvencionalno, s farzom, koju uobičajena kurtoazija nameće sebi na lice. Ne, osećali smo se potpuno slobodno i voljko kao kod svojih, jer su nas i primili kao svoje, i bolje nego svoje.

Mi smo se odlično razumeli, i s najobičnijim seljakom i najneznačnijim gradaninom isto kao i s najvećim intelektualcem ili visokim državnim funkcionerom. Svi smo se našli tako bliski, pa i identičnih pogleda i misli. Jer smo svii i osećali jedno, i da smo jedno, i da jedno i moramo biti! I konstatovali smo jednu najvažniju i najradostniju činjenicu, da naša dva susedna i bratska naroda zapravo i ne može nista da deli; jest, taj osećaj mi smo mogli i imali prilike da vidimo i osećimo u narodu samom. A kako je u narodu tamo, tako je i kod nas. Jer narod je svojom prirodom inteligencijom, dodešu pristopom ali duboko intuitivnom i koja ne varu, prozre i pronikao, zašto su se braća u prošlosti medusobno krvavila i bila. Ali pustimo sada to! Srećnija sadašnjost želi i hoće još bolju i utešljiviju budućnost, hoće mir, istinsko zbljenje, hoće bratstvo, koje povezuje rođenu krv, slovensku. I ova plemenita i užvišena težnja dvoje bratskih naroda nalazi danas, hvala Bogu, svoj nastabilniji oslonac u narodu s ove i s one strane. A jedna takva ideja, koja počiva na tako čvrstim fundamentima, koja počiva u srčima najščasnijih narodnih slojeva, ta

ideja i nije više ideja — to je već stvarnost, i s time se ima računati.

Iako mi Sokoli ne mislim i nečemo da mislimo politički, jer politika nije naša zadača ni domena, i jer imamo mnogo razloga da verujemo u politiku i državničku mudrost pozvanih faktora, koji će znati da politiku podešavaju prema istinskim željama naroda i da je uskladiju s državnim interesima, ipak smatramo potrebnim da ovde naglasimo i podvučemo to, da je politika svega slovenskog Sokolstva, — učijim se redovima danas nalaze i braća bugarski Junaci, — bila, jest i da mora biti: slovensko bratstvo i slovenska uzajamnost iznad svega! To je sveta i nepovrediva dogma Sokolstva! Taj vjeruju slovenskog Sokolstva treba da uravnavi život i dela, pogledi i misli svakog pripadnika velike slovenske sokolsko-junačke zajednice. U tome je sadržan sav politički program slovenskog Sokolstva za čije ostvarenje treba svaki Soko i Junak da posveti sve svoje najbolje sile. Učvršćavati bratstvo medju slovenskim narodima i nastojati, da se slovenska uzajamnost pokaže i na delu, u realnom i praktičnom životu — ma i s to dva velika zadatka — Sokolstvo će uvelike zadužiti sve slovenske narode. Ono radeći na tome, stvarno uklanja i sve druge brane i prepreke, koje bi se eventualno mogle da nadu na putu pri dalnjem sporazumevanju bratskih naroda o njihovoj sudbinji i budućnosti i pri dalnjem rešavanju svih ostalih pitanja, koja život nanese.

Ovde takođe ne možemo da miemo ni činjenicu, što su bratski narodi bugarski i jugoslovenski i direktni teritorijalni susedi. Ova vrlo važna okolnost još više ih upućuje, da se, u svrhu uspešnijeg čuvanja i unapređenja svojih zajedničkih interesa, što čvršće i tesnije približe jedan drugome i da iskreno i uzajamno kolaboriraju, da se medusobno potpomažu. A to će biti moguće i od faktičnog uspeha, ako u zajedničkim nastojanjima za zajedničko dobro i za zajedničku sigurnu budućnost ni s jedne ni s druge strane ne bude nikakvih zadnjih misli, kako je to ustalom od strane Sokola i Junaka na ovome sjajnom VIII sletu u Sofiji bilo i svečano deklarisan.

„Mir, bratstvo i ljubav, — to je ono najvažnije što treba da vladu medu nama, Bugarima i Jugoslovenima,“ — rekao mi je jedan od najuglednijih predstavnika današnjeg kulturnog života u Bugarskoj, jedan od onih gorljivih boraca i pionira, koji su čitav svoj život založili i borili se za slovensko bratstvo i slovensku uzajamnost, i koji su sudeći sve dogadaje sub specie aeternitatis gledali u pobedu svojih visokih idea u dalekoj budućnosti. I nisu se prevarali, jer srećni naziru, kako se na horizontu već ukazuju obrisi stvarnosti onoga, što su oni kroz svoj dugi život, pun borbi i nepokolebitive vere u pobedu i ostvarenje, gledali nekoč samo u vizijama.

„Jer,“ — nastavio je ovaj sedi borac — „to je osnova, na kojoj ćemo doći do ostvarenja naših velikih zajedničkih težnja. Pozdravite najsrdačnije!“ — rekao mi je svojim slabim staračkim glasom, u kome je titralo i ganuće i uzbudjenje — „svu braću Jugoslovene! Radimo!“ — nastavio je — „složno svi, vi tamo, a mi ćemo amo, za veliku južnoslovensku budućnost! Vidite samo, kako nam je jezik sličan, blizak, kako se dobro razumemo! Mi smo stari već odavno radili za ovu veliku ideju, a sada radite vi, mlada generacija, koji

neumornim vežbanjem svojih snaga stalno i pojačano, sa svim silama — i ako je potrebno — takođe i životom svojim brani slovensku ideju...“

Tako mi je pao u dušu govor krvi i sreća, kada su se predra mnom nizali dogadjaji u malome opsegu u Taboru i u velikom u Sofiji.

I što mogu da kažem danas?

Na pragu smo velikog časa — novog doba slovenskog sokolskog bratstva.

I dok naša mnoštva stvaraju većliko delo, oziva se imperativ volje naroda; progovara njegova krv i nje-

imate eto sreću da je krunišete s većim uspesima! Neka živi bratska Jugoslavija! Neka živi bratski jugoslovenski narod! Doviđenja!

Tako me je ispratio iz svog radnog kabinetnog ovaj sedi, veliki bugarski patriota, veliki prijatelj jugoslovenskog naroda, i kad se svakome od njih prizna puno pravo na njegov slobodni nacionalno-kulturni razvoj — to na taj princip Sokolstvo i ne može da gleda drugačije nego kao na svoj vlastiti, jer ono, kao čisto demokratski pokret, koji je odmah pri svome radnju usvojio veliko slobodarsko i demokratsko načelo bratstva, jednakosti i slobode, i ne može u svojim konceptima na jedinstvo slovenskih naroda, a ovde konkretno jugoslovenskog i bugarskog, da vodi drugim duhom i drugim načelima, nego li onima, koja su ispisana na njegovim zastavama: duhom i načelima jednakosti, bratstva i slobode!

Da zaključimo!

Značaj velikog minulog sofijskog sleta nije samo u njegovom velikom uspehu u pogledu telesnog i moralnog vaspitanja pripadnika junačko-sokolskih; nije taj značaj samo u neospornom i lepom uspehu organizatorskog rada, niti je to bio samo zadivljujući revi snage, razvoja i napretka Junaka i Sokola. Ne, ovaj veliki slet ima i mnogo dalekosežniji značaj, i to u tome, što je on bio i jedna veličajna manifestacija i afirmacija eminentno slovenskih misli, slovenskog bratstva i slovenske solidarnosti, koji je tako sjajno, tako ubedljivo i spontano našla svoj najnasajniji izražaj u srcu „nemirnog Balkanskog Poluostrva. To je pobeda onog novog duha, koji danas veže novim Balkonom, nad kojim zori zora velikih dana bratstva, jedinstva i slike!

I baš što se specijalno tiče nas Jugoslovena i Bugara, ovaj veliki i sjajni slet braće bugarskih Junaka najeklatantnije je posvedeo, koliko elementarne snage imu u sebi iskrena i složna volja naših dvaju bratskih naroda, koja je, sledeći slike primere velike mudrosti svojih Vladara, blaženopočivog Vitezskog Kralja Aleksandara I Ujedinitelja i Njegovog Veličanstva Cara Borisa III, izabrala Njihov put i njime pošla k lepoj zajedničkoj, velikoj budućnosti. A ta narodna volja izabrala je taj put, jer je dokačila, da na njemu nema i ne može da bude raskrsnica novog iskušenja i da s toga puta nema i ne može više da bude vratiti u natrag. I zato kročimo smeono i gordo tim blagoslovljenim stopama naših velikih Vladara, kročimo i baš mi Sokoli i Junaci budimo pred svima prvi na tom putu bratstva, ljubavi i slike; i budimo šigurni, da nećemo biti osamljeni, i verujmo: budućnost naših dvaju bratskih naroda biće velika i beričtna — jer „Sjedinecničko pravi silata!“

Nastavimo, stoga, veliko, zajedničko, započeto delo!

St. Čelar

Našim preplatnicima

Opći štrajk grafičkih radnika u Dravskoj banovini, koji traje već punih mesec dana, uzrok je, da naš list nije izšao već od 12. jula, kada je i taj poslednji broj izšao neposredno po začetku štrajka. Kako se pak nije moglo predvideti, da bi štrajk mogao duže potrajati, to nismo ni smatrali uputnim da u poslednjem broju od 12. jula štrajk uopće spomenemo. Međutim desilo se je sasvim drugačije.

Molimo stoga sve naše preplatnike da izvole uvažiti razlog, koji je kao jača sila, sprečio redovito izlaženje našeg lista te da ove neizisile brojke ne reklamiraju.

Da bi pak naše preplatnike otstavili za neizisile brojke, prilaževo ovom poslednjem broju posebni ilustrovani prilog o sletu u Sofiji.

Naredni naš broj nastojaćemo izdati svakako redovito, računajući način na mogućnost najskorijeg prestanka štrajka.

Uredništvo i uprava
»Sokolskog glasnika«

E. L. Gangl

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Jaroslav Zika-Borotinski
šezdesetogodišnjak

Dne 13. jula navršio je šezdeset godina svog plodnog i zasluznog života brat Jaroslav Zika-Borotinski, starešina Českoslovačke pograđene župe u Pragu i poznati češki književnik. Jubilarac bavio se je književnim radom već za mlađih dana, a danas važi kao priznat pesnik i pisac. Napisao je i nekoliko pozorišnih dela. Do raspuštanja ČOS za vreme svetskog rata obavljao je iža brata Kršena funkciju tajnika ČOS, kao i razne funkcije po društviima i župama. Poznaje Sokolstvo i njegov život do potankosti. Napisao je, kao odličan poznavalec Sokolstva, nekoliko dela iz sokolskog života, a i mnoge svoje pesme posvetio je Sokolstvu, raznimi jubilejima i t. d. Nakon oslobođenja stupio je u redakciju Venkova, gde je pored ostalih s uspehom vodio i sokolsku rubriku. Još i danas ovaj vredni Soko, kojeg se je prigodom njegovog jubileja setila čitača češka literarna javnost, velikom energijom radi u Sokolstvu i to na odgovornom mestu starešine Zagranice župe ČOS.

† Brat Vilim Pelclbauer

22. jula o. g. umro je u Kolinu br. V. Pelclbauer, dugogodišnji načelnik Sokolske župe Havličkove, član Vibora ČOS i počasni član načelnštva ČOS. Pokojni brat Pelclbauer stupio je u sokolske redove još kao dete, a po svojem kasnijem požrtvovnom i predanom sokolskom radu stupio je u red najpoznatijih, najzaslužnijih i najistaknutijih sokolskih radnika u českoslovačkom Sokolstvu. Svaki rad, kojega se je prihvatio, izvršio je do kraja, temeljito i stručno. Osećaj dužnosti i odgovornosti vodio ga je uvek u svem njegovom radu. Dobrim je primerom uvek prednjačio. Na njegovom zadnjem putu otpratile su ga stotine i stotine Sokola i Sokolica, predsedništvo ČOS, koje su zastupali braće br. Buvkovski, dr. Kršovák, Švarc, Kepel, dok su načelnštvo ČOS zastupali br. Niemann, Vanjek i inž. Drahoš Sokol. Telo pokojnikovo bilo je izloženo u velikoj sali kolinskog Sokola. Počasnu stražu vršili su Sokoli. Još pre određenog vremena postrojili su se pred sokolom sokolski pripadnici, dok su u sokolani bili samo zastupnici, pevači, porodica i pozvani gosti. Najpre je poznata Knihovna kapela intonirala žalobni koral našto su pevači pevačkog društva »Dobroslav« otpevali tužaljku. Sledili su oproštajni govorovi zamenika načelnika ČOS brata Niemaha, brata Cetla, starešine Havličkove župe, te načelnika iste župe brata Mrazeka, a na kraju se je još oprotio od pokojnika zastupnik Sokola Kolin. Sutradan je u prisustvu porodice i sokolskih deputacija izvršena kremacija u Nimburku.

Slet američkih čeških Sokola u Klivlendu

Koncem meseca juna priredila je AOS u Klivlendu svoj ovogodišnji savezni slet, koji je u svakom pogledu vrlo dobro uspeo. Sletu je učestvovao velik broj članstva te vrlo lep broj ostalih Čehoslovačkih, koji borave u tim krajevima. U povorci su učestvovali i jugoslovenski Sokoli iz Klivlenda i okoline. Iako je vreme u mnogočemu omalo rasporedi i izvedbu, u nedelju dne 23. juna razvedrilo se je i nastup je svečano završen na klivlendskom stadionu. Najpre su na stadion stupili pripadnici AOS, nadalje Jugosloveni, českoslovački legionari, narodne nošnje i t. d. da se na stadionu izvrši pozdrav. Izredalo se je nekoliko govornika, koji su u svojim govorima podvukli značenje sokolskog sleta za američke Čehe i Slovake te Slovence uopće, a prisutne Sokole pozdravio je i guverner klivlendske države. Zatim je započeo javni nastup, čija je glavna točka bilo vežbanje 1100 članova i članica u skupnim prostim vežbama, koje su vežbe pod vodstvom saveznog načelnika br. Jelineka izvršno uspele. Nadalje je vežbala savezna uzorna vrsta članova na vratilu, dok su članice vežbale na razboju. I pojedine župe imale su svoje posebne točke i to u raznim granama. Sve su točke bile vrlo dobro uvezbane i ostavile su jak utisak na sve prisutne. Ovaj je slet pokazao, da se u američkim češkim sokolskim društvinama marljivo vežba. Važna je činjenica, da omladina još čvrsto stoji uz Sokolstvo, iako američki upliv sve jače posire u omladinske redove. Zajedničkim požrtvovnim radom merodavnih sokolskih činilaca jamačno će poći za rukom, da se svu omladinu privuče u sokolske redove. Sletovi, kašto je bio klivlendski, najbolje su propagandno sredstvo za postignuće ovog cilja.

Uspeh sokolskog uzgoja u Irskoj

Svojevremeno smo izvestili, da se irski vojni krugovi zanimaju za sokolski uzgoj u českoslovačkoj vojski. Tada smo napomenuli, da je bio dodeljen irskoj vojsci poručnik Tihi iz ČSR, da pokaže u praksi u jednoj izmedu vojnih jedinica sav taj uzgajni rad. Tako je došlo do toga, da je garnizon u Curragh (Karagu) pred kratko vreme imao svoj prvi javni nastup, koji je vodio poručnik Tihi. Ovaj je slet u svakom pogledu baš odlično uspeo. Nastupu su prisustvovali i najviši vojni dostažnjenci irske vojske te zastupnici škola i ureda. Program je obuhvatao vežbanje sokolskih prostih vežba, vežbe na spravama po sokolskom sistemu, igre i t. d. Dnevna štampa se je veoma polivalno izrazila o ovome nastupu, a ministar narodne odbrane rekao je, da je sokolsko vaspitanje unelo u irsku vojsku svež duh. Nadalje rekao je ministar, da ovaj način vaspitanja treba što pre uesti i u irske škole.

Razne vesti iz Slovenskog Sokolstva

Českoslovačka obec sokolska u poslednje vreme podelila je raznim svojim društvima oko 30.000 Kč iz svog socijalnog fonda da bi se potpomogla gradnja vežbalista i na taj način ujedno zaposlili nezaposleni Sokoli pri sokolskom radu.

Nedavno je proteklo od smrti russkog generala br. V. M. Volodimirova, koji se je upoznao sa sokolskim radom na V svesokolskom sletu u Pragu i tako da tada ulagao sav svoj upliv kod russkog vojnog zapovedništva, da je sokolski telovežbeni sustav bio prodro u rusku vojsku. On se je takoder toplo zauzimao i za prijem velikog broja sokolskih prednjaka iz Češke u rusku službu. Inače general br. Volodimirov bio je posvetio takoder i mnogo vremena širenju sokolske misli u prednatom Rusiji. I upliv, koji je Sokolstvo postepeno postiglo u konzervativnoj ruskoj državi, bio je uglavnom njegov dobro.

Sokolsko društvo u Londonu u poslednje vreme sve se lepše i lepše razvija. Broj članstva porastao je od 35 na 75, a takoder i u telovežbenom pogledu postignuti su lepi uspesi. Još pred dve godine činilo se je, da s londonskim društvom neće biti ništa, ali ipak raznim faktorima uspelo je, da su društvo prenuli iz mrtvila i da danas samih vežbača imade 35, što braće što sestara.

Tiršev dom u Pragu posetiće uzorna vrsta japanskih visokoškolaca sa sveučilišta Kejo u Tokiju, gde će u dvorištu doma prirediti i jedan javni nastup. Japanci su se već na zadnjem svesokolskom sletu u Pragu vrlo zanimali za sokolsku telovežbu i odatle sa sobom poneli u svoju domovinu mnogo tehničkih sokolskih pomagala, a sada žele da sa svojom uzornom vrstom na licu mesta prouče sokolski rad i da ujedno poču, što su do sada naučili.

Sokolsko društvo Smihov u Pragu proslavljaće ove godine 50-godišnjicu postojanja svoga naraštaja. Bilo je to god. 1885, kada je nekoliko braće, među kojima i bivši načelnik ČOS brat dr. Vanjicek, pokrenulo pitanje telovežbe naraštaja i tu zamisao uskoro i ostvarilo. Najveća je zasluga za ovo tadađanog pravnika br. E. Hanaka.

Prednjački tečaj Američke obce sokolske održao se je ove godine u Twinsburgu u blizini Klivlenda. Tečaj je počeo 21. juna i trajao je do 24. jula. Uspeh tečaja je vrlo dobar. Tečaj je vodio načelnik AOS br. Jaroslav Jelenik, s članovima svoga načelnštva.

U češkim Budjejovicima umro je ovih dana nakon kratke bolesti, u 58 godini života, br. Bedřich Brož, požrtvovni načelnik Sokolske župe Husove u član načelnštva i vibora ČOS. Pokojni brat Brož bio je činovnik državnih železnic, a kroz punih 42 godine oduševljeni i vrli Soko. Za svoje velike sokolske zasluge odlikovan je počasnom plaketom ČOS »Na straži«. Načelnik župe Husove bio je punih 11 godina, te je kao takav još u julu o. g. vodio uspešni župski slet u Češkim Velenjicama, nadalje je učestvovao sa svojim vežbačima na sletu u Taboru i zatim takoder i na nedavnom sletu u Sofiji, gde je i obolio. Njegova smrt znači veliki gubitak za ČOS, a naročito za župu Husovu. U nedelju 4. o. m. prireden mu je u Budjejovicama krasan pogreb.

Krajem jula o. g. navršila je 80-godišnjicu života sestra Ana Podlipna, udova poznatog pokojnog prvog starešine ČOS, brata dr. Jana Podlipnog. Jubilarka, koja je bila uzorna supruga i majka, posvetila je svoju najveću skrb osobito siromašnoj deci, te je bila jedna od najpožrtvovnijih saradnica sestre Renate Tirševe u društvu »Češko srce«. Jubilarka je bila kroz čitav svoj život i odusjevljena Sokolicu.

Veličanstven uspeh VIII sleta Saveza bugarskih Junaka

Sletu je učestvovalo preko 20.000 Junaka i Junakinja, 6000 jugoslovenskih Sokola i Sokolica, brojno odaslanstvo češkoslovačkog i ruskog kao i predstavnici poljskog Sokolstva

Slet je otvorio Nj. Vel. Car Boris

Sofijski slet bio je sjajan triumf velike sokolske i slavenske misli na Balkanu i ujedno velebitna manifestacija jugoslovensko-bgarskog braštva

Učešće tolikih tisuća Junaka i Junakinja na sletu, njihova uzorna disciplina, velika volja i elan, što se je videlo na svim njihovim lepim nastupima — sve to pokazuje snažan, zdrav i nadobudan razvoj braške organizacije, čiji je požrtvovni i blagovorni rad u narodu danas očevidan i koji zaslužuje svako priznanje

Pokroviteljstvo sleta

Pokroviteljstvo nad VIII sletom Saveza bugarskih Junaka blago izvoleo je preuzeti Njegovo Veličanstvo Car Boris III. Održanje ovoga sleta pod najvišom egidom jedno je i najviše odlikovanje i priznanje brači bugarskim Junacima s najvišeg mesta za njihov veliki, uspešni i blagovorni rad, koji požrtvovno vrše u bugarskom narodu za njegovo dobro i za dobro otadžbine.

Vrhovni sletski komitet:

Vrhovni sletski komitet bio je saставljen ovako:

Počasno predsedništvo:

Njegovo Carsko Visočanstvo Knez Kiril Preslavski;

Andrej Tošev, predsednik Ministarskog saveta;

gen. major Stefan Canev, ministar vojske;

gen. major Todor Radev, ministar narodne prosvete;

Marko Rjaskov, ministar finansija;

Todor Kožuharov, min. železnica;

Nikola Jotov, min. saobraćaja;

Stojčo Mušanov, ministar narodne privrede;

dr. Konstantin Panajotov, bivši ministar:

zap. general Val Lazarov;

dr. Konstantin Svrakov;

dr. Konstantin Zlatanov;

dr. Stefan Vatev, bivši predsednik Saveza Junaka.

Predsednik: gen. major Raško Atanasov, ministar unutrašnjih dela i narodnog zdravlja;

potpredsednici: inž. Iv. D. Ivanov, predsednik sofijske opštine i Dimitrije Lazov, bivši predsednik Saveza Junaka;

glavni sekretar: inž. N. Nikolichev;

sekretar: poručnik Al. Dimev;

blagajnik: B. Pašov, pukovnik.

Uprava Saveza Junaka

Predsednik: gen. major Raško Afanasov;

potpredsednici: Nikola Stojanov, glavni direktor državnih dugova i Petar Jakimov, advokat;

predsednik kulturno-prosvetnog komiteta: Konstantin V. Mišajkov, advokat;

predsednik zdravstvenog komiteta: dr. Mihailo C. Minev, prof. univ.;

sekretar: Petar Petrov, pukovnik;

voditelj biblioteke i muzeja: major Georgij Stoev;

savezni arhitekt: arhitekt Petar Dimitrov;

članovi uprave: Bobi Pašov, pukovnik i Vasilij Bejkov, potpukovnik;

savezni načelnik: kapetan Zlatan Genev;

savezna načelnica: Marina Dobreva, profesorica i sofijiske devojačke gimnazije.

Sletske komisije

Glavni sletski odbor bio je podjeljen na potreban broj sletskih komisija, otseka i to ovako: komisija za uređenje sletišta, za nastanbu, propagandu, finansijsku, prehranbenu, priredbu, za poštu i brzojav, zdravstvena i redateljska. Gotovo sve komisije imale su po jednu ili više potkomisije, medu kojima i policijsku.

Načelnički odbor, dakako, pored svih ovih tela vršio je svoju odgovornu i tešku dužnost tehničkog vodenja sleta.

Sofija u danima VIII svejunačkog sleta

Već po prvim dolascima vozova Junaka i Junakinja iz unutrašnjosti zemlje Sofija je počela naglo da menja svoj svakodnevni izgled, a od 10 na 11. jula naveče Sofija više nije mogla da se prepozna. Nije to više bila ona mirna i tiba bugarska prestolnica, već kao milijunski velegrad u časovima najveće vreve, kada život prosti ključa na svakom koraku. Domaći u prvom momentu kao da se nisu mogli snaci u ovom neobičnom ritmu života, na jednom uzavrellog, čiji je tempo prenuto u pukret sve, gotovo do poslednje jedinke i na ulicama koncentrisao sve što je živo. Mnoge ulice bile su prosti zakrčene masama sveta i tolikim brojnim tisućama Junaka i Sokola. Sofija je bila sva iskićena zastavama, medu kojima se je lepršao i veliki broj jugoslovenskih. Posvuda se je osećalo vanredno raspoređenje, posvuda neobična život, radost, istinsko, veliko braško oduševljenje. Naročito od kolodvora prema centru, kao bujica nadolazile su sve nove i nove mase Junaka i Sokola, razlevajući se zatim u raznim pravcima prema svojim određenim konačištima ili prema sletištu. Odasvuda odvaznjahu marševi i davorije glazbe, odasvuda poklici, pozdravljanja i odzdravljanja, odasvuda orila se pesma... Tisuće i tisuće junakačkih koplaka i sokolskih perjanica, junakačkih belih u sokolskih crvenih košulja, najraznovrsnije narodne nošnje, medu kojima su tolike pretstavljale neiscrpano i raskošno bogatstvo narodne ornamente Slovenskog Juga, pa zatim golemo mnoštvo ostalog sveta, domaćeg i onog koji se je tih dana zgrnuo u prestolnicu iz svih krajeva zemlje, a i iz inostranstva — sve te i tolake svoje drage goste Sofija je dočekala najtoplje i najsrdnije.

Po tvrdjenju domaćina sleta, u Sofiju se je tih dana sleglo preko 20.000 Junaka i Junakinja sa svih strana Bugarske. Samo jugoslovenskih Sokola i Sokolica stiglo je punih 6000, nadalje preko 300 češkoslovačkih, oko 500 russkih, ponajvećim delom iz Jugoslavije. Poljsko Sokolstvo pak bilo je zastupano samo po delegaciji. Ostalih učesnika sletišta stiglo je takoder nekoliko desetaka tisuća. I sve te i tolake svoje drage goste Sofija je doč

sednica drži u prestolnici bratskog bugarskog naroda, uoči velikog sleta braće bugarskih Junaka. Pozdravivši najtoplje sve prisutne, starešina brat dr. Bukovski naročito je srušno pozdravio predstavnike bratskog Saveza bugarskih Junaka na čelu s predsednikom Saveza Junaka br. generalom Raškom Atanasovim. Br. dr. Bukovski završio je svoj govor s iskrenom željom za napredak braće bugarskih Junaka i celog bugarskog naroda, za napredak svega slovenskog Sokolstva na korist i veliku budućnost svega Sokolstva.

Posle govora starešine br. dr. Bukovskog, ustao je predsednik Saveza Junaka general br. Atanasov, koji je, srušno aklamiran, najtoplje pozdravio okupljene predstavnike svega slovenskog Sokolstva, zaželevši im kao domaćin najsrdačnije bratsku dobrodošlicu. Istačavši nadalje značaj ovog VIII svečinačkog sleta u Sofiji, na koji je pohrilo u tako impozantnom broju sve slovensko Sokolstvo, veli, da gaji čvrsto uverenje, da će i ovaj slet doneti mnogo lepih plodova svemu slovenskom Sokolstvu i da će ojačati zbljenje među svim bratskim slovenskim narodima.

Nakon govora predsednika Saveza Junaka generala br. Atanasova, ustao je I zamjenik starešine Saveza SS i Saveza SKJ br. Gangl, koji je sednici predložio na prihvrat sledeći manifest na sve slovensko Sokolstvo, a koji je manifest sednica jednoglasno prihvata.

MANIFEST SAVEZA SLOVENSKOG SOKOLSTVA

Svoji braći i sestrama!

Predratni Savez slovenskog Sokolstva sastao se je baš pred 25 godinama (1910) na sednicu svoga predsedništva u Sofiji, da tu, u prestolnici bratske bugarske zemlje, manifestuje bratsku uzajamnost svega slovena. Sokolstva, koje je bilo tada u njemu udruženo. U tom sokolskom bratskom kolu bili su tada udruženi i braća bugarski Junaci, koji su bili sa svim slovenskim Sokolstvom već povezani jedinstvenom mišljom i težnjama za postignuće visokih idea slovenskog sokolskog bratstva.

Na današnji dan opet, posle 25 godina, sastalo se je predsedništvo Saveza slovenskog Sokolstva na svoju sednicu u istoj prestolnici samostalne i slobodne Kraljevine Bugarske, da naglaši ovu istu jedinstvenu misao i one iste težnje svih slovenskih rođaka, koje je udružila Tirševa ideja u jedinstvenu organizaciju.

Kada je tada i slovenskim narodima neprijateljska sila sa svetskim ratom razbila tu jedinstvenu organizaciju, mi smo nakon ugašenog svetskog požara nastojali da opet udružimo sve svoje snage za sjedjenje, razvoj, napredak i obranu svega Slovenstva.

Tako smo godine 1925 ponovno osnovali u Varšavi Savez slovenskog Sokolstva, naglašujući, da hoćemo novim radom i sa širokim vidicima na naše buduće zadaće truditi se da moralno i fizički uzgajamo sav slovenski rod u bratskom demokratskom duhu, koji isključuje sve ono što je razdvajalo i što bi razdvajalo Slovence. Taj duh otstranjuje sve davne sporove i njihove uzroke, a širi bratsku ljubav, strpljenje i uzajamni život na korist najviših idea čovečanstva i civilizacije.

Radosni smo što možemo ove osnovne uslove naše vaspitne radnosti naglašiti ovde u bratskoj zemlji, koja se je po svojim Junacima pridružila našim zajedničkim nastojanjima za silnu budućnost svega Slovenstva.

S pozivom na ustrajan i neumoran rad, također i danas šaljemo ovu radnosnu vest u sve naše slovenske zemlje i isporučujemo svoj braći i sestrama iskrene i bratske sokolsko-junačke pozdrave!

U Sofiji, dne 11. jula 1935.

Dr. Stanislav Bukovski, s. r.
Gen. Raško Atanasov, s. r.
Adam Zamojski, s. r.
E. L. Gangl, s. r.
Dr. Miroslav Klinger, s. r.
Dr. Alfred Pihler, s. r.
Josip Truhlarž, s. r.

Zatim je starešina Saveza poljskog Sokolstva br. Zamojski pozdravio učesnike sednice u ime poljskog Sokolstva i ujedno saopštil članovima Saveza SS, da će Savez poljskog Sokolstva održati naredne, 1936 godine, u mjesecu juču, u Varšavi svoj slet, na koji oficijelno poziva da istome učestvuju i ostali bratski sokolski savezi.

Sa sednice upućeni su zatim pozdravni telegrami: Nj. Vel. Caru Borisu III, Nj. Vel. Kralju Petru II, predsedniku Češkoslovačke Republike T. G. Masariku i predsedniku Poljske Republike Mošćickom.

Kako se više niko nije javio za reč, to je predsedavajući br. dr. Bukovski zaključio ovu svečanu sednicu Saveza slovenskog Sokolstva u 10'30 časova, izvestivši članove predsedništva, da će se nakon malog prekida održati radna sednica Saveza SS.

Nakon kraćeg odmora, nastavljen je radna sednica Saveza slovenskog Sokolstva.

Sednicu je otvorio starešina Saveza SS br. dr. Bukovski, koji je održao vrlo značajan govor o Slovenstvu i misionu Sokolstva u Slovenstvu.

Komemorirajući zatim smrt velikog sokolskog radnika i jednog od najgorljivijih pionira sokolskog bratstva, zasluznog tajnika Saveza slovenskog Sokolstva, blagopojnog brata Vincenca Štjepanka, čijoj uspomeni svrnuti odaju poštu učesničima i likovnim »Slava mul«, br. dr. Bukovski iznosi, da je smrću blagopojnog br. Štjepanka ostalo upravljeno mesto tajnika Saveza slovenskog Sokolstva, koje ima sada da se popuni izborom novoga lica.

Tim povodom br. Gangl predlaže, da se za tajnika Saveza SS izabere brat Evgjen Kepl, član predsedništva ČOS. Predlog br. Gangla primljen je akademijom i izbor br. Kepla za tajnika Saveza SS popraćen je jednodušnim odobravanjem.

Kako je pak otstupom s mesta načelnika Saveza SKJ br. Miroslava Ambrožiča ostalo ujedno upravljeno i mesto zamjenika načelnika Saveza SS, to je, po svome položaju, na mesto zamjenika načelnika Saveza SS došao novi načelnik Saveza SKJ br. dr. Alfred Pihler, što je također primljen s jednodušnim odobravanjem.

Na predlog br. dr. Bukovskog, izriče se dosadanjem zamjeniku načelnika Saveza SS bratu Miroslavu Ambrožiču

najtoplja bratska zahvalnost na njegovom dosadanju radu u Savezu SS, a što se ima br. Ambrožiču i pismeno saopštiti.

Zatim predsedavajući br. dr. Bukovski s najtopljam recima pozdravlja bratsku saradnju braće bugarskih Junaka u Savezu slovenskog Sokolstva.

Dalje je govorio načelnik Saveza SS br. dr. Klinger o tome, da je potrebito da se tačno ustanove sve naredne priredebe u pojedinim sokolskim savezima, kao i njihov karakter, da bi tako Savez slovenskog Sokolstva mogao da odredi svoje učešće i način toga učešća na svim tim pojedinim sletovima, a poglavito i radi toga, da ove priredebe ne bi medju sobom eventualno kolidirale i time jedna drugu ometale. Govorio je također i o učešću Sokolstva na pretstojecoj olimpijadi naredne, 1936 godine u Berlinu, u kom je pogledu zaključeno, da će slovensko Sokolstvo na ovoj olimpijadi uzeti doстоjnog učešća. U tome pogledu donešeni su i konkretni zaključci.

Zatim je umesto tajnika, blagajnik Saveza SS br. Josip Truhlarž podneo sednici na odobrenje zapisnik prešle sednice i ukratko tajnički izveštaj, te ujedno i svoj blagajnički izveštaj. Svi ovi izveštaji primljeni su jednoglasno do znanja.

Sednica se je bavila također i pitanjem nastalog spora i raskola u ruskom Sokolstvu, pa su i po tome pitanju donešeni potrebni zaključci.

Zaključeno je nadalje, da će svaki član Saveza slovenskog Sokolstva učestvovati po svojoj delegaciji i na pokrajinskom sletu jugoslovenskog Sokolstva, koji će se naredne godine održati u Vidovdanu u Subotici.

Što se ptiće naredne sednice, kao i skupštine Saveza slovenskog Sokolstva, zaključeno je da se ove održe meseca decembra o. g. u Pragu.

Kako je time dnevni red sednice bio iscrpljen, to je predsedavajući br. dr. Bukovski, zahvalivši se na učešću svojih braća, istu zaključio u 13 časova.

Svečano otvaranje sleta dne 12. jula

Slet je otvorio Nj. Vel. Car Boris govorom za vreme »Molebena«, koji je služio Nj. Pr. mitropolit Stefan pred katedralom sv. Al. Nevskog — Otvorenju prisustvovali su članovi vlade, generalitet, predstavnici Saveza bugarskih Junaka i osnivač slovenskog Sokolstva te drugi odličnici, kao također i svi Junaci i Sokoli sa svojim zastavama i nepregledno mnoštvo gradjanstva

Pre otvaranja sleta, Nj. Vel. Car Boris izvršio je na Trgu sv. Al. Nevskog smotru svih postrojenih Junaka i Sokola, praćen oduševljenim ovacijama

Posle otvaranja sleta formirana je na Trgu sv. Al. Nevskog veličanska povorka od oko 30.000 učesnika, koja se je, oduševljeno pozdravljana od silnog mnoštva iskupljenog sveća, uputila prema Dvoru i stupajući kroz dvorski park izvela pred Nj. Vel. Carem Borisom defile

Dan svečanog otvorenja sleta ovanuo je lep i sunčan. Već zarana čuli su se zvukovi brojnih junackih i sokolskih glazbi sa svih strana, koje su predvodile na zborna mesta Junake i Sokole, odakle će pod svojim zastavama krenuti na svečano otvaranje sleta, na Trg sv. Al. Nevskog. Marsirajući ulicama, Junaci i Sokoli neprestano su klicali: »Ura!» »Zdravo!» »Zdravej!« I tako su ovi poklici i zvukovi glazbi već zarana izvabili na ulicu i u sofiski gradanstvo, koje se je odmah spontano pridruživalo ovim ranim jutarnjim manifestacijama.

Već nešto posle 9 sati Trg sv. Al. Nevskog bio je sav ispunjen Junacima i Sokolima, koji su se tu postrojili sa svojim zastavama, spremno očekujući na smotru, koju će izvršiti Nj. Vel. Car Boris. U naokolo pak, ukoliko je gde još ostalo nezapravljenog prostora, tu se je upravo strelačio sofiski gradanstvo, kao i po svim onim ulicama, koje vode od Dvora u pravcu trga. Sve je nestrljivo očekivalo kada će se pojaviti automobil s Nj. Vel. Carem Borisom.

U 9 sati je nego što je krenulo na svoje određeno mesto na trgu, češkoslovačko Sokolstvo na čelu sa starešinom br. dr. Bukovskim, vodstvo Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije sa zamjenicima starešine br. Ganglom, br. Paunkovićem, drom Pavlason, predstavnici poljskog Sokolstva starešina br. Zamojski i potstarešina br. Boguslavskim vodstvo ruskog Sokolstva sa starešinom br. Drajlingom.

Nešto iz 10 sati stigli su na trg i članovi vlade na čelu s ministrom predsednikom g. Andrejem Toševom. Od ministara započeli su: general g. Canev, general g. Radev, g. Kjoseivanov, g. Karagozov, g. Kožuharov i g. Mošanov. S članovima vlade stigao je i generalitet, nadalje opunomoćeni ministar Francuske g. Labure, češkoslovačke g. dr. Maksa, otpravnik Jugoslavenskog poslanstva savetnik g. Božović, obosoblje svih slovenskih poslanstava, predsednik sofiskog opštine g. inž. Ivanov, mnogi bivši ministri, među kojima i bivši predstavnici vlada gg. Cankov i Mušanov, te mnogi drugi službeni predstavnici i odličnici.

Kada su svi bili na mestu, predstavnici Saveza slovenskog Sokolstva na čelu sa starešinom br. dr. Bukovskim i domaćinom sletu, predsednikom Saveza bugarskih Junaka generalom br. Atanasovim, izvršili su pre dolaska Nj. Vel. Cara Borisa pregled svih postrojenih Junaka i Sokola. Svi predstavnici vodstva Junaka i Sokola bili su oduševljeno aklamirani. U to vreme već, po završenom pregledu, očekivalo se je i dolazak Nj. Vel. Cara Borisa.

Slika na Trgu sv. Al. Nevskoga bila je veličanstvena. Tu su zbijene lange desetaka tisuća bugarskih Junaka i Junakinja, sa zastavama i glazbama, kako članovi društava tako i članovi četa u svojim lepim narodnim odelima. Zatim su se poredali u dugom zbijenom redu jugoslovenski Sokoli i Sokolice, njih do 6000 na broju, sa preko sto svojih zastava, na čelu sa zastavom Saveza i s 10 glazbi. Naročito krasnu sliku pružale su jugoslovenske Sokolice u krasnim i bogatim narodnim nošnjama iz svih krajeva Jugoslavije, a svojom stasitošću i u urednim i lepim narodnim nošnjama

upadali su u oči i članovi naših sokolskih četa. Tu su, nadalje, okupljeni češkoslovački Sokoli i Sokolice, njih oko 300, sa zastavom ČOS na čelu, zatim ruski Sokoli također u velikom broju i sa svojom saveznom zastavom. Pored Junaka i Sokola bila su okupljena i brojna bugarska udruženja, starci bugarski ratnici i drugi, dok su se uz samu crkvu sv. Al. Nevskog, sučelice palati Akademije nauka sрvstali bugarski biciklisti, kojih je također bio veoma len broj.

Već pre 10 sati bilo je okupljeno na trgu i celokupno vodstvo i sletski odbor Saveza bugarskih Junaka na čelu s predsednikom Saveza generalom br. R. Atanasovim, vodstvo češkoslovačkog Sokolstva na čelu sa starešinom br. Bukovskim, vodstvo Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije sa zamjenicima starešine br. Ganglom, br. Paunkovićem, drom Pavlason, predstavnici poljskog Sokolstva starešina br. Zamojski i potstarešina br. Boguslavskim vodstvo ruskog Sokolstva sa starešinom br. Drajlingom.

Nešto iz 10 sati stigli su na trg i članovi vlade na čelu s ministrom predsednikom g. Andrejem Toševom. Od ministara započeli su: general g. Canev, general g. Radev, g. Kjoseivanov, g. Karagozov, g. Kožuharov i g. Mošanov. S članovima vlade stigao je i generalitet, nadalje opunomoćeni ministar Francuske g. Labure, češkoslovačke g. dr. Maksa, otpravnik Jugoslavenskog poslanstva savetnik g. Božović, obosoblje svih slovenskih poslanstava, predsednik sofiskog opštine g. inž. Ivanov, mnogi bivši ministri, među kojima i bivši predstavnici vlada gg. Cankov i Mušanov, te mnogi drugi službeni predstavnici i odličnici.

Kada su svi bili na mestu, predstavnici Saveza slovenskog Sokolstva na čelu sa starešinom br. dr. Bukovskim i domaćinom sletu, predsednikom Saveza bugarskih Junaka generalom br. Atanasovim, izvršili su pre dolaska Nj. Vel. Cara Borisa pregled svih postrojenih Junaka i Sokola. Svi predstavnici vodstva Junaka i Sokola bili su oduševljeno aklamirani. U to vreme već, po završenom pregledu, očekivalo se je i dolazak Nj. Vel. Cara Borisa.

Dolazak Nj. Vel. Cara Borisa

Bilo je tačno 10 i po sati, kada je najavljeni da dolazi Nj. Vel. Car Boris. U tome času odjekli su zvukovi glazbi i zaorili gromki poklici od strane otkuda je imao da nađe Nj. Vel. Car. Članovi vlade, generalitet, starešinstvo Saveza slovenskog Sokolstva i ostali zvanični predstavnici pošli su tada u susret Nj. Vel. Caru, koji je bio dočekan spontanom burnim ovacijama od svega tu okupljenog nepreglednog mnoštva, Junaka, Sokola i gradjanstva.

Sjavišći s automobila, Nj. Vel. Car Boris, očito raspoložen, ljubazno se je pozdravio sa svim zvaničnim predstavnicima kao i s predstavnicima Junaka i Sokola. Zatim se je Nj. Vel. Car Boris uputio praečom svitom i predstavnicima svega slovenskog Sokolstva te domaćinom sletu generalom bratom Atanasovim najpre prema postrojjenim redovima jugoslovenskog Sokolstva, čije su brojne zastave u tom času odavale počast. Neprestano ljubazno otpozdravljajući na gromke poklike »Zdravo!« i »Živo!«, kojima je jugoslovensko Sokolstvo oduševljeno pozdravljalo Sverenu bratsku zemlju, Nj. Vel. Car produžio je tada prema postrojjenim redovima češkoslovačkog i ruskog Sokolstva, stalno burno aklamirani, a nato prema redovima Junaka, dočekan silno oduševljenim i gromkim poklicima »Ura!«. Za sve vreme dok je Nj. Vel. Car vršio smotru, glazbe su svirale bugarsku državnu himnu.

Nakon izvršene smotre, u 10.50 sati, Nj. Vel. Car Boris uputio se je sa svom pravom pratnjom prema glavnom ulazu katedrale sv. Al. Nevskog, gde je imao da se tada održi »Moleben«, svečano blagodarenje. »Moleben« je služio sofiski mitropolita Nj. Vis. Pr. Stefan uz asistenciju visokog sveštenstva. Na »Molebenu« pevao je zbor Junaka. Posle »Molebena« Nj. Vis. Pr. mitropolit Stefan održao je kraći, lepi prigodni govor. Mesto gde je održan »Moleben« bilo je ukraseno velikim krasnim cilimovima i evecem, a unaokolo bile su poređane mnogobrojne jnuačke i sokolske zastave te zastave mnogih bugarskih patriotskih udruženja. Kao i pre sama smotra, tako i sada ovaj deo svečanosti otvaranja sleta prenosio je radio po celoj Bugarskoj i u Jugoslaviji. Nekoliko pak naročito instaliranih megafona

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

Kada je povorka ušla u dvorski park, odjekli su oduševljeni poklici Nj. Vel. Caru, Bugarskoj i bugarskom narodu. Nj. Vel. Car Boris pratilo je živo čitav defile i neprestano pozdravljao svaku zastavu i svaku kolonu, te ljubazno otpozdravljao svima na tako spontanim i srdačnim ovacijama. Nj. Vel. Car s vidnim izrazom zadovoljstva i radosti posmatrao je naročito defile brojnih tisuća jugoslovenskog, kao i odreda češkoslovačkog i ruskog Sokolstva. Isto tako Nj. Vel. Car s izrazom osobitog zadovoljstva i radosti posmatrao je defile tolikih brojnih tisuća Junaka i Junakinja iz svih krajeva Bugarske, koji su svome vladaru priredili burne i oduševljene spontane ovacije.

Kada je čelo povorke mimošlo i odalo počast Nj. Vel. Caru, iz povorke odvijili su se pretstavnici svih sokolskih saveza s vodstvom Junaka i priđušili se sviti Nj. Vel. Cara, da posmatraju defile.

Povorka je zatim produžavala prema suprotnom izlazu iz dvorskog parka na trg, gde ju je dočekivalo jedno nepregledno more ljudstva u najvećem zanosu. Povorka je jedva probijala put i mogla nekako da dalje produži. Svatogolema masa sveta natila se ne samo da povorku bolje vidi, nego i uželi da bi je što veće blizine dala što jačeg oduška svojoj velikoj radosti i oduševljenju prema milim i dragim svojim gostima i braći Sokolima, kao i prema svojim milim i dragim Junacima.

To su bili tako duboko dirljivi prizori, da će svim ostati u neizbrisivoj spomeni za čitavog života. Sve od početka pa do konca povorke vladao je pravi urnebes od oduševljenja i zanosa. Padali su gromki, zaglušni poklici i mešali se sa zvukovima marševa tolikih glazbi. Klicalo se burno sa svih strana: »Zdravo Sokoli«, »Živila braća Bugarije«, »Živila braća Jugosloveni«, »Ždravejte«, »Živila Jugoslavija«, »Živeo bugarski narod«, »Ura«, »Na zdrave«, »Živila Češkoslovačka«, »Živili Rusi«. Ponajčešći poklici bili su »Zdravo braćo Sokoli«, »Zdravo Sokol«, »Ura Junaci«. A bilo je i drugih poklika, kao: »Živeo slovenski Balkan«, »Živilo jedinstvo Bugara i Jugoslavena«, »Živilo Slovenstvo«, »Živilo slovensko bratstvo«, »Živila jugoslovensko-bugarska zajednica« i slično. Onako u prolazu, na let, bilo je i mnogo srdačnog rukovanja, dodavalo se je cveće... Mahalo se je i otpozdravljalo neprestano na sve strane. Retko se je gde mogla da vidi i oseti takva toplina i takva srdačnost. Pa i razumljivo, to je onaj slovenski jug, vrući, temperamentalni, to je onaj vredni Balkan, koji kad otkriva svoju široku toplu slovensku dušu, on je otkriva svu i daje svu, pogotovo svojim braći, svojom krvnoj slovenskoj braći i sestrama. I ove i ovakve manifestacije nisu bile samo obične prazne manifestacije, već će ostaviti i dubokih, stvarnih tragova, jer su bile istinski izraz najimplentijih osećaja slovenskog duha i bratstva, koje se sada ispolinskom snagom budu na ovome delu od tudina ozloglašenog evropskog kontinenta, koji je od drugih bio uvek potstrekivan na medusobnu svadu i u koju su drugi iz računa unosiši i raspirivali raspe i zadivice i potstrekivali braću na brata. Bila su to zaista »balkanska posla«, ali izvedena od nebakanskih, »milenijskih kultura i civilizacija«...

Po izlazu iz Dvora, povorka, na žalost, nije mogla da se razvije i da onako veličanstvena u celini predstavi i ostalim ulicama. Nepregledno more sveta, koji je nagrnuo na trg i po svim okolnim ulicama, u svom velikom oduševljenju povorku je tako stisnuo, da je ona jedva jedvica, i to na mestima u dvoredovima, pa i u jednoredima, probijala put i nalazila izlaz. Zato se je povorka i razbila i pojedini njeni delovi, izlazeći iz Dvora moralni su biti dirigovani u pravcima kuda je to bilo moguće, bez obzira na vezu s prvim, da tako ne bi stali u samom dvorskem parku i tako uopće onemogućili daljnji pokret, odnosno prolaz i defile i ostalih delova povorke, koji su neprestano nadolazili.

Bilo je već davno prošlo 2 sata po podne, kada su poslednji redovi začeli povorku izlaziti iz dvorskog parka. Povorka je time bila svršena. Nj. Vel. Car Boris, posle završenog defilea, srdačno se je oprostio i pojedine rukovao sa svima brojnim zvančnim i drugim pretstavnicima i ličnostima, izmenivši s mnogima od njih po nekoliko toplih reči. Naročito se je Nj. Vel. Car srdačno oprostio sa svim pretstavniciima Sokolstva i Junaka, zadržavši se s pojedinim privacima u srdačnom kraćem razgovoru, izrazivši im svoje veliko zadovoljstvo i radost na tako uspešnim i krasnim sokolsko-junackim manifestacijama i na zajedničkom velikom i korisnom narodnom radu. Oprostivši se sa svima, Nj. Vel. Car povukao se je tada u Dvor.

Iz Dvora pretstavnici svih sokolskih saveza i Junaka pošli su na svečani ručak u češkoslovačko poslanstvo, koji im je u čast priredio češkoslovački poslanik u Sofiji br. dr. Maksa.

Audijencija predstavnika slovenskog Sokolstva kod Nj. Vel. Cara Borisa

Istoga dana, dne 12. jula, u 4 sata po podne, Nj. Vel. Car Boris primio je u svom Dvoru, u velikoj dvorani, u zajedničku audijenciju pretstavnike svega slovenskog Sokolstva.

U audijenciji bili su: u ime češkoslovačkog Sokolstva starešina ČOS i SSS br. dr. Stan. Bukovski, zatim načelnik ČOS i SSS br. dr. Miroslav Klinger, poststarešina ČOS br. Jože Truhlarž i član pretstavnica ČOS i novozabranjeni tajnik SSS br. Evgen Kepl.

Od strane poljskog Sokolstva bili su: starešina Saveza br. Adam Zamotski i poststarešina br. Antonij Boguslavski, a za rusko Sokolstvo dva pretstavnika sa starešinom bratom Dražilingom.

Od strane Saveza SKJ u audijenciji su bili: zamjenici starešine Saveza braća: E. L. Gangl, Đura Paunković, dr. Oton Gavrančić i dr. Ignjat Pavlas, nadalje savezni sekretar br. dr. Mihailo Gradojević, savezni načelnik brat dr. Alfred Pihler, savezna načelnica sestra Elza Skalar i član savezne uprave br. dr. Milorad Dragić.

Od strane Saveza bugarskih Junaka bili su: pretstavnik Saveza Junaka general br. Raško Atanasov, potpretstavnik Saveza br. Petar Jakimov, član uprave Saveza brat prof. dr. Mihailo Minev i član uprave bivši pretstavnik Saveza br. Dimitrije Lazov.

Audijencija je trajala pola sata i za to vreme Nj. Vel. Car Boris razgovarao je sa svim pretstavnicima slovenskog Sokolstva, živo se zanimajući za prilike i s okoljskim rad u pojedinim slovenskim državama.

Pretstavnik češkoslovačkog Sokolstva tom prilikom izrečen je Nj. Vel. Car Boris krasno uvezana dela dra Miroslava Tirša i jednu sletsku spomenicu.

Nj. Vel. Car Boris srdačno se je zahvalio svim pretstavnicima slovenskog Sokolstva za tako veliko učestvovanje na sletu bugarskih Junaka i preporučio bugarskim Junacima da nastave rad sa slovenskim Sokolstvom.

Opratajući se, Nj. Vel. Car Boris umolio je pretstavnike slovenskog Sokolstva da isporuče svemu Sokolstvu njegove srdačne pozdrave i najlepše želje za daljnji rad i uspeh na dobro slovenskih naroda. Tada je glazba intonirala »Sumi Marica i Hej Sloveni«. Još je govorio i pretstavnik rumunskih gimnasta g. Banateanu.

Banket je potekao u najlepšem bratskom raspoređenju sve do jednog sata u noći, kada su se svu učesnicu raziskali.

»Zarja« — svečani pomen palim Junacima

Navečer 12. jula, u 9 sati, održana je »Zarja«, svečani pomen palim Junacima. Svečanost je održana pred katedralom na trgu sv. Al. Nevskog i prisustvovali su joj svi Junaci i Sokoli na čelu s celokupnim svojim vodstvima i sa svim zastavama i glazbama.

Tačno u 9 sati odjekla je komanda načelnika Saveza bugarskih Junaka br. kap. Geneva »Klekni«, i u tome času svrstan redovi desetaka tisuću Junaka i Sokola našli su se na kolenima. Tada je hor Saveza Junaka, pod ravnjanjem br. Josipa Češmedžijeva, otpjevao tužaljku »Pokojnici«.

Kada su na komandu opet svu ustali, pretstavnik Saveza Junaka general br. Raško Atanasov stupio je pred mikrofon i održao sledeći kratki govor:

»Dragi Sokoli i Junaci!«

Sakupili smo se ovde da počastimo uspomenu na naše pale druge u ratovima ili umrle naravnom smrću.

Prignute glave i pobožnim čuštvima setimo se tih naših drugova, i iz dna duše i sreća klijnimo »Pokoj im večni!«

I svi Junaci i Sokoli krenuli su tada: »Bož da gi prosti!« i »Slava im!«

Posebno održanog pomena glazbe su zaigrale »Sumi Marica« i u istom času sinule su nad kupolom katedrale raketne, a na trgu najednom planulio je mora baklji i lampiona, i iz tisuća i tisuća grla izvili su se gromki, urnebesni poklici »Ura«.

S trga krenula je zatim veličanstvena bakljada Junaka i Sokola kroz grad, oduševljeno manifestujući, i pozdravljena posvuda s najvećim oduševljenjem. I ovom prilikom jugoslovenskim Sokolima bili su od gradanstva priredene burne ovacije.

Veliki banket u Vojnom klubu

Posebno »Zarje«, u 10 sati, prireden je u Vojnom klubu u čast gostiju velikog banketa, na kojem je bilo 220 učesnika. Banketu su učestvovali, pored domaćina, pretstavnik Saveza bugarskih Junaka generala brata Raška Atanasova, ministra unutrašnjih dela, od zvaničnih pretstavnika: ministar general g. Radev, ministar g. Kožuharov, češkoslovački poslanik br. dr. Maksa, otpravnik poslova jugoslovenskog poslanstva savetnik g. Božović, pretstavnik sofijske općine g. inž. Ivanov i mnoge druge ugledne ličnosti, zatim pretstavnici jugoslovenskog, češkoslovačkog poslanika Sofiji br. dr. Maksa.

vačkog, poljskog i ruskog Sokolstva, delegati rumunskih gimnasta, članovi uprave Saveza i sletskog odbora bugarskih Junaka, pretstavnici pojedinih oblasti Junaka te pretstavnici štampe.

Za vreme banketa domaćina general brat Atanasov održao je zdravici, u kojoj je podvikao znacaj jučačko-sokolske misli i njihovog užajamnog rada za zbljenje među slovenskim narodima. Pozdravljajući svoje drage goste, pretstavnike svega slovenskog Sokolstva, kao i delegate rumunskih gimnasta te braću Junake, nazdravio je Nj. Vel. Petar II Kralju Jugoslavije, pretstavnik Češkoslovačke Republike T. G. Masariku, pretstavnik Poljske Republike g. Mošćickom, Nj. Vel. Karolu II Kralju Rumunije i na koncu Savezu ruskog Sokolstva.

Zdravica domaćina generala brata Atanasova bila je popraćena oduševljenjem pljeskom, dok je glazba intonirala sve slovenske državne himne, »Hej Sloveni« i rumunsku himnu.

U ime svega slovenskog Sokolstva zahvalio se je domaćini na bratskim pozdravima i željama starešina ČOS i SSS br. dr. Bukovski, koji je među ostalim rekao, da je radosan što Savez slovenskog Sokolstva danas udržuje u duhu Tirševe slovenske ideje celo Slovenstvo, otkada su u nj stupila i braća bugarski Junaci. Govoreći dalje o zadacima Tirševog Sokolstva u slovenskim narodima, rekao je, da je slovensko vaspitanje kulturno vaspitanje celog slovenskog čoveka, a ideologija slovenska da je oduvek vodila borbu za pobedu istine i pravde, i u tom duhu Sokolstvo vaspituje svakog svog pojedinca da bi tako vaspitalo celinu.

Zatim u ime Češkoslovačke obce sokolske predaje bratskom Savezu bugarskih Junaka simboličan dar, minijaturnu brončanu kopiju Tirševog spomenika od Šalouna. Na koncu brat dr. Bukovski diže čašu u zdravlje Nj. Vel. Cara Borisa III i ispija je na sreću bugarskog naroda. Tada je glazba intonirala »Sumi Marica i Hej Sloveni«. Još je govorio i pretstavnik rumunskih gimnasta g. Banateanu.

Banket je potekao u najlepšem bratskom raspoređenju sve do jednog sata u noći, kada su se svu učesnicu raziskali.

Polaganje venca na spomenik Vasiliu Levskom

Dne 12. jula navečer krenula je jedna manja povorka jugoslovenskog Sokolstva na čelu s glazbom i sa zastavama do spomenika Vasiliu Levskog, oca bugarskog Junastva, gde je uz sviranje jugoslovenske i bugarske himne položen veliki lepi venac od svežega cveća i s trakom u jugoslovenskim bojama.

Jugoslovensko Sokolstvo na grobovima srpskih i bugarskih vojnika

Dne 13. jula, oko 10 sati izjutra, formirana je pred sletskom kancelarijom jedna poveća povorka jugoslovenskih Sokola, i to iz župa: Beograd, Bjelovar, Novi Sad, Osijek i Varaždin, koja je s pretstavnicima Saveza i sa saveznom zastavom, kao i sa zastavama i starešinstvom pomenutih župa te s dve glazbe krenula prema groblju.

Povorka je najpre posetila bugarsko ratničko groblje da se pokloni spomeniku paljih bugarskih vojnika u ratovima. Oko spomenika nalazila se već jedna počasna četa bugarskih vojnika s vojnom glazbom. Uz odavanje dužne pošte, jugoslovenski Sokoli položili su na spomenik krasan veliki venac od svežega cveća i s trakom u jugoslovenskim bojama, na kojoj je bio napis: »Bugarskim palim junacima — Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije«. Položeni venac, i zam. starešine Saveza br. Gangl rekao je, da u ime jugoslovenskog Sokolstva položi venac na spomenik žrtvama, koje su pale u borbi za svoju otadžbinu.

Na ove reči br. Gangla odgovorio je u ime bugarskog Ministarstva vojnih potpukovnik g. Jordanov jednim lepim govorom, u kome je između ostalog rekao:

U ime Ministarstva vojnog i bugarske vojske, zahvaljujem na bratskim osećajima jugoslovenskih Sokola. U prošlosti zla kobra trovala je našu lepu slovensku dušu. Pred grobovima junaka slušamo danas glas razuma Slovenske, da nam, braće Sokoli i Junaci, pretože bratske zajedničke želje i jačiće lične uloge. Ne sme više biti nikakve podozrenja i sumnje među nama! Danas postoji moćan jugoslovenski faktor u Slovenstvu, kome upućujem bratsku osećanje!«

Zatim je povorka krenula na grobove srpskih ratnika, gde se nalazi velika ploča s napisom: »Ovde počivaju srpski heroji, poginuli 1912—1919 god. i pomrli u ropstvu od 1915—1919 god.«

Na ovu ploču jugoslovenski Sokoli položili su jednako tako krasan i veliki venac od svežeg cveća i s trakom u jugoslovenskim bojama i s napisom: »Jugoslovenskim herojima — Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije!«

Polažući venac, zam. starešine br. Gangl rekao je, da venac položi u ime jugoslovenskih gimnasta, članova uprave Saveza i sletskog odbora bugarskih Junaka, pretstavnici pojedinih oblasti Junaka te pretstavnici štampe.

Bratu Ganglu odgovorio je tajnik Saveza bugarskih Junaka br. Petrov, koji je rekao, da gaji čvrsto uverenje da je već došao kraj mračnoj prošlosti i da svi ovi grobovi pokazuju puteve kojima treba da sada zajednički krenimo.

Time je bio završen ovaj dirljivi akt pjeteta.

Ručak u jugoslovenskom poslanstvu

Istog dana u 1 sat po podne pridio je otpovladnik poslova jugoslovenskog poslanstva savetnik g. Dragan Božović svečani ručak u čast pretstavnika Slovenskog Sokolstva. Ručku učestvovali su pretstavnici Saveza bugarskih Junaka na čelu s predsednikom

Saveza generalom br. Raškom Atanasovim, ministrom unutrašnjih dela, nadalje pretstavnici jugoslovenskog češkoslovačkog, poljskog i ruskog Sokolstva.

Za vreme ručka domaćin g. Božović pozdravio je siračno svoje goste i istakao, da su za ovo veliko delo zbljenje jugoslovensko-bugarskog preučili najveći korak blaženopodobni Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj i Nj. Vel. Car Boris III. Tada su svijetovani kličnuli Viteškom Kralju Ujedinitelju »Slava Muc, a Nj. Vel. Cara Borisu »Živeo« i »Ura«.

U četvrtoj tačci nastupio je junaci muški naraštaj u vežbama sa i bez štapova. Nastupilo ih je 1050. Najpre su otepevali jednu pesmu i zatim izveli prvi deo vežbi sa štapovima, pa drugi bez štapova i treći deo opet sa štapovima. Za vrlo lepo i skladno izvadjanje svojih vežbi naraštajci su bili više puta nagrađeni burnim pljeskom.

Svečana predaja plakete Saveza SKJ Savezu Junaka i spomen-trake zaštavi Saveza SKJ Bratimljene jugoslovenskih Sokola i bugarskih Junaka

Nakon vežbe naraštajaca sledio je najznačajniji i najdirljiviji momenat na ovom sletu: svečana predaja plakete Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije Savezu bugarskih Junaka i svečana predaja spomen-trake bugarskih Junaka zaštavi Saveza SKJ. Kruna pak svega bilo je zatim bratimljene zaštava jugoslovenskog Sokolstva i bugarskog Junasta.

Iza kaku su bugarski naraštajci napustili sletište, odmah su nastupili, burno pozdravljeni, jugoslovenski Sokoli, na čelu sa saveznim vodstvom i saveznom zastavom. Članovi su se tada postrojili u 8 kolona. Između njih, po sredini sletišta, svrstale su se jugoslovenske članice, zatim članovi pa članice Junaka. S desne glavne tribine postavilo se je vodstvo Saveza SKJ sa saveznom zastavom, a suprotno, s leve strane tribine, vodstvo bugarskog Junaka sa saveznom zastavom. Po sredini pak od jednih i drugih tri člana uprave Saveza SKJ pridržavali su na jednom postolju oko 80 kg tešku saveznu plaketu od brona pričvršćenu na beli mramor.

Usred najveće tištine počeo je tačka I zam. starešine Saveza SKJ brat Gangl pred mikrofonom svoj sledeći govor:

Braće i sestre!

Na VIII svejunacki slet u Vašu krasnu prestolnicu — u carsku Sofiju — pohitali smo i mi, jugoslovenski Sokoli i jugoslovenske Sokolice, da Vas iskreno pozdravimo i da preko Vas pozdravimo sav bugarski narod. (Oduševljeni poklici: Živela braća Bugari!)

Najpre i najdanje pozdravljamo vašega vladara, Njegovo Veličanstvo Cara Boris III (svi ustaju i pridružuju odusevljene ovacije Nj. Vel. Caru Borisu), koji je s našim blagopokojnim Kraljem Aleksandrom I Ujediniteljem (ceo stadijon kliče: Slava Mu!) započeo stvarati trajne i duboke veze medu obema susednjim državama, da tako junak uz junaka, vitez uz viteza, kralj uz kralja udare čvrste temelje našem zadržanju, koje teži i hoće da obe slovenske države i obe bratske naroda na slovenskom jugu Evrope povede do trajne moći i do većne slave! (Oduševljeni aplauz i poklici: Tako je!)

I iz toga temelja već raste i diže se u visokom nebu slavoluk plemeniti napora i iskrenih bratskih čuvenstava: prvi je to pramen zraka na širokom obzoru, koji po našim zemljama i po slovenskom Balkanu raznosi rujnu zvuku novog, radosnog, radinoljubivog života.

Kroz taj slavoluk nagnula su naša silna mnoštva, da tu pod visokim Vitošem još više od njega samoga uzdignemo svoje duše na krilima iskrelog odusevljenja i u najdublje nacionale i sokolsko-junačke svesti, da možemo s tih visina svojih idea obaviti svemu svetu — prijateljima i neprijateljima: da ćemo pod svaku cenu očuvati, ojačati i u svojim srceima uveritvi bratsku ljubav, koja je bacila u zaborav našu prošlost i koja sada treba da rasvetljuje naše puteve, da pred nama bude sve jasno, čisto i svetlo. (Dugotrajno odobravanje.)

Brat uz brata, sestra uz sestru poznala jednu zapovest: s borbom napred putuj vihura za pobedu kulturnog Slovenstva! (Aplauz.)

A pre nego smo došli k Vama, Sokočica pratila je glazba Sokolskog društva Ljubljana Tabor I pod dirigentom svog kapelnika brata Svajgara, dok je vežbe Junaka pratila bugarska vojna glazba.

Za jugoslovenskim članicama nastupili su bugarske naraštajke. Nastupilo ih je 1300. One su izvele svoje vežbe upravo odlično. Vežbale su najpre vežbe s vencima, zatim drugi deo vežbi bez venaca i treći deo opet s vencima. U svakome pogledu ono su zasluzile najveće priznanje i zato su bile tako odusevljeno i burno pozdravljene i nagradene.

Zatim su nastupile dve češkoslovenske užorne vrste na spravama, i to vrsta članova, njih 9, na preči i vrsta članica takođe njih 9, na raznovisinskim ručama. Članovi su egzaktnim izvadjanjem svojih osobito zanimljivih i vrlo lepih sastava odinislili sve gledaoce, kao također i članice svojom dotoranom elegancijom. I jedna i druga vrsta bila je često burno akklamirana. Treba istaknuti da su ove dve vrste dolično reprezentovale češkoslovensko Sokolstvo u vežbanju na spravama na ovome sletu.

Kao deveta tačka bio je nastup jugoslovenskih Sokola u čuvenom saставu brata Ivana Kovača «Hej trubač». Njih 91, pod vodstvom samog br.

Kovača, izvelo je ovaj krasan sastav majstorski, izazvavši neopisivo odusevljenje kod svih gledalaca. Svoju vežbu završili su izvođenjem inicijala Nj. Vel. Cara Borisa, u kom je moment glazba intonirala »Sumi Marica«. Bila je to zaista jedna od najlepših tačaka tog dana.

Nato su nastupili ruski Sokoli, njih 108, koji su odlično izveli simbolične vežbe sa štitovima i budzovani-ma i poznjeli buran i dugotrajan aplauz.

Time je ujedno prva sletska vežba bila završena, i to po svemu s odličnim, krasnim uspehom. Vežba je završena u 8.20 sati.

Muzički festival na sletištu

Pošte završene prve javne vežbe, održan je u 9 i pô sati na sletištu veliki muzički festival, s veoma bogatim programom. Na festivalu su izvodili svoje tačke: glazba Sokolskog društva Ljubljana I Tabor, bugarski pevački hor »Rodina«, bugarska vojna glazba i dr.

Od mnogih zaista vrlo lepih tačaka programa svakako je bila najlepša utvira »1812« od Čajkovskog, koja je izvedena uz topovsku pučnjavu, praskanje raketa, uz zvonjavu 24 zvona i ostale efekte.

Festival je završio nešto posle pola noći.

Svečana akademija u Narodnom pozorištu

Iste večeri, posle prve javne vežbe, u 10 sati, održana je u Narodnom pozorištu velika svečana akademija, koja je polučila vanredan uspeh.

Akademija je bila odlično posećena. Pored pretstavnika svoga slovenskog Sokolstva, mnogobrojnog ostalog članstva Sokola i Junaka, akademiji su prisustvovali i mnogi zvanjeni predstavnici. Tako su bili prisutni, pored ministra unutrašnjih dela, generali br. Atanasova, pretstavnici Saveza Junaka, još i ministar pretstavnik g. Tošev, ministar prosvete general g. Radev, ministar vojske general g. Canev, ministar saobraćaja g. Jotov, nadležni predstnik sofijske općine g. inž. Ivanov i druge ugledne ličnosti.

U znak bratskih osećaja, privezujem na vašu zastavu bugarsku trobojku, da ju nosite i da se sećate na nešto što je nerazdeljivo, jer mi svi živimo za jednu ideju, za bratsko zbljenje naših dvaju bratskih naroda. — U tom momentu general brat Atanasov izljubio se je srdaćno s bratom Ganglom, dok se je celo sletište plovilalo od neopisivog odusevljenja. Najveće pak odusevljenje i ujedno neopisivo gmanje zavladalo je, kada su se dve zastave, dveju velikih narodnih organizacija, Saveza SKJ i Saveza bugarskih Junaka, ukristolile u znak bratstva. Sletište celo palo je tada u pravi delirij zanosa. Mnoge i mnoge oči Sokola i Junaka, orosile su suze radosnici. Bio je to najveći, najznačajniji i najlepši trenutak na ovome krasnom sletu. Majestoznost ovoga momenta pojačali su zvukovi jugoslovenske i bugarske himne.

U ime jugoslovenskog Sokolstva zahvalio se je tada generalu bratu Atanasovu i svima bugarskim Junacima brat Gangl, koji je između ostalog rečka, da boje zastava: bugarske, jugoslovenske, češkoslovačke, poljske i ruske predstavljaju plamen jedne te iste, velike i bratske slovenske ljubavi. Tada je glazba zaigrala »Sokolsku» uz ponovne burne i odusevljene ovacije.

Nakon ovog svečanog čina redale su se zatim ostale tačke programa. Na sletištu su ostali jugoslovenski Sokoli, njih 580, koji su vrlo dobro i osobito lepo i skladno izveli svoje proste vežbe to pobjari najveće priznanje. Sa sletišta bili su otprećeni burnim i odusevljenim pljeskom i poklicima. Vežbe je vodio načelnik Saveza br. dr. A. Pihler.

Zatim su nastupile jugoslovenske članice, njih 420, koje su s mnogo razumevanja, skladosti i elegancijom izvodile svoje vežbe. Jedino je bilo kataloga ponosno slabo pokrivanje. Članice su bile nagradene odusevljenim pljeskom.

Sve vežbe jugoslovenskih Sokola i Sokolica pratila je glazba Sokolskog društva Ljubljana Tabor I pod dirigentom svog kapelnika brata Svajgara, dok je vežbe Junaka pratila bugarska vojna glazba.

Za jugoslovenskim članicama nastupili su bugarske naraštajke. Nastupilo ih je 1300. One su izvele svoje vežbe upravo odlično. Vežbale su najpre vežbe s vencima, zatim drugi deo opet s vencima. U svakome pogledu ono su zasluzile najveće priznanje i zato su bile tako odusevljeno i burno pozdravljene i nagradene.

Zatim su nastupile dve češkoslovenske užorne vrste na spravama, i to vrsta članova, njih 9, na preči i vrsta članica takođe njih 9, na raznovisinskim ručama. Članovi su egzaktnim izvadjanjem svojih osobito zanimljivih i vrlo lepih sastava odinislili sve gledaoce, kao također i članice svojom dotoranom elegancijom. I jedna i druga vrsta bila je često burno akklamirana. Treba istaknuti da su ove dve vrste dolično reprezentovale češkoslovensko Sokolstvo u vežbanju na spravama na ovome sletu.

Kao deveta tačka bio je nastup jugoslovenskih Sokola u čuvenom saставu brata Ivana Kovača »Hej trubač«. Njih 91, pod vodstvom samog br.

Kovača, izvelo je ovaj krasan sastav majstorski, izazvavši neopisivo odusevljenje kod svih gledalaca. Svoju vežbu završili su izvođenjem inicijala Nj. Vel. Cara Borisa, u kom je moment glazba intonirala »Sumi Marica«. Bila je to zaista jedna od najlepših tačaka tog dana.

Nato su nastupili ruski Sokoli, njih 108, koji su odlično izveli simbolične vežbe sa štitovima i budzovani-ma i poznjeli buran i dugotrajan aplauz. Time je ujedno prva sletska vežba bila završena, i to po svemu s odličnim, krasnim uspehom. Vežba je završena u 8.20 sati.

Festival je završio nešto posle pola noći.

Druga javna vežba dne 14. jula

I druga javna vežba potučila je sjajan uspeh — UZ prepuno sletište, bogati raspored vežbe izveden je lažno i u najlepšem redu — I ovoga dana nastupi Junaka i Sokola bili su odlični — Krasne i efektnе tačke junackih seljačkih četa

Slet je završen s najlepšim uspehom

Dirljiv ispraćaj jugoslovenskih Sokola

Javna vežba ovoga dana počela je u 3.30 sati. Sletište je bilo dupkom puno. Kao i jučerašnjo, tako i ovaj drugoj javnoj vežbi, pored celokupnog sokolskog i junackog vodstva, prisustvovali su i mnogi članovi vlade, s predstavnikom g. Toševom na čelu, kao i drugi zvanjeni predstavnici i odlični. Naravno, pored onih koji su nastupali na vežbalištu, vežbi su prisustvovali i ostali Junaci i Sokoli u punom broju, koji su se razvrstali po tribinama i u svojim živopisnim odorama podavalci sletištu osobito privlačni i živopisni.

Prvi su tога dana nastupili članovi junackih seljačkih četa, njih 650, koji su odusevljeni opetovanju priznanje vrlo lepo i veoma skladno izveli svoje proste vežbe.

Zatim su nastupili članovi načelnice s vežbama na preči i vrsta od 9 članica s vežbama na ručama. Oni su nastupili pod vodstvom saveznog načelnika brata dra Pihlera, odnosno savezne načelnice sestre Skalarjeve. Celokupan nastup vrste članova zavrsio je sve gledaoce na vrednosti i lepoti reprezentativna tačka, koja je izazvala neopisivo odusevljenje kod svih gledalaca. Za njima je ženski naraštaj izveo veoma lepo svoje vežbe na gredama.

Zatim su nastupile uzorne jugoslovenske vrste, i to vrsta od 11 članica s vežbama na preči i vrsta od 9 članica s vežbama na ručama. Oni su odusevljeni opetovanju priznanje vrlo lepo i veoma skladno izveli svoje proste vežbe.

Zatim su nastupili članovi načelnice s vežbama na preči i vrsta od 9 članica s vežbama na ručama. Oni su nastupili pod vodstvom saveznog načelnika brata dra Pihlera, odnosno savezne načelnice sestre Skalarjeve. Celokupan nastup vrste članova zavrsio je sve gledaoce na vrednosti i lepoti reprezentativna tačka, koja je izazvala neopisivo odusevljenje kod svih gledalaca. Za njima je ženski naraštaj izveo veoma lepo svoje vežbe na gredama.

Zatim su nastupile pitomci i pitomkinje bugarske državne škole za telesno vaspitanje. Nastupilo ih je muških 57, a ženskih 38, svih obučenih u belo, vrlo lepo razvijeni. Oni su jednim celim nizom svojih odličnih egzibicija prikazali napredno, sistematsko i svezstrano gajenje telesne kulture u danas-sutra dati i odlične stručno i temeljito obrazovane vaspitačne na tome polju. Ovaj nastup bio je praćen od svih gledalaca s osobito velikim zanimanjem. Za svoje odlične demonstracije pitomci i pitomkinje bili su nagradeni općim odusevljenim priznanjem.

Zatim su nastupili pitomci i pitomkinje bugarske državne škole za telesno vaspitanje. Nastupilo ih je muških 57, a ženskih 38, svih obučenih u belo, vrlo lepo razvijeni. Oni su jednim celim nizom svojih odličnih egzibicija prikazali napredno, sistematsko i svezstrano gajenje telesne kulture u danas-sutra dati i odlične stručno i temeljito obrazovane vaspitačne na tome polju. Ovaj nastup bio je praćen od svih gledalaca s osobito velikim zanimanjem. Za svoje odlične demonstracije pitomci i pitomkinje bili su nagradeni općim odusevljenim priznanjem.

Zatim su nastupili pitomci i pitomkinje bugarske državne škole za telesno vaspitanje. Nastupilo ih je muških 57, a ženskih 38, svih obučenih u belo, vrlo lepo razvijeni. Oni su jednim celim nizom svojih odličnih egzibicija prikazali napredno, sistematsko i svezstrano gajenje telesne kulture u danas-sutra dati i odlične stručno i temeljito obrazovane vaspitačne na tome polju. Ovaj nastup bio je praćen od svih gledalaca s osobito velikim zanimanjem. Za svoje odlične demonstracije pitomci i pitomkinje bili su nagradeni općim odusevljenim priznanjem.

Zatim su nastupili pitomci i pitomkinje bugarske državne škole za telesno vaspitanje. Nastupilo ih je muških 57, a ženskih 38, svih obučenih u belo, vrlo lepo razvijeni. Oni su jednim celim nizom svojih odličnih egzibicija prikazali napredno, sistematsko i svezstrano gajenje telesne kulture u danas-sutra dati i odlične stručno i temeljito obrazovane vaspitačne na tome polju. Ovaj nastup bio je praćen od svih gledalaca s osobito velikim zanimanjem. Za svoje odlične demonstracije pitomci i pitomkinje bili su nagradeni općim odusevljenim priznanjem.

Zatim su nastupili pitomci i pitomkinje bugarske državne škole za telesno vaspitanje. Nastupilo ih je muških 57, a ženskih 38, svih obučenih u belo, vrlo lepo razvijeni. Oni su jednim celim nizom svojih odličnih egzibicija prikazali napredno, sistematsko i svezstrano gajenje telesne kulture u danas-sutra dati i odlične stručno i temeljito obrazovane vaspitačne na tome polju. Ovaj nastup bio je praćen od svih gledalaca s osobito velikim zanimanjem. Za svoje odlične demonstracije pitomci i pitomkinje bili su nagradeni općim odusevljenim priznanjem.

Zatim su nastupili pitomci i pitomkinje bugarske državne škole za telesno vaspitanje. Nastupilo ih je muških 57, a ženskih 38, svih obučenih u belo, vrlo lepo razvijeni. Oni su jednim celim nizom svojih odličnih egzibicija prikazali napredno

grupe, izvodeći razne narodne igre i kola. Ova nam je tačka realno i snažno prikazala svu lepotu, sav onaj bujni temperamenat seoskog narodnog života, koji se budi u časovima radosti, koju mu inače život tako retko i škroto pruža, i ujedno osebujni folklor Bugarske.

Javne vežbe vodio je načelnik Saveza Junaka kap. Genev sa saveznom načelnicom s. Dobrevom uz pomoć bivšeg sav. načelnika br. Bureša i drugih članova.

Zatvaranje sleta

Već u samu noć sledilo je svečano zatvaranje sleta. Na vežbalište stupili su tada svi Junaci i Junakinje sa svojim saveznim vodstvom i zastavama, te Sokolstvo, koje se je poredalo uzduž glavne tribine na čelu s članovima savezne uprave i sa saveznom zastavom. Tu je tada pred svima predsednik Saveza Junaka general brat Atanasov predao pobednicima u natecanju za prevenstvo Saveza Junaka nagradne venice, i zatim održao govor, kojim je objavio svršetak VIII sleta Saveza bugarskih Junaka. U svom govoru je general brat Atanasov između ostalog rekao:

»Ovoga časa završava se vaš slet. Tri sletska dana bili su dani požrtvosti i discipline. U tim danima vi ste pokazali vaše uspehe, vaš bodri duh, ostavivši nezaboravan spomen u svim srceima naših naroda. Vaše dela seće se ne samo u Bugarskoj, već i u svim slovenskim zemljama. Nad tim nešim zemljama lebdi danas jedna ideja, i jedan osećaj gredosti i ponosa prožima naše narode i jedna želja ispunja neše duše. Budimo ovim zadovoljni, budimo gordi, što ujedinjeni jednom blagodromom idejom težimo da razvedrimo naše nebo, da se poraduju naši rodni krajevi, gajeći jedan osećaj nežne bratske ljubavi.«

Izrazivši zatim topnu blagodarnost svima za učešće na ovome sletu i poželevši svima srećan put i povratak, general brat Atanasov pozvao je sve da kliknu Nj. Vel. Borisu III Caru Bugarske, Nj. Vel. Petru II Kralju Jugoslavije, predsedniku Českoslovačke Republike T. G. Masariku i predsedniku Poljske Republike dr. Mošćickom, u kom su času sletištem odjekli gromki i odusevljeni poklici »Ura«, »Zdravo« i »Živeo«. Tada je glazba otsvirala uz pevanje svih »Šumi Marica«, »Bože pravde«, »Bože cara pazi« i »Mila rođino«.

Sa sletišta nakon toga uputila se je velebna povorka Junaka i Sokola sa svojim vodstvima i zastavama u grad, odusevljeno manifestujući i posvuda najsrdačnije i burno pozdravljena od svega građanstva. Pred Dvorom povorka je zatim izvela defile pred vodstvom Junaka i Sokola i zatim se razlašta.

Iste večeri u gradskom vrtu održana je velika veselica Junaka i Sokola.

U gradskom pak kazinu Savez bugarskih Junaka priredio je oproštajno bratsko veče, kome su učestvovali članovi sokolskog i junačkog vodstva, kao i veliki broj ostalog članstva. Tu

se je od svih najsrdačnije i bratski oprostio domaćina, predsednik Saveza Junaka general brat Atanasov.

Odlazak iz Sofije

Sutradan, u ponedeljak dne 15. jula, Sofija se već praznila; odlazili su Sokoli kao i Junaci iz unutrašnjosti zemlje. Poslednjim vozom kasno u noći oputovali su u domovinu poslednji jugoslovenski Sokoli, osim onih koji su oputovali na izlete po raznim krajevima Bugarske. Češkoslovački Sokoli bili su oputovali već u nedelju, u 8. časova naveče, najsrdačnije isprächeni. S njima je oputovao i zam. starešine Saveza SKJ br. Gangl, koji ih je pratilo na Oplenac, gde su se poklonili senima Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Ispraćaj jugoslovenskog Sokolstva bio je neopisivo srdaćan i dirljiv. Pri odlasku svakog sokolskog voza bili su predstavnici Saveza Junaka, mnogo brojno članstvo Junaka kao i junačka glazba. Ogromno mnoštvo sofijskog građanstva, kao da nije uopće napuštao stanice. Pa i po svim ulicama, kojima su Sokoli prolazili na stanicu, sofijsko građanstvo okupilo se u velikom broju i srdaćno se opráštalo od svojih dragih gostiju. Naročito je bila živa ulica Marije Luize, koja iz središta grada vodi prema kolodvoru. Do u kasnu noć bio je tu okupljen svet i srdaćno pozdravljao jugoslovenske Sokole.

Predstavnike jugoslovenskog Sokolstva pri njihovom napuštanju Sofije ispratio je lično predsednik Saveza Junaka general brat Atanasov. U utorak pak, dne 16. jula naveče, ostale članove savezne uprave ispratili su braća: prof. dr. Minev, Lazov, Akimov, Petrov, Nikolajević, Bureš, br. Kožuharov i mnogi drugi. Svi su se na rastanku jedini od drugih najsrdačnije oprostili i izljubili.

Rastanak s braćom Bugarima i s lepotom i tako gostoljubivom prestolnicom bratske zemlje bio je zaista vrlo težak i dirljiv. Teško je to opisati; to je trebalo tek videti, to je trebalo lično osjetiti, a to je pokazala i ona masa sveća, kojim su bili obasuti vozovi jugoslovenskih Sokola i Sokolica, s istaknutim jugoslovenskim i bugarskim zastavama. Sve dok svaki sokolski voz nije daleko odmakao, orili su s jedne i s druge strane odusevljeni pozdravi i poklici, mahalo se rukama, rupčićima i kapama. Vrlo veliki broj jugoslovenskih Sokola i Sokolica nabavili su lepe junake kalpake i poneli ih na glavi kao jednu milu uspomenu na te krasne i velebne dane u Sofiji.

Ovaj dirljivi rastanak je pokazao,

koliko smo bliski, koliko smo jednih osećaja, kolika nas ljubav veže i kako duboko je sada u srcima naših širokih narodnih masa sadzana naše bratstvo. Rastali smo se s našom braćom Bugarima i s lepotom i gostoljubivom Sofijom bratski im, blagodarni na svemu. A braća pak Junacima kličemo: Doviđenja u Jugoslaviju — na sletu u Subotici! Zdravejte!

S. Č.

zabavnih večeri, izleta, sastanaka, akademija i javnih časova.

Polaganog uvedena je i uniforma. Osećaj potrebe zajedničkog saveza ostvaren je 15. avgusta 1898. god., kada su se na inicijativu sofijskog društva sastali u Sofiji delegati većine društava i četa. Na tom kongresu rešeno je, da sva gimnastička društva i Savez koji je tada osnovan nose ime »Junak«. Istodobno stvoreni su i odborni pravilnici za opću tehničku rad.

Za pokrovitelja svih društava na predlog g. Jončeva izabran je Vasilije Levski.

Smernice tehničkog rada utvrđene su ovako: da je nacionalna gimnastika jedna čisto domaća inicijativa, koja nuditim može da pozajmljuje dobre principe različitih stranih sistema, ali vodeći računa o zahtevima fiziologije i higijene, a sve u saglasnosti temeljnim principima Saveza.

Prema saglasnosti fizičkih vežbi s fiziološkim i higijenskim principima, bugarski Junak hoće da postigne: opće razvijanje tela, razvijanje interesa za telesne vežbe među omladinom, koje moraju da bude raznolike i deci pristupačne — razvijanje estetskog smisla kao i pamćenja kod vežbača — napuštanje čisto akrobatskih vežbi — preporučuju se vežbe koje razvijaju giprost, veštinsku i oštromnost — podela vežbi prema fiziološkom uticaju na organizam — razvijanje harmoničnog tela, otstranjujući sve vežbe koje su nepotrebne.

Dakle od 1898. god. počinje Junak svoj normalni život.

Danas imade Savez Junaka preko 168 društava s preko 30.000 članova. God. 1931 Junaci su učestvovali u Međunarodnu gimnastičku federaciju, g. 1933 u Savez slovenskog Sokolstva, a g. 1934 u Međunarodnu atletsku federaciju.

Savez Junaka imade 2 štampana organa: »Zdravlje i snaga« koji razmatra naučnu pitanja u vezi s telesnim vaspitanjem i drugo je glasilo »Gimnastika, sport i kultura«, koje se bavi stručnim pitanjima.

Glavno je igralište u Sofiji — Stadion Junak. Osim toga imade mnogo društvenih domova i igrališta, dve biblioteke, mnogo muzika i drugi inventari sve u vrednosti od 17.542.753 leva predratne vrednosti.

Osim mnogo javnih manifestacija, javnih časova i akademija, ovo je VIII junacki zbor (slet), koji je održan od 11 do 14. jula o. g. u Sofiji.

Danas se Savez bugarskog Junaka oseća čvršći i jači nego ikada, ljubomorno čuvajući svoje dosadanje tekoćine i nastojeći konsekventno provesti svoje ideje i postići ideal, koji se sastoji u negovanju osećaja lepote i moralu, harmonije tela i na kraju u ljubavi prema svojoj otadžbinji.

Već prvi nastupi bugarskih Junaka na ovom sletu »Moleben« i »Zarja« pokazali su, da u jedinicama bugarskih Junaka vlada velika poslušnost, urednost i točnost, dakle disciplina — ta kod nas toliko potrebna i željkovana vrlina. Stupali su u peteroredovima, zbijenih četa, savršenim stilom, kako se to kod nas vidi tek kod paradnog marša. I to svi — muškarci i žene, na raštaj i deca.

Svi naši ozbiljni i pravi Sokoli bili su time odusevljeni.

S velikim interesom očekivali smo prve nastupe. I to smo dočekali. Javna vežba, koja je određena za petak, moral je biti radi nevremena odgodena. Celi program bio je prenešen na subotu i nedelju.

Od 9. točaka, koje su se u subotu izvodile na stadion Junak prigodom prve sletske javne vežbe, dali su bug. Junaci 5. točaka. Nastupili su njihovi članovi, članice, muški i ženski naraštaj; svega oko 5000 vežbača i vežbala.

Nastupanje je bilo upravo junacko. Savršenim stilom i korakom. Držanje ponosno, ali čedno. Odvežbali su sve radnje savršeno i s punim razumevanjem. Vežbe su bile jednostavne, skromne, ali korisne. Potpuno su odgovarala ispravnom shvaćanju gimnastike, koje traži da teložiče bude jednostavna ali korisna.

Sastavljač vežbi razrio je naročito na taj moment jednostavnosti i unutarnje koristi, ali nije izostavio ni efekat estetski i vanjski kojim je postigao potpuni uspeh. Publiku isto tako skromno i čedno, razumela je svoje Junake i stopila se s njima u lepu i ugodnu celinu.

Osim jednostavnosti, fiziološke koristi i estetike moramo naglasiti još jedan momenat a to je na rodni.

Upravo s virtuoznom umetnošću, ali opet posve jednostavno, znaju oni uvrstiti u sve svoje vežbe elemente svojih narodnih igara (kola), s kojima obiluju u velikoj meri.

Sve vežbe koje smo gledali bile su prožete s tim narodnim elementima što je na sve nas vrlo ugodno delovalo, jer nije bilo nametnuto ili umetno donešeno, već fino promišljeno i prirodno spojeno s vežbom, da smo imali osećaj kao da to tako mora da bude.

Dakle njihove teložiče smernice koje smo napred istakli bile su ovde u tančine provedene, t. j. na rodnu gimnastiku, fiziološki opravdavajući estetski doterana, pristupačna svi ma slojevinama naroda, spola i dobe.

Vežbe na spravama nismo videli.

I opet prema njihovim principima, koji su izraženi već kod njihovog osnutka, t. j. napuštanje čisto a k r o b a t s k i h vežbi.

Zato smo videli palice, lukove, obruce, motke, drvene vile, švedske klupe, lopte, kugle, medicinke i t. d.

Odelo svih vežbača u higijensko i estetski doferano. Junaci su nastupili u crnim kratkim hlačicama, belim majicama i crnim pačućama (u nekim točkama i bosici). Junakinje su imale kratke crne hlačice, bele bluze s kratkim rukavima, crne papuče, a kosa povezana belom vrpcom. To je takođe veliki napredak i srećno rešenje teložiče.

Interesantni su bili nastupi pojedinih oblasti, kao: Vidinske, Dunavске, Ruščanske, Novozagorske i mnogih drugih, koje su nam prikazale na rodni život svoga kraja. Bile su to nadase vredne točke, jer su se pojedine oblasti takmičile o prvenstvo Saveza u posebnim nastupima. I opet smo videli ono što smo već toliko puta spomenuli, naime: čednost, jednostavnost, skromnost, savršen red i disciplinu, nepokolebitivo volju za radom i nesalomljivu ljubav prema svom rodnom kraju i prema svojoj otadžbini. Tu smo videli u malim delovima onaj pravi bugarski narod sa svim odlikama svoje narodne nošnje. I nošnja, i kretanja, i vežbanje, sve je to izložilo iz naroda a da se time i opet pokaže i reprezentira on — narod.

Najsavršenija točka celog sleta bila je zadnja točka nedeljnog programa. Što je to bilo? Ono, o čemu sam mnogo puta slušao naše vredne sokolske pregaće i seniore braću: dra Lazu Popovića, Janka Ljubištu i Dušana Bogunovića, koji su govorili: »Sletovi — u ovaj današnji formi ne valjaju. Nije to ono pravo. Nema tu naroda.«

A što su učinili Bugari? Oni su doveli narod i prikazali ga u celom svom sjaju i veličanstvenosti. Zamislite veliki stadion na koji dolazi grupa po grupa seljaka i seljakinja. Iz svih krajeva Bugarske. Svaki kraj je u svojoj nošnji, dolazi na svoj način, sa svojim glazbalima, izvodi igre svoga kraja. Nešto više i lepše nismo mogli da želimo. Ne! Pred nama je bila celu Bugarsku onaku kakva jest: jednostavna, narodna Bugarska.

Nemoguće je to opisati.

i strana štampa posvećujući jubilarki oduže članke. M. Ružička-Stroci je jedna od najvećih — ako ne i najveća — naših glumica, još je i danas članica zagrebačkog pozorišta. Jubilarica rodila se 1850. godine u gradu Litovelju u Moravskoj, gde joj je otac bio mužičar. Njega je pozvao u Zagreb Josip Frajdrenrah, pa je malu Mariju tamo polazila školu i nakon svršenog skolovanja, zaslugom Frajdrenraha, došla u zagrebačko pozorište, gde je odmah u početku svoje karijere pokazala svog velik umetnički talent. Na stotine velikih uloga, koje je ona kreirala, a u ferijama obilala je sa grupom zagrebačkog pozorišta Primorje, Hrvatsku Bosnu. Godine 1872. udala se za marčika Ferda Stroci. Nekoliko puta nastupila je kao gost i u praškom Narodnom dvoru, gde je postigla ogroman uspeh. Još i sada nastupa, a u junu ove godine igrala je u Vojnovićevom »Svetu tonu« tešku ulogu vladike Mare.

Jedni su dolazili tiho, dostoјavno, drugi poskočno, treći trkom, pa neki pojedine, u većim ili manjim grupama, držali su se za ruke, zagrijeni u dugim redovima, vrstama, lukovima, krugovima, dvoredovima, troredovima, razvojima, i na stotine drugih načina, stvarajući na vežbalištu neprestano novoće gimnastičke oblike.

Od instrumenata mogli smo zapaziti najkarakterističnije: kaval (vrst frule), gajde, harmonike, trube, bubnjevi i t. d.

A narodna nošnja, to je nešto za sebe. Žene s prekrasnim vezivom od kojeg se najviše ističe vezivo cveca (ruže) na crnim pregaćama.

Muškarci u crnim, belim, plavim, sivim i smeđim odelima, koja su krojena različito, ali najviše poput naših Sumadinskih. Većina je u opancima, a neki u čizmama i cipelama.

A tek narodne igre! To je bila prava umetnost. Toliko raznovrsnih, živih i elegantnih pokreta, punih estetske i čara, obduhovljenih sa željom pravog obžavanja svojih narodnih sverinjata. Čas dirje, čas dostojanstveno kreću se stotine kola. Sve vre. Pred nama se prikazuje pomoću kretne muzike, narodne nošnje, različitih vežbovnih oblika i temperamenta ceo život vremenom vernošću, istinitosti i lepoti.

I opet konsekventno sprovedeni principi tehničkog rada bugarskog Junaka, t. j. naša je gimnastika nacionalna, čisto domaća inicijativa.

Laka atletika bila je takođe vrlo dobro zastupana. Junaci su nastupili u trčanju na 100, 200, 400, 800, 1500 i 5000 m, skok u vis i u dalj zaletom, troškot, skok s motkom, trčanje štafeta 4 puta 100 m, bacanje kugle, disk i koplj. Junakinje: trčanje na 80 m, štafeta 4 puta 80, skok u vis i dalj, bacanje kugle, disk i koplj.

Utakmicama je učestvovalo oko 400 Junaka i Junakinja. Tehnika pojedinih disciplina i rezultati su potpuno zadovoljavajući.

dobro odvežane. 10. Vojska (30) — vežbe sa sletom iz Sl. Požege. Sve vežbe su izvedene na brojanje jedino vojsku je pratila glazba Sok. društva Sl. Požege. Posle programa održana je na vežbalistu veselica na kojoj je svirala glazba Sok. društva Sl. Požege.

TENJA. — Javna vežba. Sokolsko društvo Tenja priredilo je u nedelju 30. juna vrlo uspelo javnu vežbu uz sudelovanje nekolicine vežbača i vežbačica. S. d. Osijek matica i S. Č. Belo Brdo. Pre početka vežbe održao je br. Baćić predavanje o zadaći Sokolstva. Muška deca (18) i ženska deca (15) nastupila su sa župskim prostim vežbama. Odvežane su 2 vežbe. Izvedba devojčica bila su daleko bolja od dečaka izvedbom i skladnošću, a konično i jednakom opremom. Na raštajci (15) izveli su dobro i skladno ovogodišnje proste vežbe. Ravnjanje i pokrivanje trebalo bi biti bolje. Mlada ženska deca nastupila su s jednostavnim dečjim igrama uz pevanje. Točka vrlo lepo odgovara ženskom deci i bila je dobro izvedena. Smetala joj je što su muška deca nastupila istodobno s trčanjem u vreći. Ovom prilikom ispalila je stvar kao neprikladna, jer je digla mnogo prašine i larme, što je devojčicama smetalo. Članovi (11) izveli su dosta skladno proste vežbe društva. Najbolja i najskladnija dečka bila je nastup članica (12) s ovogodišnjim prostim vežbama. Na spravama nastupile su 3 vrste: naraštajci na karikama, članovi na vratilu i članice na dvovisinskom razboju. Općenito nastup je bio dobar, naročito su iznenadili članovi domaćeg društva na vratilu. Na završku vežbe odigrane su prijateljske utakmice u odbojki između članica S. d. Matica naraštajaca i članova iz Tenja i članova iz Belog Manastira. Pobedili su članovi iz Belog Brda.

OSIJEK-RETFALA. — Javna vežba. Ovo mlado Sokolsko društvo osnovano je pre 6 meseci, a već je 23. jun t. g. priredilo uspelo javnu vežbu. Moralan uspeh je zadovoljavajući, a također i materijalan, pa se nadamo da će društvo, osokoljeno ovim prvim uspehom, krenuti napred.

SLAV. BROD. — Vidovdanska proslava. Na Vidov dan održalo je društvo sok. akademiju na sok. vežbalistu u veče s biranim programom. Izvedba kao i poseta bila je odlična i potpuno je zadovoljila. Posle akademije razvila se zabava s igrankom.

SOTIN. — Javna vežba. U nedelju 30. juna po podne priredena je u Sotinu na vašarištu prva sokolska javna vežba uz sudelovanje Sokolskih društava iz Borova, Vukovara i Petrovaca, te Sokolskih četa iz Lovasa i Opatovca. U 14:30 sati krenula je povorka s glazbom i zastavom na čelu od Sokolane na vežbaliste, gde se skupilo oko 800 gledalaca. Prisutne članove i goste pozdravio je brat starešina Duro Baćić. Odmah zatim nastupila su muška sokolska deca s prostim vežbama za 1935 god., a za ovima ženska deca iz Sotina. Osim toga su muška deca preredila trčanje u vrećama i preko letava. Nastupio je i muški naraštaj iz Sotina s prostim vežbama i trčanjem preko zapreka, a vukovarski naraštaj s prostim vežbama i vežbama na krušnjacima i razboju te skokom u vis. Nastupili su zatim članovi četa iz Opatovca i Lovasa s prostim vežbama za ovu godinu, te članovi društva iz Petrovaca, Borova i Sotina također vežbama za ovu godinu. Završnu točku predila su braća iz Borova na krugovima i vratilu, a braća iz Sotina na razboju, nakon čega je brat starešina Vardarske banovine načelnik upravnog odjeljenja Banske uprave g. Dimitrije Nešetić.

Po završenom vežbanju s muzikom u povorci otpraćena je novoosvećena zastava do Sokolskog doma.

VINKOVCI. — Olimpijski dan. Na 2. junu t. g. prireden je u aranžmanu Sokolskog društva Vinkovci "Olimpijski dan". Kod ove priredbe sudelovali su vinkovčki "Tenis klub", te konjički i velosipedski otsek Sokolskog društva i lokalni nogometni klubovi: "Sloga", "Cibalia", "Žak" i "Obraćna omladina". Pre podne od 8 do 10. časova obavljena je na igralištu "Tekniski klub" međudruštvena utakmica, Rano ujutro započela su daleka patrola na jahanju sokolskog konjičkog otseka i to na udaljenost od 60 km. U razdoblju od 3 časova 15 minuta do 4 časova su odaslane tri konjičke patrole, koje su bile providene putnim kontrolnim listovima. Ove putne liste potvrdile su sokolske čete i lokalne vlasti u mestima kroz koja su konjaci projasnili. Prva se patrola vratila u Vinkovce u 10 časova, druga u 10 časova i 5 minuta, a treća u 10 časova i 6 minuta. Svi konji bili su sveži i odmorni.

Velosipedski otsek otpremio je svoju patrolu od 4 člana na daleku vožnju od 120 kilometara. Iz Vinkovaca su pošli u 3 časa 35 minuta. I biciklisti su bili provideni putnim kontrolnim listovima, koje su dali potvrđeni. Po završenom programu nastavilo se narodno veselje uz muziku mesnog društva.

Narodno veselje u Velenju sudelovala su sledeća društva: Skoplje matica, Skoplje I, Skoplje II, Kočane, Kavadar i Kumano i četa Bogomila. Skoplje matica je sudelovala sa svojom muzikom. Svega 6 društava i 1 četa od strane načelnštva župe prisustvovali su načelnik i načelnica koji su preuzeuli tehničko vodstvo ove priredbe i izveli taj njen deo uz pomoć načelnika mesnog društva i stalnog župskog prednjaka.

VINKOVCI. — Sudelovanje u Osijeku. Na 8 i 9. junu o. g. prilikom sokolskih svečanosti u Osijeku Donji grad uzeo je učešće i naše društvo. Konjički otsek (sa 18 članova) odjedio je 8. junu po podne iz Vinkovaca u Osijek. Drugi dan sudelovanje je otsek u svečanoj povorci. Također je sudelovalo odjeljenje od 9 članova, koje je vežbalo sletske proste vežbe.

VINKOVCI. — Proslava Vidovdana. Na 28. junu o. g. priredila je Nacionalna odbrana u Vinkovcima Vidovdansku proslavu. Na dopodnevnoj priredbi održavaju se sokolski pevački zbor dva komada. Sestra Pavica Čavrk deklamovala je pesmu "Spomen na Kosovo", a brat Bogdanović Stevan od Bajac "Plava grobnica". Drugi dan 29. junu priredilo je naše društvo samostalan priredba pod naslovom "Vidovdansko veče". Ova je priredba odžvana u vrtnim prostorijama restauracije Potocnjak. Program se sačinjava od 8. tačaka. Četiri tačke izvela je društvena fantara. Osobito su melodizno izvedeni komadi L. Šoula: "Vesela družina", potpuri i R. Obruča: "Volga" koračnica. Sokolski pevački zbor održava je dve prigodne pesme. Članovi i članice odvežbali su sletke proste vežbe, dok su članovi konjičkog otseka izveli od B. Borovjevića: "Vežbe sabljom peške". Mala sestrukica Čavrk Pavica ponovila je svoju deklamaciju: "Spomen na Kosovo". Tako je naše društvo, verno tradiciji, i ove godine na svečan i doličan način odalo poštu vidovdanskim herojima.

Župa Skoplje

VELES. — Osvećenje društvene zastave. Sokolsko društvo Veles izvršilo je osvećenje društvene zastave na dan 9. junu ove godine. Program ove svečanosti bio je u glavnom sledeći: u subotu 8. junu uveče priredena je bačklija kroz grad s muzikom. U nedelju pre podne održane su pešačke i biciklističke trke sportskih klubova, ali pod organizacijom mesnog društva. Oko 8 časova pre podne izvršen je na želez. stanicu s muzikom svečan doček Sokola i gostiju, koji su došli iz Kumanova, Skoplja i Kočane. Na stanicu je obrazovana povorka od sveg članstva, te je pod župskom zastavom i s muzikom Sokolskog društva Skoplje-Matica i železničkom iz Velesa, prošla kroz grad.

Oko 10 časova održani su pokusi na vežbalisti, a po podne na vežbalisti izvršen je svečan čin osvećenja zastave verskim obredom. Potom su govorili: starešina mesnog društva brat Glišić Vladimir, pretstavnik crkvene, vojne i civilne vlasti, kao i kum zastave. Od strane naše župe kao i u ime Saveza SKJ govorio je brat inž. Vojislav Pajić, načelnik župe. Posle ovog čina izvedena je javna vežba i to: 1) Oj letni sivi sokole (muška deca). 2. Vežbe lukovima (ženska deca). 3. Proste vežbe beogradске (muški naraštaj). 4. Vežbe na spravama (članovi). 5. Sokolska konjica (Ruski soko). 6. Proste vežbe beogradске (članice). 7. Proste vežbe beogradске (članovi).

Javnoj vežbi prisustvovao je ogroman broj građanstava, vojska i škole takođe, da je ta mnogobrojnost posetilaca imponovala. Osvećenju zastave prisustvovali su izaslanici: Ministar vojske i mornarice, pešadijski pukovnik g. Mirko Pajh, izaslanik komandanta III armiške oblasti major g. Vladišlav Marjanović, izaslanik bana Vardarske banovine načelnik upravnog odjeljenja Banske uprave g. Dimitrije Nešetić.

Po završenom vežbanju s muzikom u povorci otpraćena je novoosvećena zastava do Sokolskog doma.

Uveče u 21. čas održana je sokolska akademija u bašti Oficirskog doma. Pre izvedenja programa govorio je starešina društva brat Glišić, zatim je prosvetar brat Popović održao vrlo uspelo i koncizno predavanje o Sokolstvu. Još je govorio i načelnik župe brat Pajić i tajnik društva brat Kumer, pa su onda razdeljene diplome podelnicima s prepodnevni utakmicama.

Program akademije bio je ovaj: 1. Jugoslovenski vojnik — m. i ž. deca Veles. 2. Vežbe vencima — članice Kočane. 3. Proste vežbe — m. i ž. deca Veles. 4. Oj letni sivi sokole — m. deca Veles. 5. Vežbe budžovanima — ž. naraštaj Skoplje I. 6. Džanum na sred sela — članice Kočane. 7. Desetka — čl. i m. naraštaj Skoplje I. 8. Amritna igra — članice Kumano. 9. E mol sonata — ž. naraštaj Veles. 10. Prikaz — m. deca Veles. 11. Iz bratskog zagrljaja — članovi Kumano. 12. Vežbe na razboju — članice Skoplje matica, Skoplje II, Veles. 13. Vežbe na razboju — članovi Skoplje matica, Kočane, Veles.

Po završenom programu nastavilo se narodno veselje uz muziku mesnog društva. Na svečanosti u Velesu sudelovala su sledeća društva: Skoplje matica, Skoplje I, Skoplje II, Kočane, Kavadar i Kumano i četa Bogomila. Skoplje matica je sudelovala sa svojom muzikom. Svega 6 društava i 1 četa od strane načelnštva župe prisustvovali su načelnik i načelnica koji su preuzeuli tehničko vodstvo ove priredbe i izveli taj njen deo uz pomoć načelnika mesnog društva i stalnog župskog prednjaka.

Po podne održane su nogometne utakmice između pomenutih klubova i to u šest postava. Između utakmica izvodili su članovi vežbe na preči. Početna akademija bila je odlična. Po završenom programu nastavilo se narodno veselje uz muziku mesnog društva. Na svečanosti u Velesu sudelovala su sledeća društva: Skoplje matica, Skoplje I, Skoplje II, Kočane, Kavadar i Kumano i četa Bogomila. Skoplje matica je sudelovala sa svojom muzikom. Svega 6 društava i 1 četa od strane načelnštva župe prisustvovali su načelnik i načelnica koji su preuzeuli tehničko vodstvo ove priredbe i izveli taj njen deo uz pomoć načelnika mesnog društva i stalnog župskog prednjaka.

»SOKOLSKI GLASNIK«

Osvećenje zastave u Velesu bila je jedna lepa manifestacija za Sokolstvo, koje će dugo ostati u sećanju građana Velesa. Po obilnoj poseti na javnoj vežbi i u veče na akademiji, može se konstatovati, da će to građanstvo primiti sokolsku misao prisnije i bolje nego do sada.

Župa Split

JESENICE. — Vidovdanska proslava. U jutro bila je misa, a posle podne zabava. Govor o značenju Vidovdanske održale je prosvetarica sestra Pavica Čavrk deklamovala je pesmu "Spomen na Kosovo", a brat Bogdanović Stevan od Bajac "Plava grobnica". Drugi dan 29. junu priredilo je naše društvo samostalan priredba pod naslovom "Vidovdansko veče". Ova je priredba odžvana u vrtnim prostorijama restauracije Potocnjak. Program se sačinjava od 8. tačaka. Četiri tačke izvela je društvena fantara. Osobito su melodizno izvedeni komadi L. Šoula: "Vesela družina", potpuri i R. Obruča: "Volga" koračnica. Sokolski pevački zbor održava je dve prigodne pesme. Članovi i članice odvežbali su sletke proste vežbe, dok su članovi konjičkog otseka izveli od B. Borovjevića: "Vežbe sabljom peške". Mala sestrukica Čavrk Pavica ponovila je svoju deklamaciju: "Spomen na Kosovo". Tako je naše društvo, verno tradiciji, i ove godine na svečan i doličan način odalo poštu vidovdanskim herojima.

Župa Sušak - Rijeka

KASTAV. — 25-godišnica društva i okružni slet. Proslava 25-godišnjice osnutka i rada Sokolskog društva Kastav i priredba Okružnog sletne Kastavsko-grobničkog okružja u nedelju dne 23. junu o. g. bila je veličanstvena. Uoči sleta dne 22. junu uveče bila je bakljadi gradom na čelu s glazbom "Graničar" iz obližnjih Spinčića, a starodrevni Kastav osvamu je u svetu tako da je izgledao i staro u Dragu, da zajedno u krugu sa seljacima provedu ono divno sunčano Petrovo posle podne. Celo posle podne bilo je na vežbalistu vrlo živahno i spremalo se za nastup. Samu priredbu otvorio je br. društveni prosvetar Baćić Emanuel, koji je toplim rečima pozdravio prisutne, te seljake i sve ostale, zatim je opisao važnost dana za ovo skromno i ubavo selo. Iza tog je br. načelnik Baćić u lepotu govora predao zastavu br. starešini matičnog društva Rab, br. A. Maheržu, koji je istu uz lepi govor predao br. Četnom starešini Kordiću. Br. Maherž opisuje današnje prilike i poziva sve prisutne da se hrabri i neustrašivo kreće napred, a svu ostalu da se kupe oko ovoga barjaka. Br. Maherž zahvalio se br. Kordiću, koji je barjak predao četnom barjaktru — Iza tog sledio je javni nastup svih kategorija. Nasuprato je oko 400 vežbača i vežbačica. Same vežbe bile su upravo ganutljive, tako precizno izvedene, da se i na najboljim akademijama ne može videti savršenje harmonije. Sve kategorije izvele su svoje vežbe bez i jedne pogreške. Videle se da je tu bilo uloženo mnogo truda i samopregora. Osobito je za istaknuti nastup članica i naraštajki, koje su izvele javne vežbe, u koje su bila umetnuta narodna kola, upravo baletski.

Uspeh je bio toliki da su i stari seljaci iz toga sela govorili da niti su ikada videli toliko slavlje i broj ljudi, niti će možda videti u svom selu Supetarskoj Draži. — Prisustvovalo su i čete Lun i Barbat. Na koncu nastupa svi su zaigrali narodno kolo i zatim se zahvalio svima br. načelnik i prosvetar, a br. Bakota Josip je izrekao u podujem govoru značaj ovakvih priredbi za napredak čete i celokupnog života u selu i na celome otoku. — U najvećim nadama očekujemo u avgustu proslavu 25-godišnjice osnutka društva, kojom će zgodom biti također javni nastup, za koji već sada vlađa veliki interes među stanovništvom otoka Raba.

SENJ. — Javna vežba. Sokolsko društvo u Senju priredilo je svoju godišnju javnu vežbu dana 30. junu 1935 u svom Sokolskom vrtu uz sudelovanje gradske glazbe. Pitane održanja ove javne vežbe rešeno je tako reći u poslednjem času, pa je zbog toga trebalo mnogo tehničkog poštovanja, da i ova javna vežba bude na onom tehničkom nivou na kojem su javne vežbe našeg društva do sada uvek bile. Javna vežba je izvedena dobro u svim točkama na sveprisno odobravanje prisutnih publike, koja je oduševljena izvedenom programom. Zatim je bio održan i načelnik i predstavnik načelnika sletne.

Gospodinu
Dru. Franji Jelušiću,
staršini Sokolskog društva
Kastav.
Gospodine,
po nalogu Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza Namjesnika čest mi je izjaviti Zahvalnost na izrazima odanosti i vernosti, kao i zavetu rođoljubija, podnesenom Njegovom Veličanstvu Kralju s proslave 25-godišnjice korisnog i nacionalno-patriotskog rada Sokolskog društva u Kastvu.

Ministar dvora
Milan Antić v. r.
Kastav.
Gospodine,
po nalogu Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza Namjesnika čest mi je izjaviti Zahvalnost na izrazima odanosti i vernosti, kao i zavetu rođoljubija, podnesenom Njegovom Veličanstvu Kralju s proslave 25-godišnjice korisnog i nacionalno-patriotskog rada Sokolskog društva u Kastvu.

KASTAV. — Proslava Vidovdana. Vidovdan proslavljen je dne 28. junu u dečijim selom. Sestra Stanić Smiljana u zameni prosvetara održala je predavanje o Vidovdanu, a iz tog načina nastupila su ženska deca i muška deca u prostim vežbama. Ovakvi nastupi s decom imadu velik uspeh uposte, pogotovo kada se posveti osobita pažnja izvedenju vežbi, pa se to sa zadovoljstvom konstatovalo i na ovoj dečjoj priredbi.

PAG. — Vidovdanska proslava. Naše je Sokolsko društvo na najdostojniji način ove godine obavilo proslavu Vidovdana. Svečanoj službi Božijoj prisustvovala su sva braća u sokolskoj odori i gradanskom odelu. Na večer je društvo priredilo svečanu akademiju na trgu Viteškog Kralja Aleksandra I sa sledećim programom: 1. Državna himna (otsvirala je gradanska gl

deca — 15×4. 6. Sletske proste vežbe, ženska deca — 12×4. 7. Proste vežbe, muški naraštaj — 10×4. 8. Proste vežbe, ženski naraštaj — 9×4. 9. Protutje nam dohaja, peva mešoviti zbor. 10. Proste vežbe, članice. 11. Crnogorac Crnogorki, peva mešoviti zbor. 12. Proste vežbe, članovi. 13. Polkina ples, izvodile članice čete Macinec. 14. Proste vežbe za stariju braću, izvodili članovi društva Središće ob Dravi. 15. Sto nam radi onaj dido stari? pevao muški zbor. 16. Odbojka i vežbe na spravama.

IVANEC. — I slet Prigorskog sokolskog okružja u Ivanecu. Dana 22 i 23 juna održana je u Ivanecu I slet Prigorskog sokolskog okružja. Prije dan t.j. 22 juna 1935 god. bio je uveč koncert s predstavom. Pevački zbor Križevljani-Cestica nastupio je pod ravnjanjem svoga neumornog i talentiranog dirigenta brata Adamića. Siguran nastup, čista vokalizacija, do krajnosti izglađene dinamike to su osbine ovo-ga zbora, koje uz odličnu harmonijsku izvedbu moraju zadovoljiti slušače. Između pevanja, u kojem je izneseno puno skladbi različitog karaktera, svirao je naraštajski tamburaški zbor društva Ivanec pod ravnjanjem brata Vukovića. — Posle koncertnog dela izveo je pozorišni otsek jedan kazališni komad. Vrlo dobra igra glumaca zabavljala je uspešno dulkom punu dvoranu. Moralni i materijalni uspeh prvega dana zadovoljio je potpunoma. — Drugi dan se nastavlja program. Celo mesto okičeno je narodnim trobojkama, a prozori kuća i evećem. Već od ranog jutra dolaze gosti s susednih jedinica kolima i vozom. U 9 i po sati je doček gostiju na stanici. Dolaze predstavnici bratske župe na čelu sa starešinom župe br. Belčićem. Do 11 sati su pokusi za glavni nastup. Nešto iz 11 sati formira se povorka za op-hod mestom. Oko 600 pripadnika sokolske organizacije manifestira kroz mesto za Jugoslaviju, Kralja i Sokolstvo. Na mesnom trgu održano je zborovanje. Zbor otvara starešina domaćeg društva brat Rožić. Srećan što može u malom Ivanec pozdraviti tako veličanstven sokolski skup poziva sve na vernost i predanost sokolskom radu i životu, a na sreću Kralja i Domovine. Prisutni frenetičkim pljeskom i povicima Kralju, Jugoslaviji i sokolskom vodstvu pozdravljaju brzjavke Njegovom Veličanstvu Kralju Petru II i Savezu SKJ. Len i iscriv govor održao je u ime bratske župe brat Rubinčić. U ime medimurskih Sokola pozdravlja prigorski Sokola brat dr. Milenko Svoboda. Iza toga okružni prosvetar brat Janeček zaključuje zborovanje. U 3 sata posle podne održan je javni nastup pod vodstvom brata Hajdeka, okružnog načelnika. Raspored se jo odvijao ovim redom: 1. Muška deca — sletske vežbe (168). 2. Ženska deca — sletske vežbe (112). 3. Muški naraštaj — sletske vežbe (80). 4. Ženski naraštaj — sletske vežbe (20). 5. Odred vojske — vežbe puškama (24). 6. Muška deca — vežbe štapovima (56). 7. Muška deca — igre — deca kuhari (64). 8. Odred vojske — vežbe puškama (24). 9. Članice — sletske vežbe (11). 10. Članovi — sletske vežbe (64).

11. Vežbe na spravama (nastupilo pet vrsta 34). Ukupno je nastupilo 657 vežbača. Nakon programa odigrale su naraštajke domaćeg društva u krasnim narodnim nošnjama četiri narodna košuta. I njihova izvedba burno je pozdravljena. Vežbe je pratila glazba Sokolskog društva Varaždin pod ravnjanjem br. Šambareka. Na sletisu je bilo oko 2000 ljudi naročito seljaka, koji su uživali u skladnom izvođenju vežbi svih kategorija. Svirala je sokolska glazba iz Varaždina i iz Lepoglave. Posle programa razvila se zabava. Gosti su se pomalo razili svojim domovima noseći u sebi nove potkrepe za dalji rad, kojemu će, nadamo se, i ova velika sokolska priredba u mnogom pomoći. E. J.

MALI BUKOVEC. — Javni nastup. Sokolsko društvo Mali Bukovec održalo je dana 29 juna o. g. svoj J javni nastup na kojemu su nastupile uz domaće članstvo i susedne bratske jedinice iz Vel. Bukovca, Ludbrega, Preloga i Donje Dubrave. Sve tačke programa izvedene su uz pratnju glazbe odlično i nagradene su od mnogo brojne publike pljeskom. Iza javnog nastupa razvila se vrlo dobro posećena zabava.

MALA SUBOTICA. — Javni nastup. Dana 29 juna održalo je ovo društvo svoj peti javni nastup uz sudjelovanje bratskih jedinica Belice i Donji Štefanec. Nastupili su: 1. M. deca — simbolične vežbe (16); 2. Ž. deca — proste vežbe (25); 3. Muška deca — proste vežbe (27); 4. M. naraštaj čete Belica — proste vežbe (8); 5. M. i ž. deca čete D. Štefanec — »Oslobodenje Istre« (30); 6. Članovi — proste vežbe (16); 7. M. deca — vežbe palicom (9); 8. Starija braća — vežbe palicom (9); 9. M. deca — natecanja i igre (30). — Nastup je dobro uspeo. Vežbe su bile uvežbane, pa je i moralni uspeh dobar. Kao izaslanik župe bio je z. župskog starešinu br. dr. Svoboda. Društvo spremi da na jesen proslavi svečanom akademijom petodišnjicu osnutka.

PEKLENICA. — Javni nastup. Javni nastup je održan u nedjelju 16. juna o. g. uz sudjelovanje Sokolskih četa: Vratišnec, Zasadbreg i društva M. Središće, te četa Benica i Petiševci iz župe Maribor. Pre početka javne vežbe prošla je kroz selo povorka od blizu 200 vežbača s fanfarom na čelu. Javna vežba otvorena je sa »Sokolskim pozdravom« i čega je br. Žganec održao lep patriotski govor. Mešoviti zbor je nato intonirao državnu himnu. Sledile su vežbe pojedinih kategorija. Nastupilo je oko 200 vežbača u prostim vežbama i igrama, vežbama štapovima i zastavicama. Na koncu je odigrana odbjorka između Vratišneca i komb. Peklenice i M. Središće. Sam program izveden je vrlo dobro te se je svideo mnogobrojnoj publici, koje je bilo puno vežbalište (blizu 500). Posle vežbe održana je zabava na kojoj je nastupio i mešoviti zbor s bizaranim tačkama. Moralni uspeh vežbe je odličan. Z.

PUSTAKOVEC. — Javni nastup. Ova je četa održala svoj IV javni nastup dne 20. juna u 4 sata posle podne u Pustakovcu. Još nijedan nastup nije

bio od meštana tako brojno posećen kao ovaj, pa se opaža postepeno sve veći interes naroda za Sokolstvo. Na lepo uređenom vežbalištu, iskičenom narodnim trobojkama i natpisima, pozdravio je starešina čete Sokole i prisutan narod, spominjući velike zasluge Sokolstva i naše narodno ujedinjenje Blagopokojnog Viteškog Kralja Aleksandra Prvog Ujedinitelja, pri čemu Mu je iskazana počast i minutom šutnje i prigodnom deklamacijom, te obećanjem odanosti i vernosti Mladomu Kralju uz sviranje himne. Sam nastup sastojao se od 6 tačaka, koje su lepo i skladno izvedene.

RASINJA. — Trezvenjačka priredba. 20. juna održalo je ovo Sok. društvo trezvenjačku priredbu sa sledećim programom: 1. Predavanje: Štetnost alkohola. 2. Deklamacija: a) Aždaja, od Milana S. Vukobratovića; b) Nesrećnik, od Zmaja J. Jovanovića. 3. Igrakaz (drama) u 3 čina: »Nesrećnik«. Diletanzi su izveli svoje uloge s vrlo mnogo razumevanja, tako da ih je prisutna publika iskrenim i obilnim plješkanjem dostoјno nagradila. Poset je bio iznad očekivanja. Fr.

VEL. BUKOVEC. — Javni nastup. Ova četa održala je svoj III javni nastup 16. juna uz sudjelovanje bratskih jedinica iz Ludbrega i Malog Bukovca ovim redom: U 3 sata prošla je povorka selom s glazbom, nakon čega je članstvo postrojeno na vežbalištu, u dvorištu školske zgrade, pred kojim je održao govor brat Miko Damić, predsjetnik i načelnik društva Mali Bukovec čega je počela vežba ovim redom: 1. Deča Sokolske čete Vel. Bukovec (20) s d. vežbama br. J. Suligoja. 2. Ženski naraštaj Ludberg (9) naraštajskih vežbe. 3. Muški naraštaj M. Bukovec i Ludberg (24) nar. vežba. 4. Članstvo Mali i Vel. Bukovec (18) članske sletske vežbe 1936. 5. Preča: članstvo Ludberg (7). Iza vežbe razvila se zabava. F.

Zupa Zagreb

DUBICA. — Javna vežba. Sokolsko društvo u Dubici, priredilo je 9. juna svoju ovogodišnju javnu vežbu. Voden tradicijom Velikog Oslobođenja Kralja Petra I., koji je u našem mestu vodio svoj ustanak, kao i tradicijom velikog Sokola Hrvata i Jugoslovena brata Hanuša, koji je umro u našem mestu, ustali smo da dademo našoj javnoj vežbi čisti jugoslovenski i narodni karakter i da u ovim teškim priljkama racionallom previranja postignemo zavidan moralni uspeh. — Vežbu je otvorio brat starešina ing. Ferić pozdravljajući sve prisutne i ističući potrebu Sokolstva u našem nacionalnom i socijalnom životu, kao i dužnost Sokolstva da okupi oko sebe sve zdrave narodne snage i stvoriti čvrst zid svima našim vanjskim i unutrašnjim neprijateljima, a jak oslonac našem dalnjem kulturnom i ekonomskom razvoju. — Na javnoj vežbi sudjelovala su okolna društva Sunja i Staza i čete Živaja i Papići, i pridonelle da program bude dobro izabran i još bolje izведен. Sve vežbe su izvedene precizno, a javna vežba je zavr-

šena alegoričnom slikom brata Borasa: Oslobodenje Istre, koju su odlično izveli muški i ženski podmladak. Slika je izvedena uz prisustvo svih vežbača, a završila je figurom koju je načinio muški podmladak, a ženski podmladak je raskinuo teške okove rostva pod jugoslovenskom zastavom. U zajedničkom i spontanom oduševljenju svi prisutni su otpevali narodnu himnu. Moralni i materijalni uspeh ove priredbe je velik i lep, a trud uložen oko ove izvedbe nagraden je razumevanjem ogromnog broja naroda.

KLASNIĆ. — Razvjeće sokolske zastave. U Klasiću 17. juna obavila je Sokolska četa Klasić gornji posvetu sokolske zastave na vrlo svečan način. Zastavi je kumao br. Bogdan Eregevac. Lep i vrlo dirljiv govor o podizanju Sokolstva na selu i o značenju zastave održao je br. starešina Miloš Zlatović uz buran aplauz. Br. načelnik Dragan Petrović takođe je izrekao prigodan kratak govor kad je primio zastavu na čuvanje i kada ju je predao barjaktaru Jovi Bogdanoviću. U sporazumu br. čete Klasić Donji obavljena je posle ručka zajednička javna vežba uz prisustovanje matič. br. društva Glina i okol. br. četa Ravnača, Dragotina, Maligradac, Žirovac, Brezopolje, Kraj, Grabovec, Hajtić, Maj Poljane i Topusko.

NOVA GRADISKA. — Godišnja javna vežba. U nedjelju 30. juna o. g. priredilo je naše društvo na svom vežbalištu godišnju javnu vežbu uz sudjelovanje okolnih sokolskih društava i četa. U 9 sati održani su na vežbalištu pokusi svih kategorija; u 11 sati isla je svečana povorka gradom, a u 16 sati bila je javna vežba posle koje je sledila zabava s igrankom. Rasporед javne vežbe bio je sledeći: 1. Proste vežbe (ženska deca i ml. ž. naraštaj). 2. Proste vežbe (muška deca i ml. m. naraštaj). 3. Proste vežbe (ženski naraštaj). 4. Proste vežbe (muški naraštaj). 5. Vežbe puškama (vojnici ovdješnje čete). 6. Vežbe na spravama (članovi i naraštaj mesnog društva). 7. Vežbe gostiju. 8. Igre i raznolikosti (deca, naraštaj i članstvo). 9. Proste vežbe za slet u Sofiju (članovi). 10. Proste vežbe (članovi četa). 11. Proste vežbe za slet u Sofiju (članice). 12. Mihomih i pozdrav zastavi. — U izvođenju programa sudjelovala je naša društvena fanfara i fanfara pakračkog Sokolskog društva.

Na javnoj vežbi učestvovalo su skoro sve naše čete: Mašić (20 članova), Medari - Trnava (22), Staro Petrovo Selo (80), Cernik (18), Šumetlica (52), Donji Bočićevci (7) i Bodovaljci (13). Od okolnih društava sudjelovala su sledeća: društvo Učkačani (19) s četama: Bodegrajci (13), Cage (7), Ladevac (15) i Borovac (19); društvo Novska (20), Pakrac (38), Slavonska Požega (51), Bosanska Gradiška (31) i Stara Gradiška (6). U povorci koja je u 11 sati obišla gradski trg i ulice oko trga učestvovalo je svega 389 lica od čega 16 otpada na konjicu, koja je jahala ispred povorce.

Nikada do sada nije na našem vežbalištu nastupilo toliko vežbača kao ovom prilikom. Svega je nastupilo u različitim vežbanja 530 vežbača, a

u taj broj uključuju se i 24 vojnika, koji su izvodili vežbe puškama i vežbe bodovima. Isto tako nije se do sada nikada okupilo toliko okolnih društava i četa kao na ovoj javnoj vežbi, ali se, nazalost, mora reći i to da su izostale neke čete našega društva i da nije došlo onoliko pripadnika koliko se očekivalo. Kao primer dobro organizovanog pohoda na ovu vežbu valja istaknuti četu Staro Petrovo Selo, koja je najbrojnije učestvovala (80). — Pojedine vežbe, koje su bile predviđene programom, izvedene su, u glavnom, dobro, bez većih grešaka i bez zastoja. Organizacija nastupa bila je vrlo dobra. Naročito su skladno i lepo izveli svoje vežbe deca, muški naraštaj, članovi i članice, a slabije je bio nastup ženskog naraštaja, koji nije dovoljno pazio na pokrivanje, a primećeno je i to da manje nisu kod svih bile propisno svezane na glavi. Članovi četa izveli odlično savezne proste vežbe, ali kako je već rečeno nastupio je manji broj nego što se očekivalo, a to dolazi odatle, jer članovi četa ne vežbaju dovoljno pa ne mogu ni nastupati. To potvrđuje i fakat što se na ovoj vežbi našao lep broj pripadnika naših četa, koji su kao publika posmatrali vežbe mesto da s obzirom na svoje godine i sami učestvuju u vežbama. Osobito su se svidele svima prisutnim igre i raznolikosti. U toj tački su nastupila ukupno 64 lica. Bilo je toliko raznolikih igara i natecanja, da je vežbalište bilo prenatprano, pa se nije mogla dovoljno obratiti pažnja na sve igre, ali je ova tačka ipak pobudila vrlo mnogo veselosti i vredrine kod prisutnih gledalaca. Isto je tako smetala prenatpranost vežbališta i kod vežba na spravama, jer su na svaki slobodni pedalač vežbalište utrpale vrste naraštaja i članovi gostiju, koji su izvodili proste vežbe, pa je to odvraćalo pažnju s bravuroznih vežba na spravama u kojima su poređ domaćih vežbača učestvovali i gosti (Pakrac i Požega). Odeljenja su bila dobro uvežbana i izvedeni su dosta teški sastavi, a na preči bili su najbolji Požega i N. Gradiska. Ipak i kod ove tačke, ma koliko stari prokušani Sokoli vežbači nekako nedostatke, i to naročito neelastičnost i izvesnu težinu pokreta. Bilo je i nekoliko slučajeva padanja s preči, pa je izvođenju vežbi pobudivalo u publiku strahu i nelagodnost. Vežbe na spravama treba izvoditi elegantno i spretno, lako i elastično, a ne s naporom i s nedovoljnom uvežbanošću pokreta. — Na završetku programa, pošto je obavljen mimohod i pozdrav zastavi, održao je načelnik br. Milojević postrojenjem vežbališta i prisutnoj publiči udjeljili nagovor iz sokolske ideologije. Posle programa razvila se sokolska zavrsna s igrankom. J. K.

LUKA. — Javna vežba. U subotu 29. juna 1935 održala je Sokolska četa u Luki svoju drugu javnu vežbu. Članovi vežbači dočekali su i ispratili svaku grupu stranaca. U tri sata pozdravljajući sve prisutne starešina ove čete brat Krkić. Govor je popraćen burnim poklicima i pljeskanjem. Nakon pozdravnog govora i očitavanja himne otopena je javna vežba. Prvu točku izvela su sokolska deca (96) iz Luke lepo i skladno. Zatim su nastupili sokolska deca iz Štrmcu. Publiku im je silno odobravala. Posle toga nastupili su članovi s prostim vežbama, a zatim palicama. Vežbe su izvedene skladno i precizno. Poslovni nastup bile su vežbe na ručama. Nakon telovježbenog dela prešlo se je na zabavni deo. Seljaštvo se u velikom broju odazvalo. Moralni uspeh je postignut.

ZIVAJA. — Javna vežba. Dana 6. juna 1935 održana je javna vežba Sokolske čete u Živaju uz sudjelovanje br. Sokolskog društva Dubica i Staza, te br. čete Papići. Najviše se istakao podmladak br. društva Dubica. I počeo re lošeg vremena poseta je bila nečekivana, a uspeh same priredbe bio je vrlo lep.

Zastave u svima izradama
Državne, sokolske i brodarske
Razašiljem brzo i jektino. —
Adresa: Radionica zastava
VINKLER JOSIP, Subotica
Oferat i cenovnik besplatno.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

u Ljubljani

registrovana zadruga s ograničenim jamstvom

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvadjanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i raspšrčava tiskalice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije

165-30

Prodaja odora sviju kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom
Poštansko čekovni račun Ljubljana: 13.831
Telefon broj 25-43

Zahtevaj

SOKOLSKO - JUNAČKO BRATSTVO NA DELU

**S velebnih i značajnih dana
VIII sleta**

Saveza bugarskih Junaka

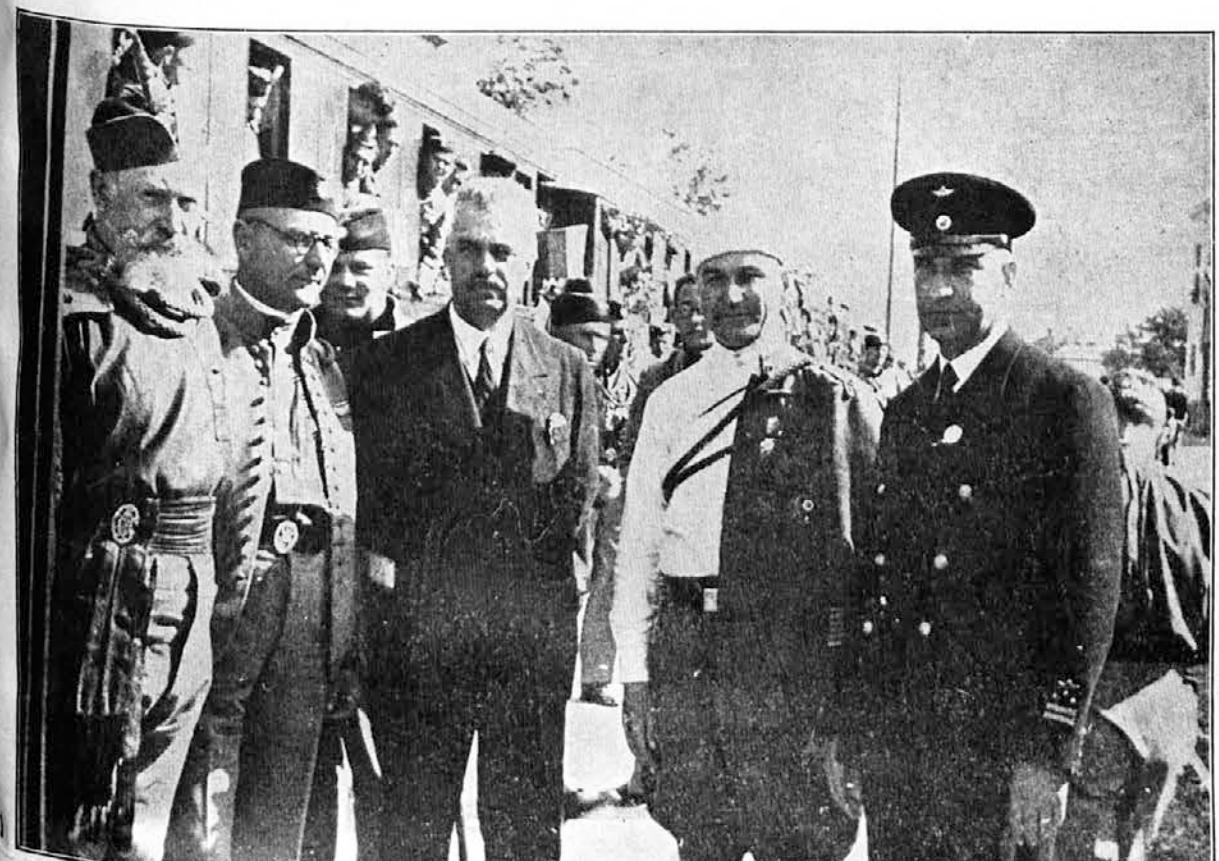
u Sofiji od 12 – 14 jula o. g.,

veličanstvene manifestacije slovenske misli i jugoslovensko-bugarskog bratstva

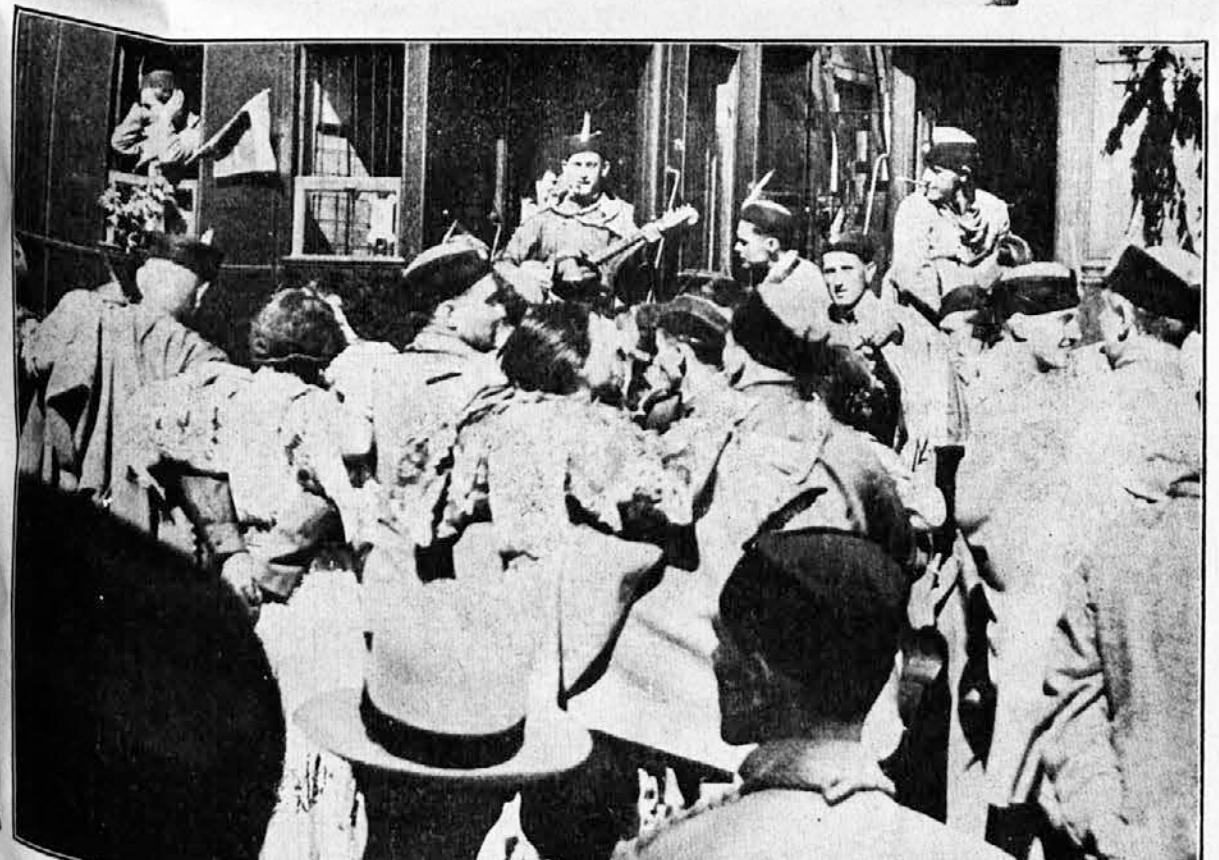
Armije Sokola i Junaka, najpredanijih neimara narodnih, nastavljaju veliko započeto delo

Sjajan uspeh sleta braće bugarskih Junaka dosljedno je krunisao velike i požrtvovne napore, uložene za plemenite i uzvišene zajedničke ideale svega slovenskog Sokolstva

(Opis slika na str. 10)

2

3

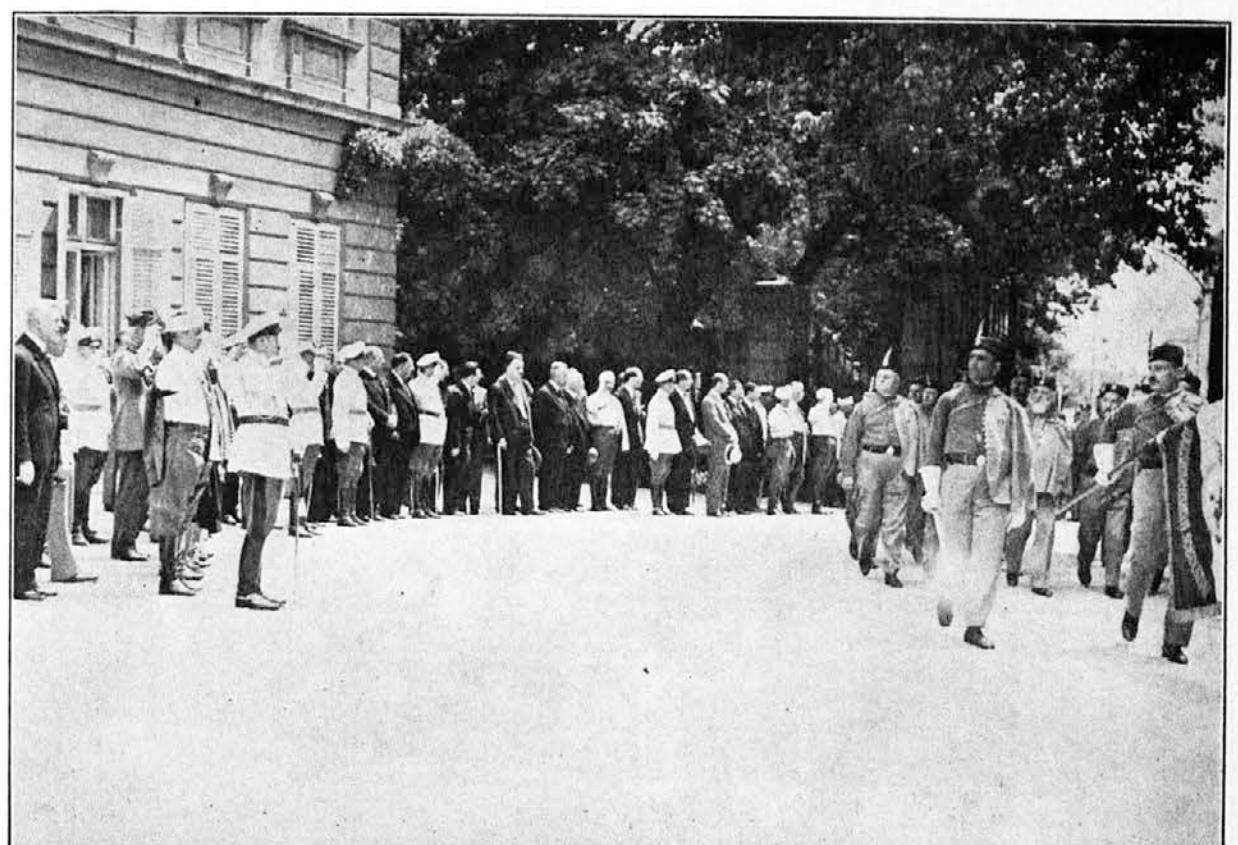

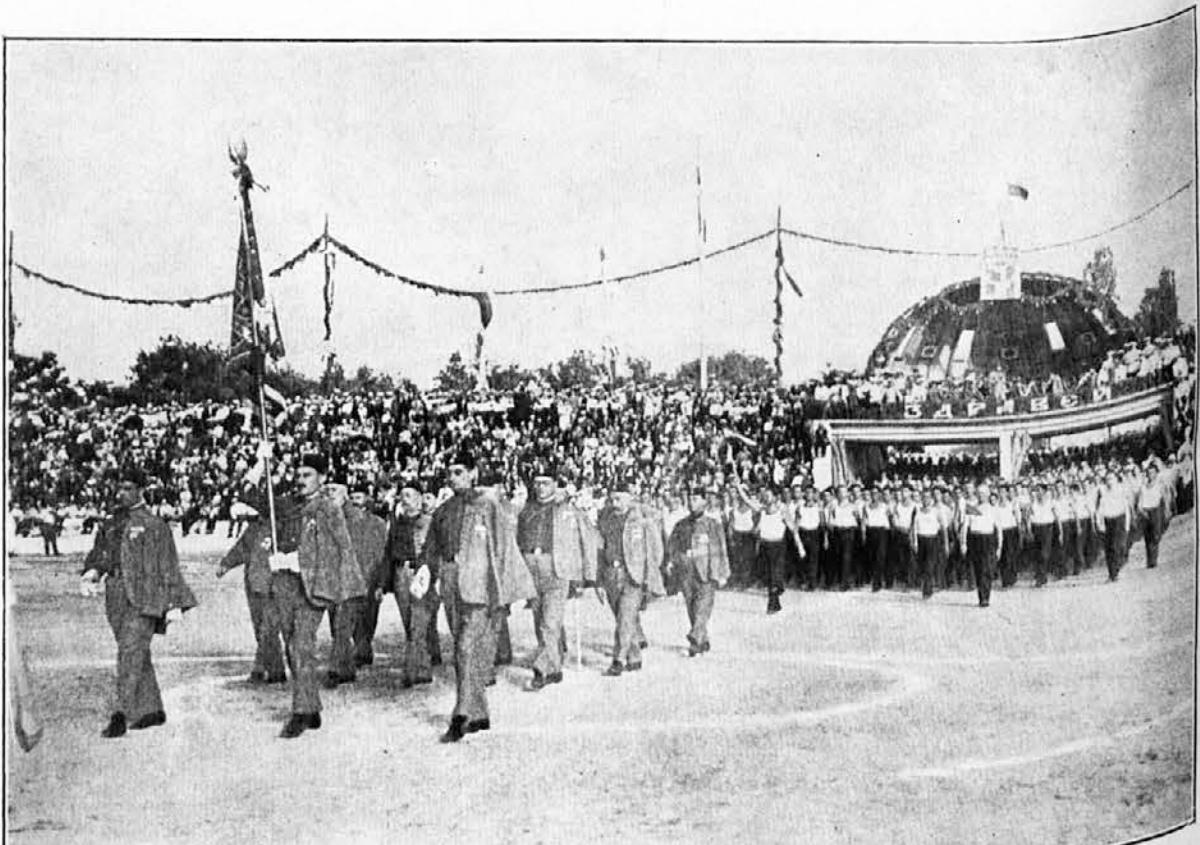
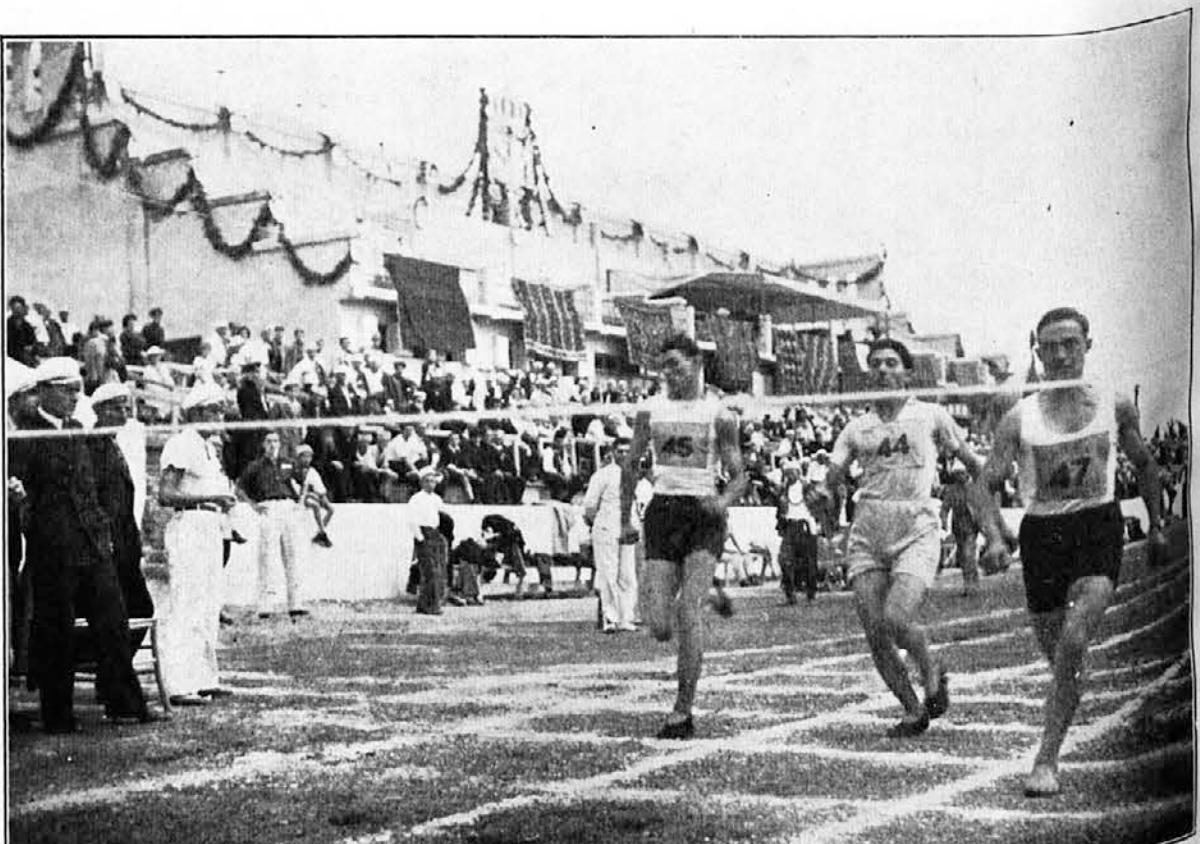
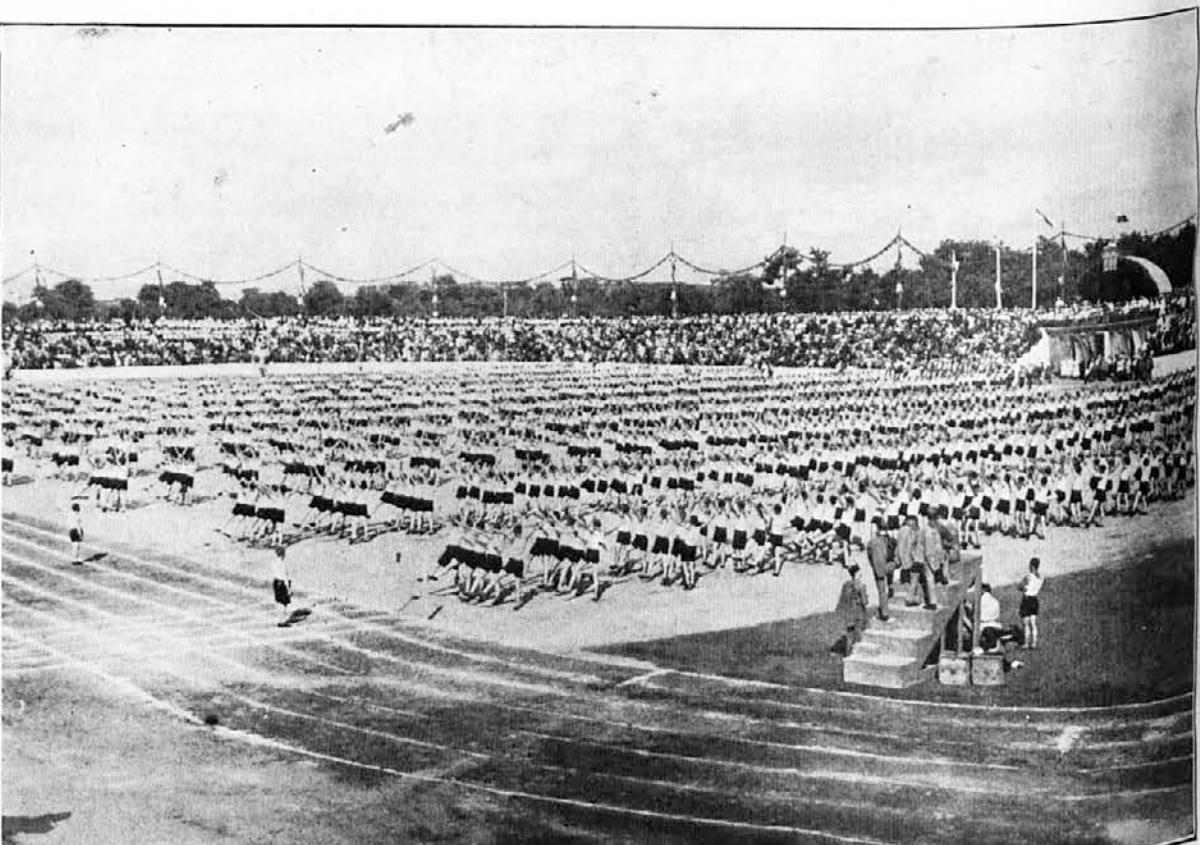
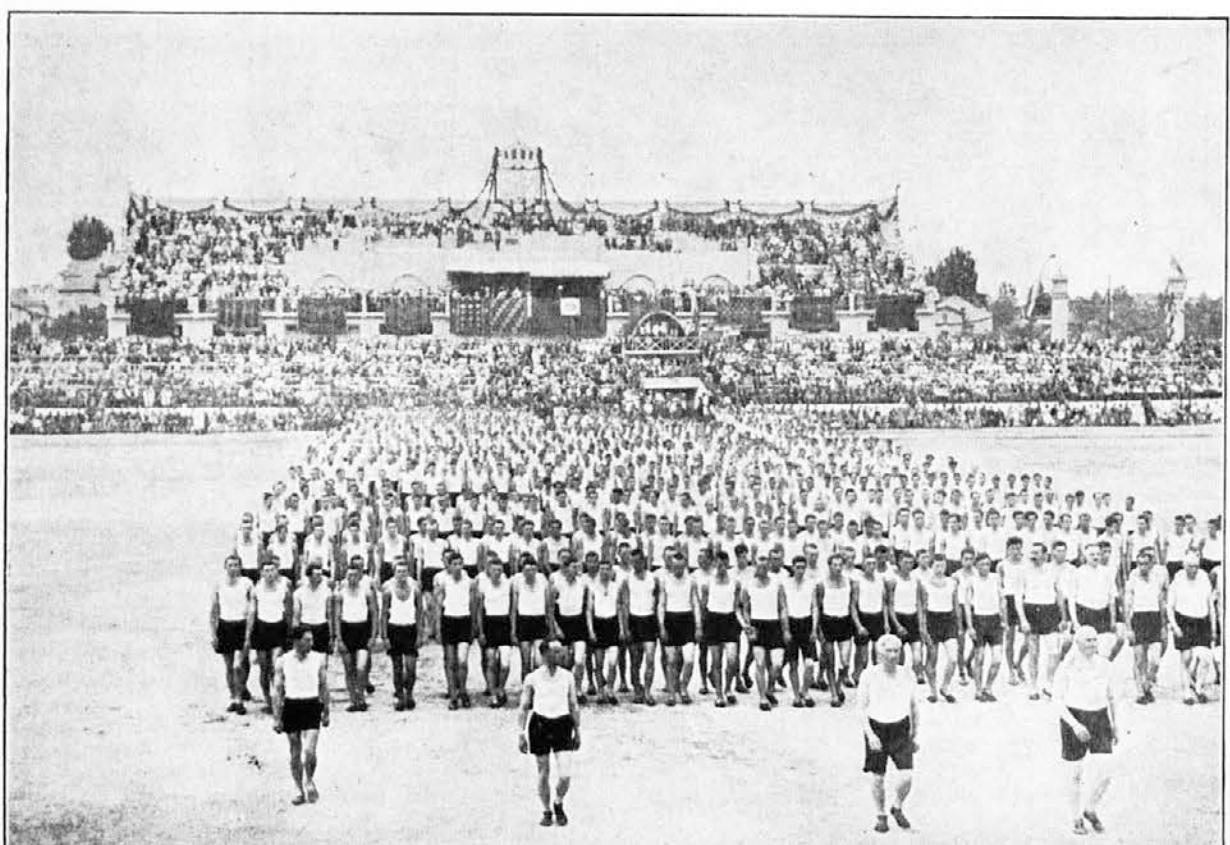
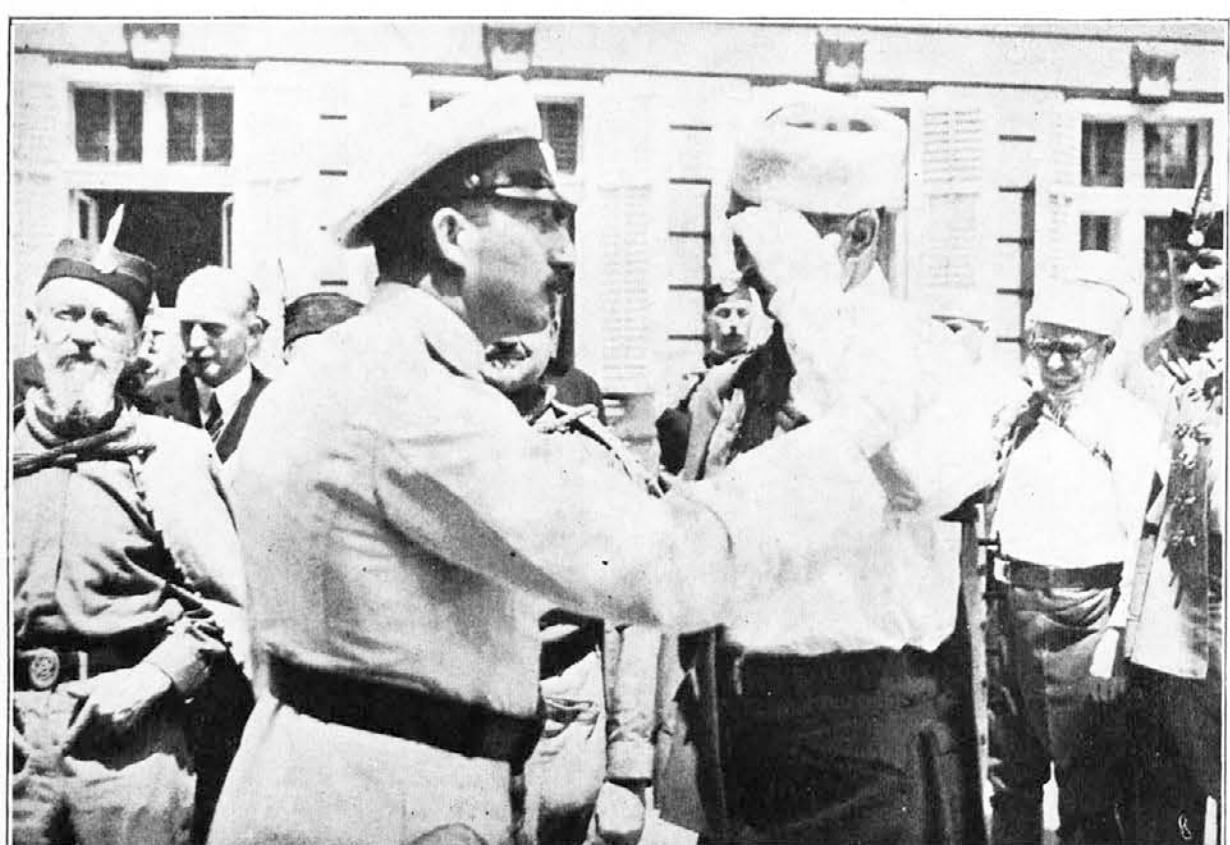
4

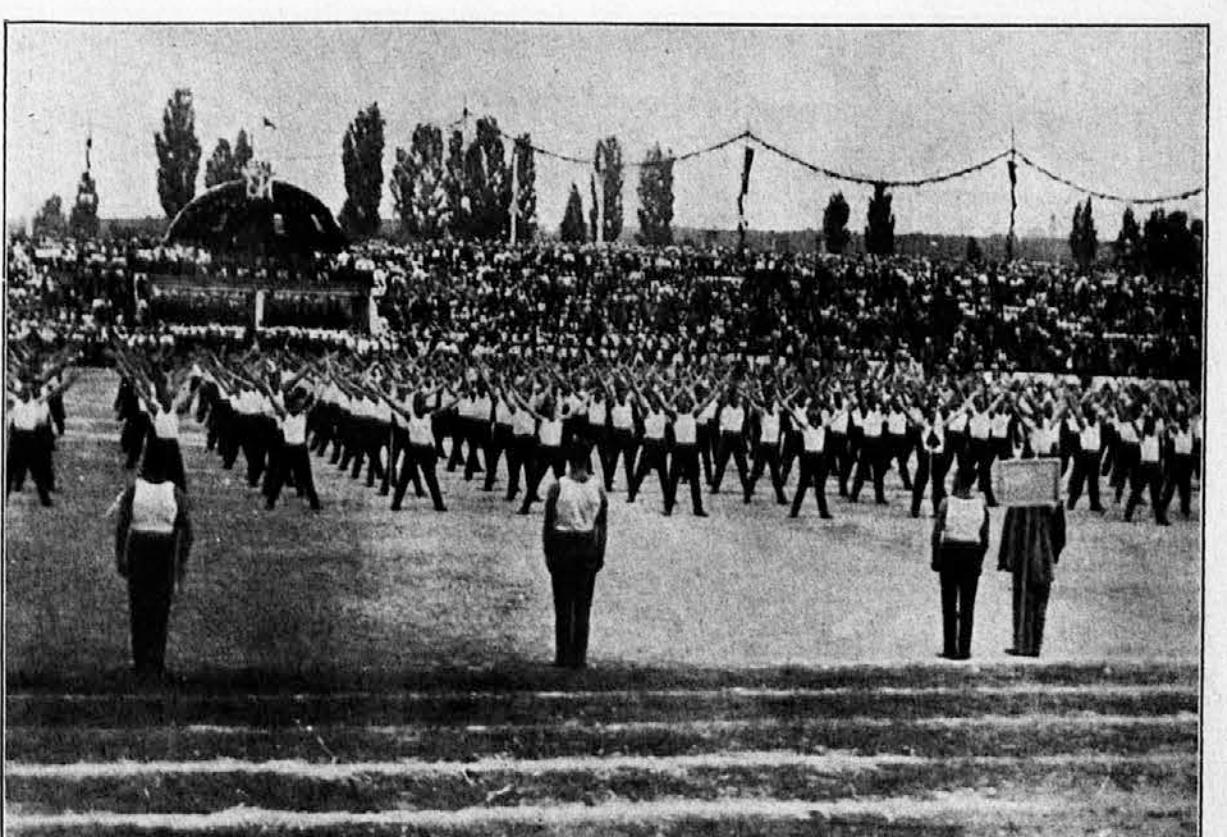
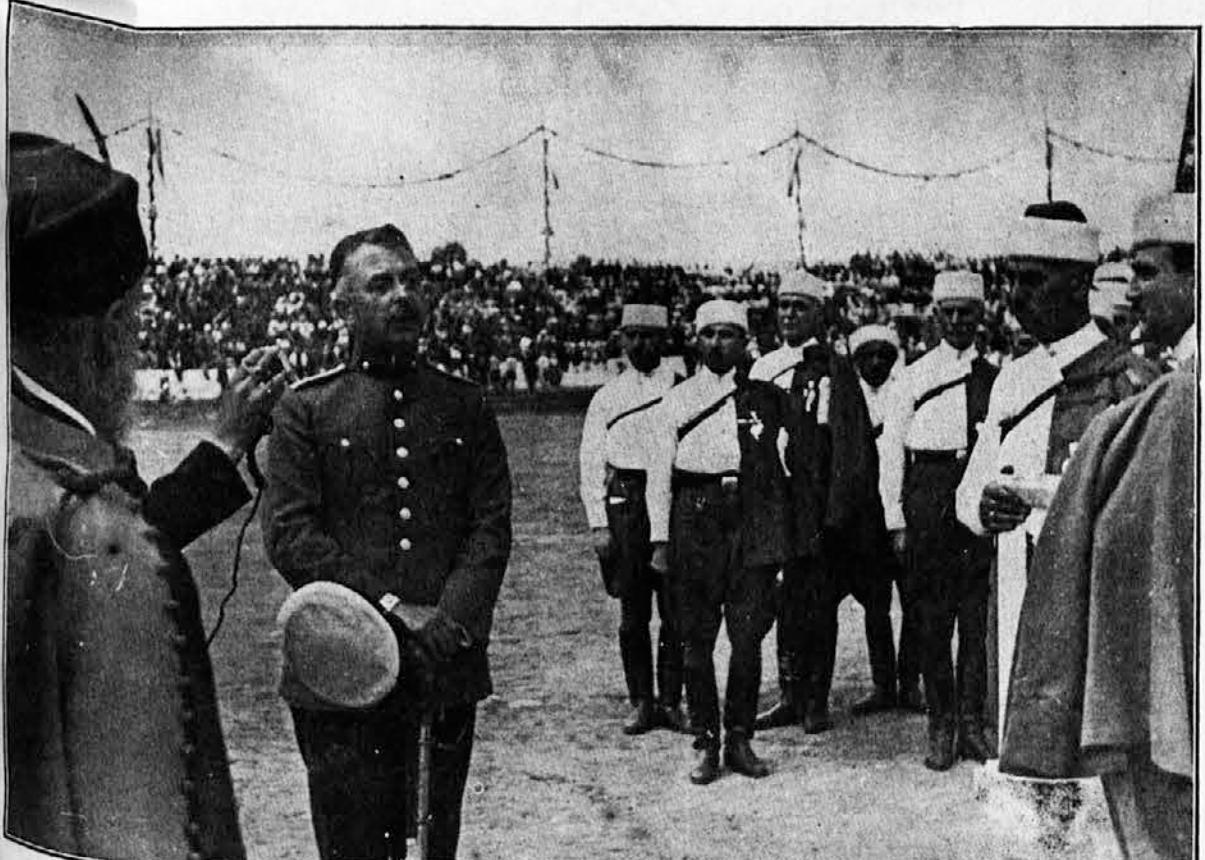

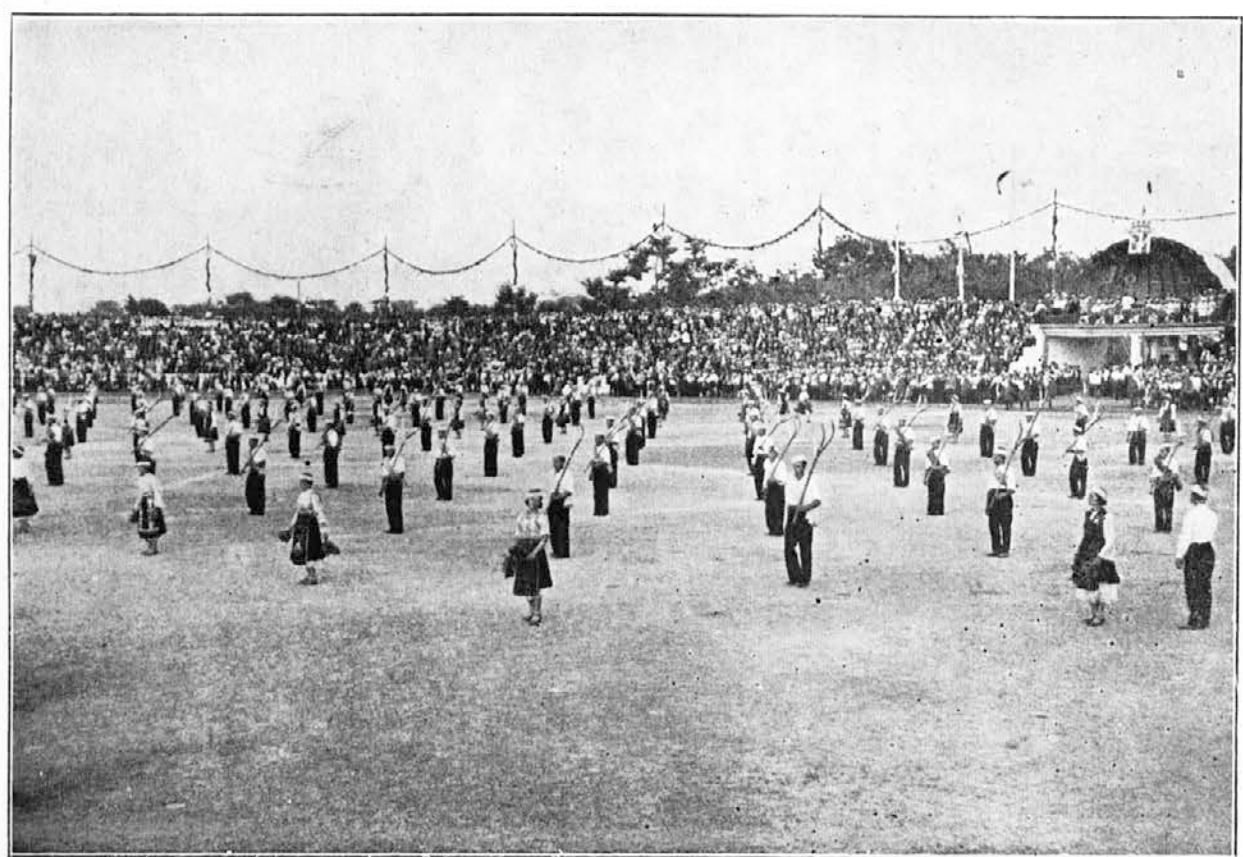

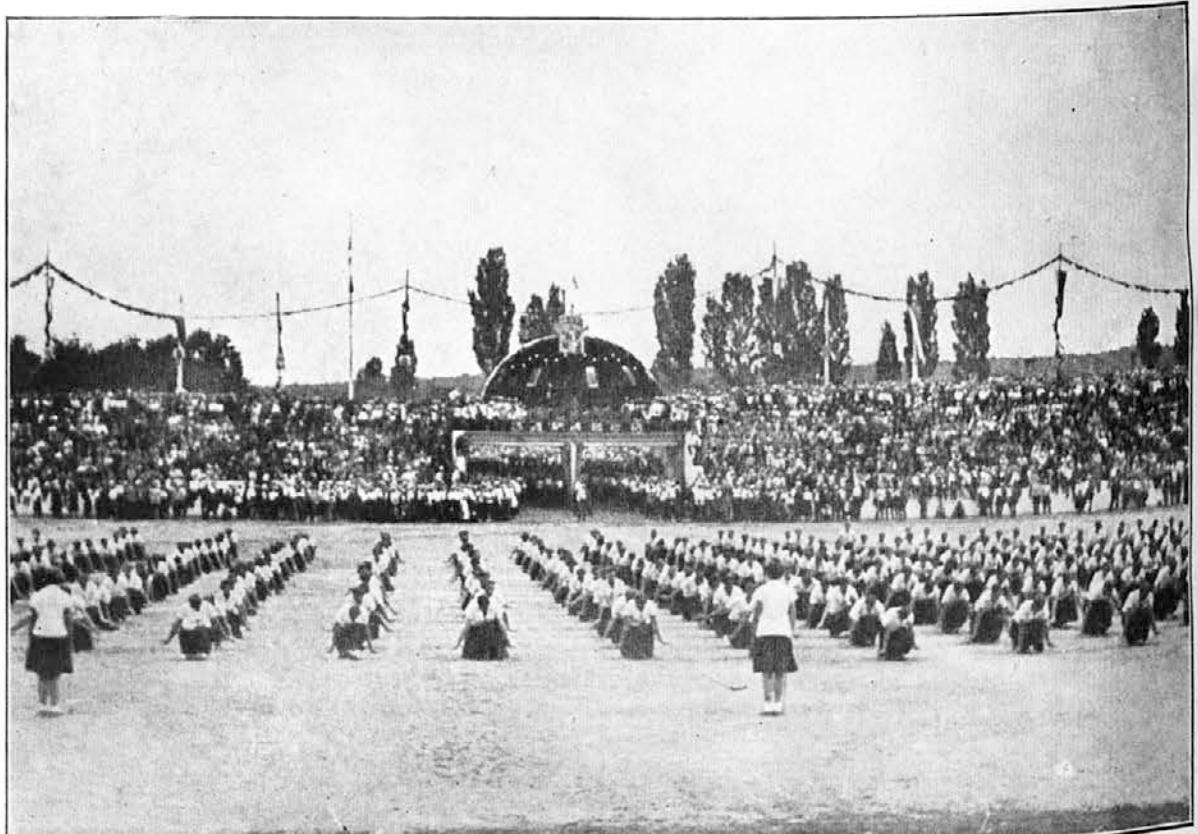

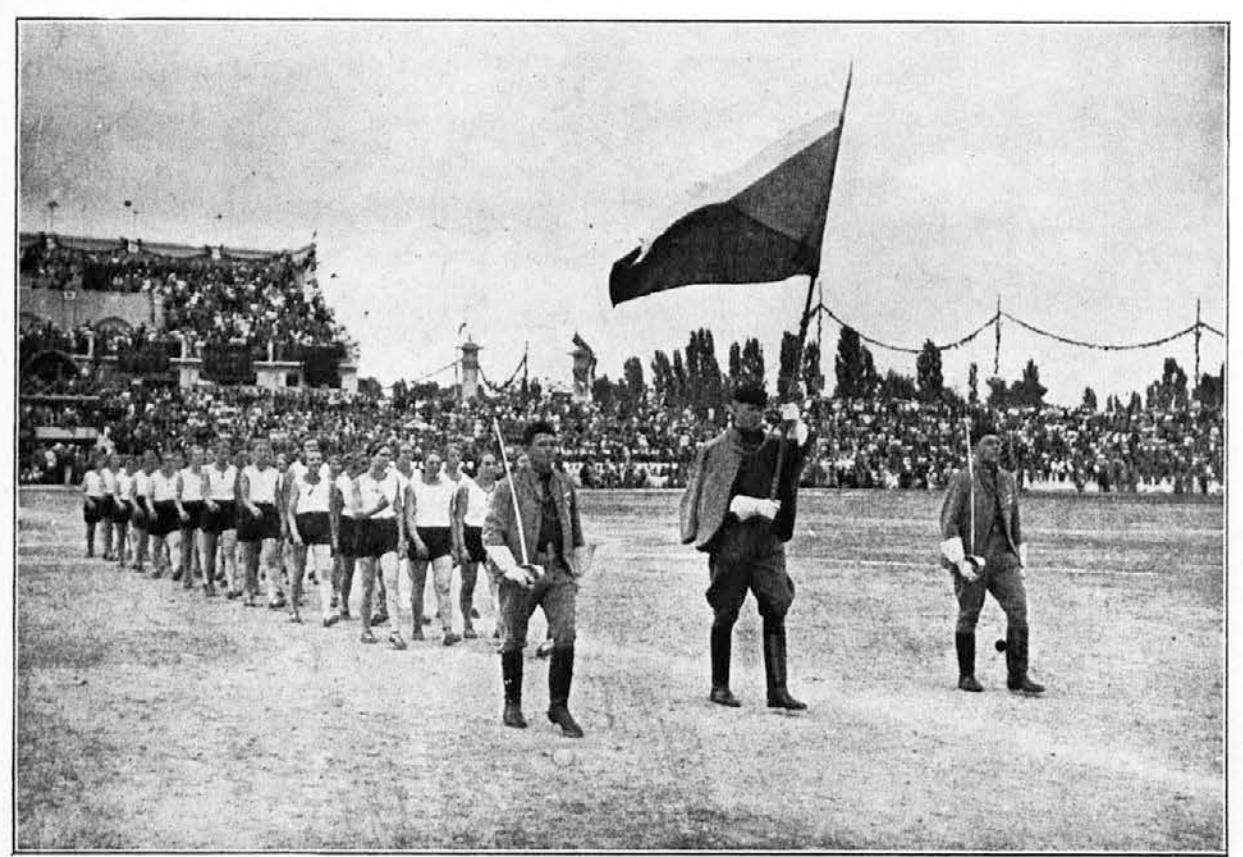

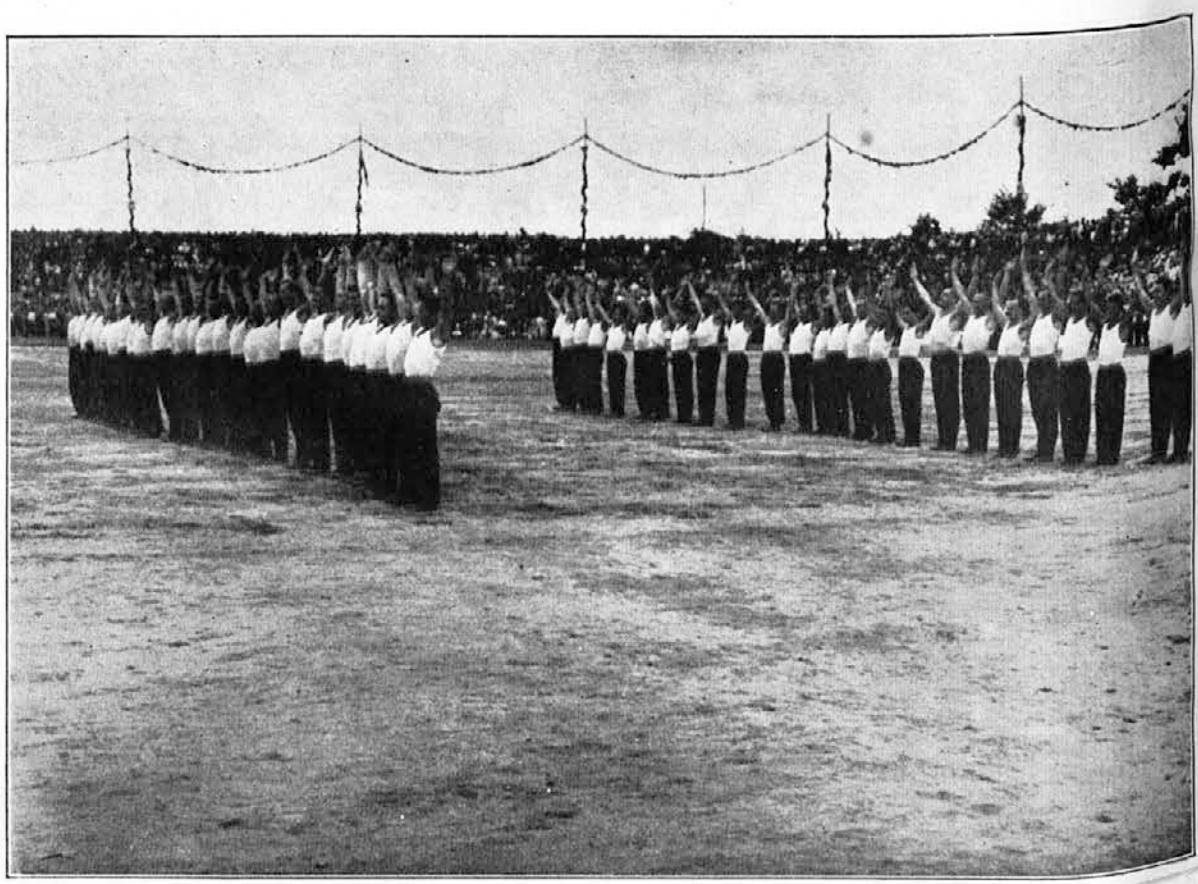
55

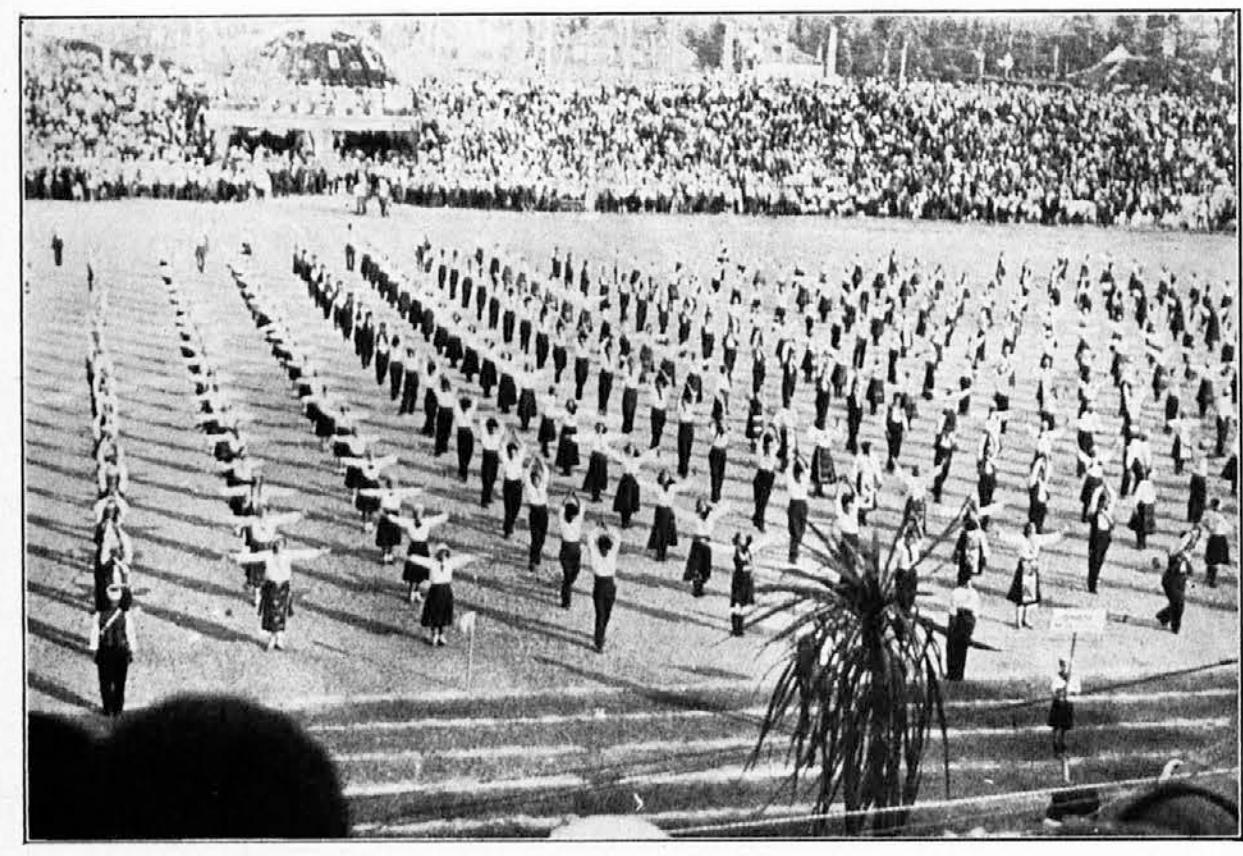
56

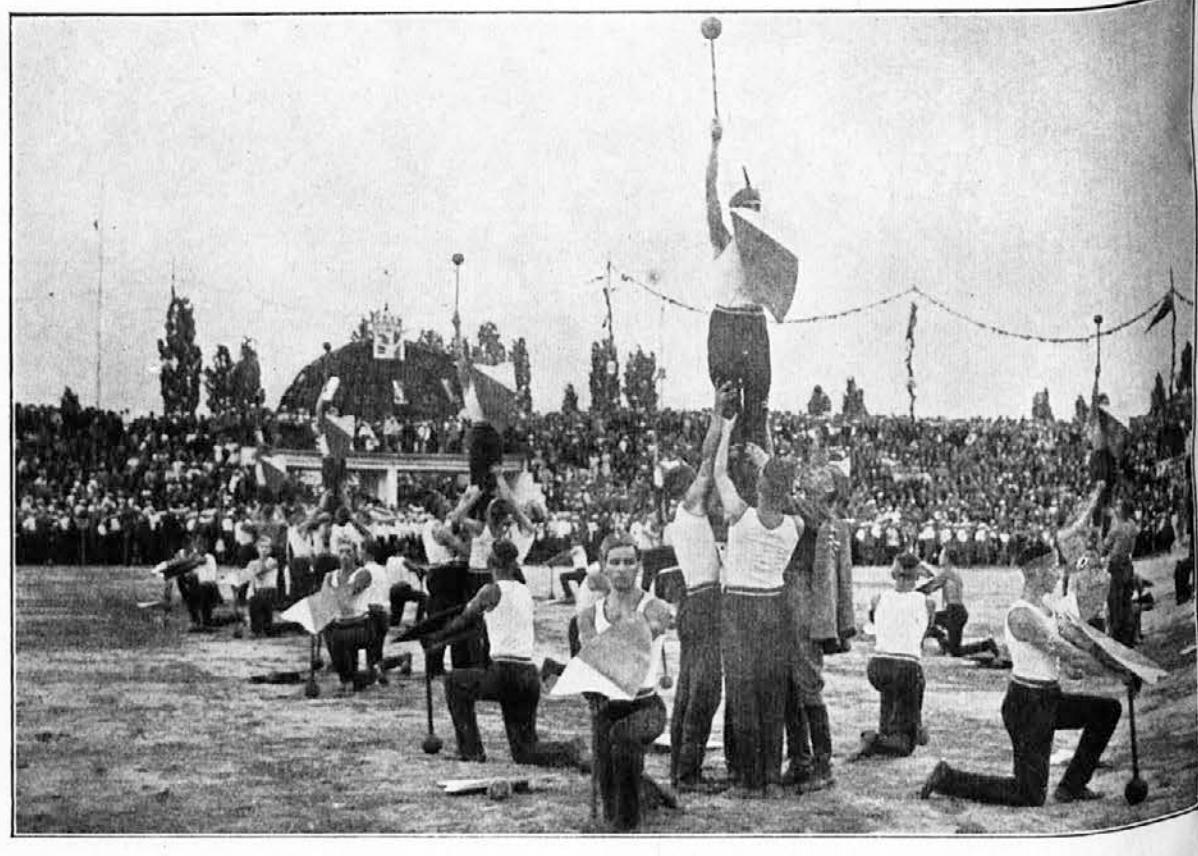
57

58

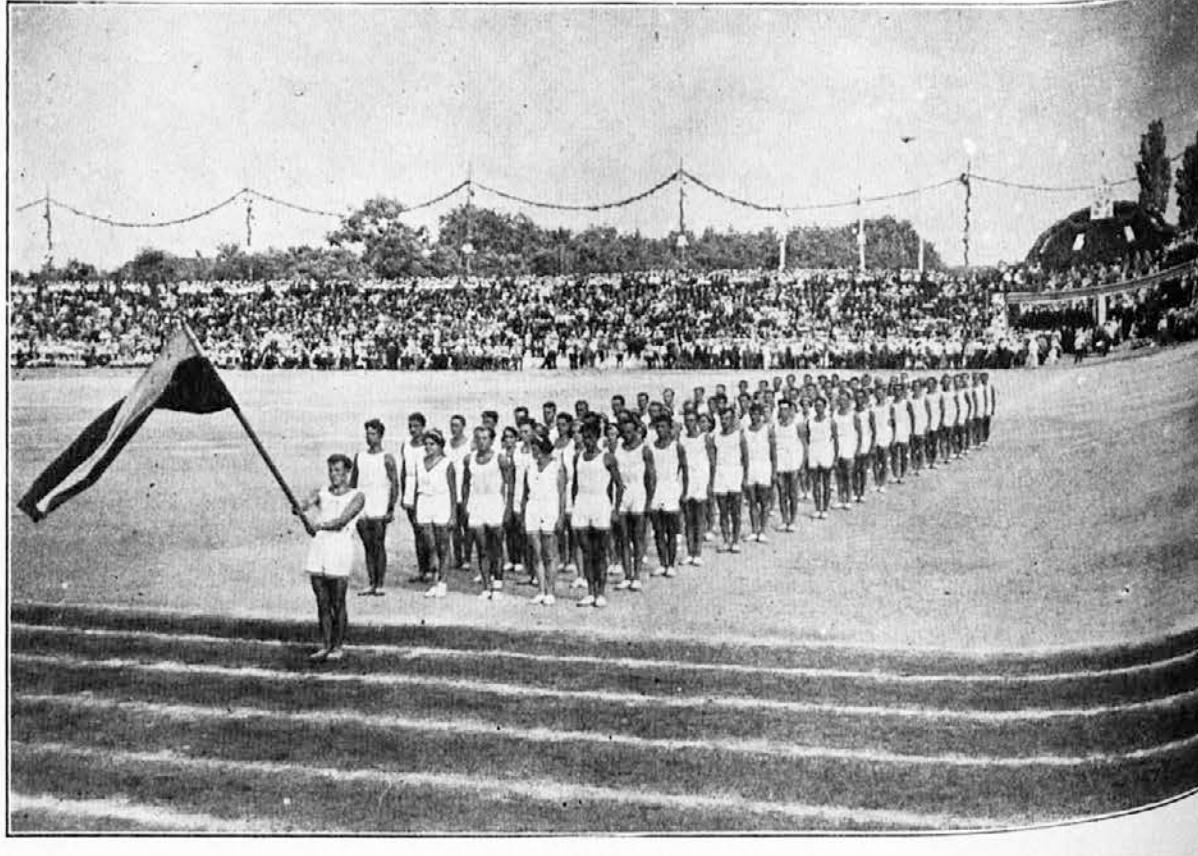
59

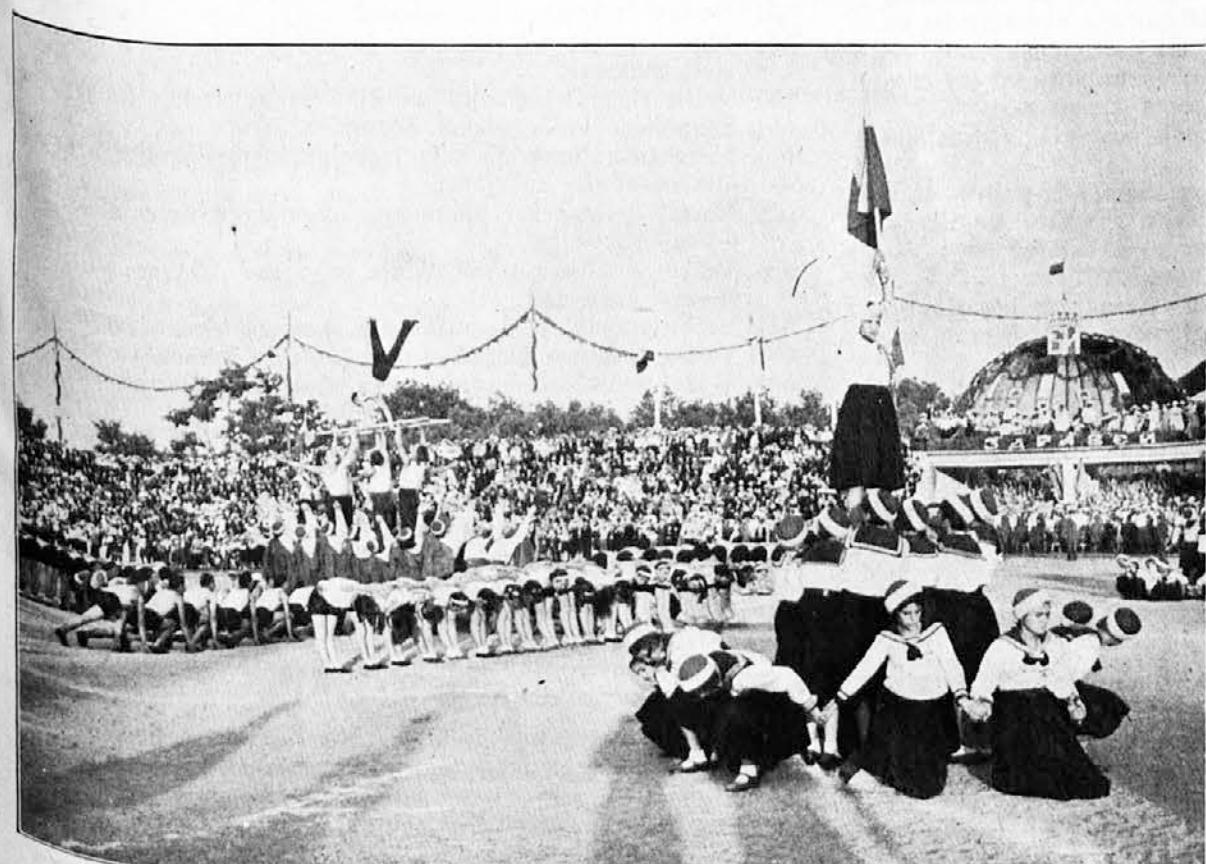
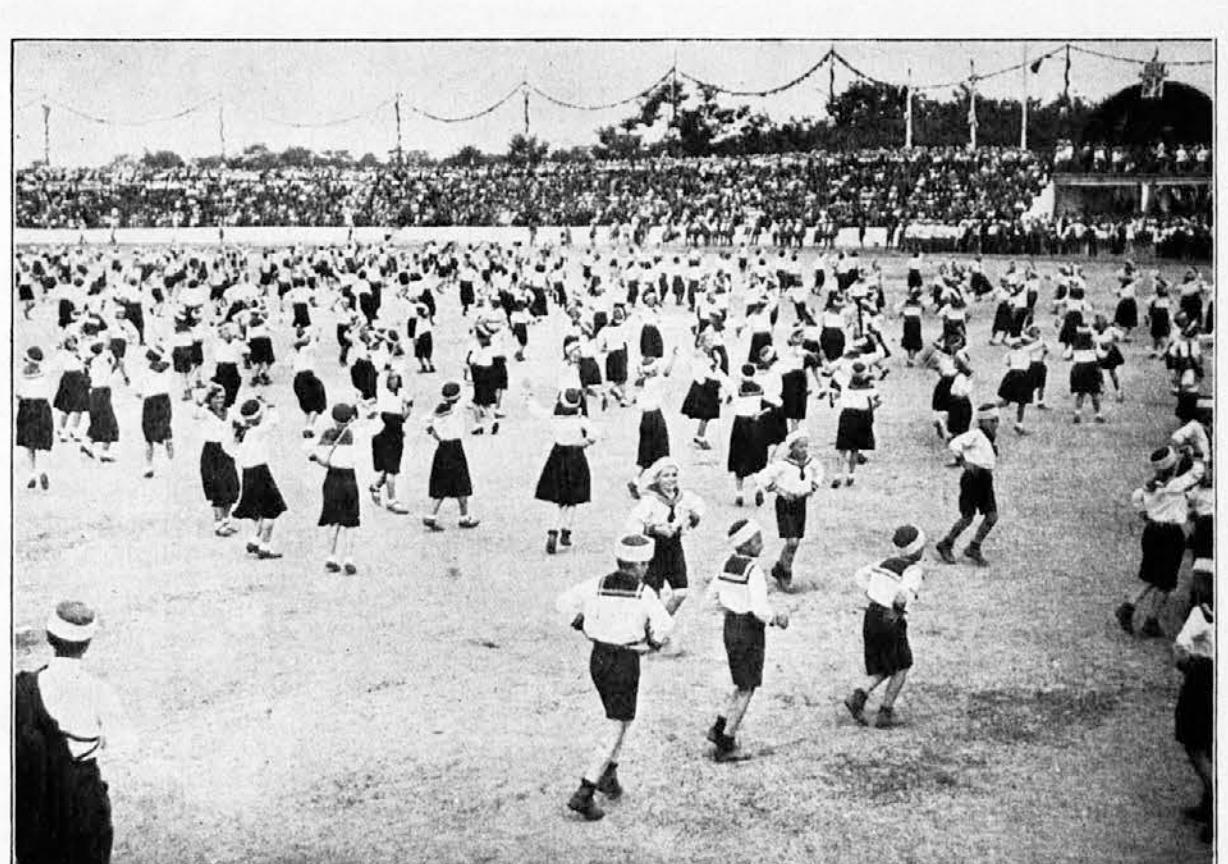
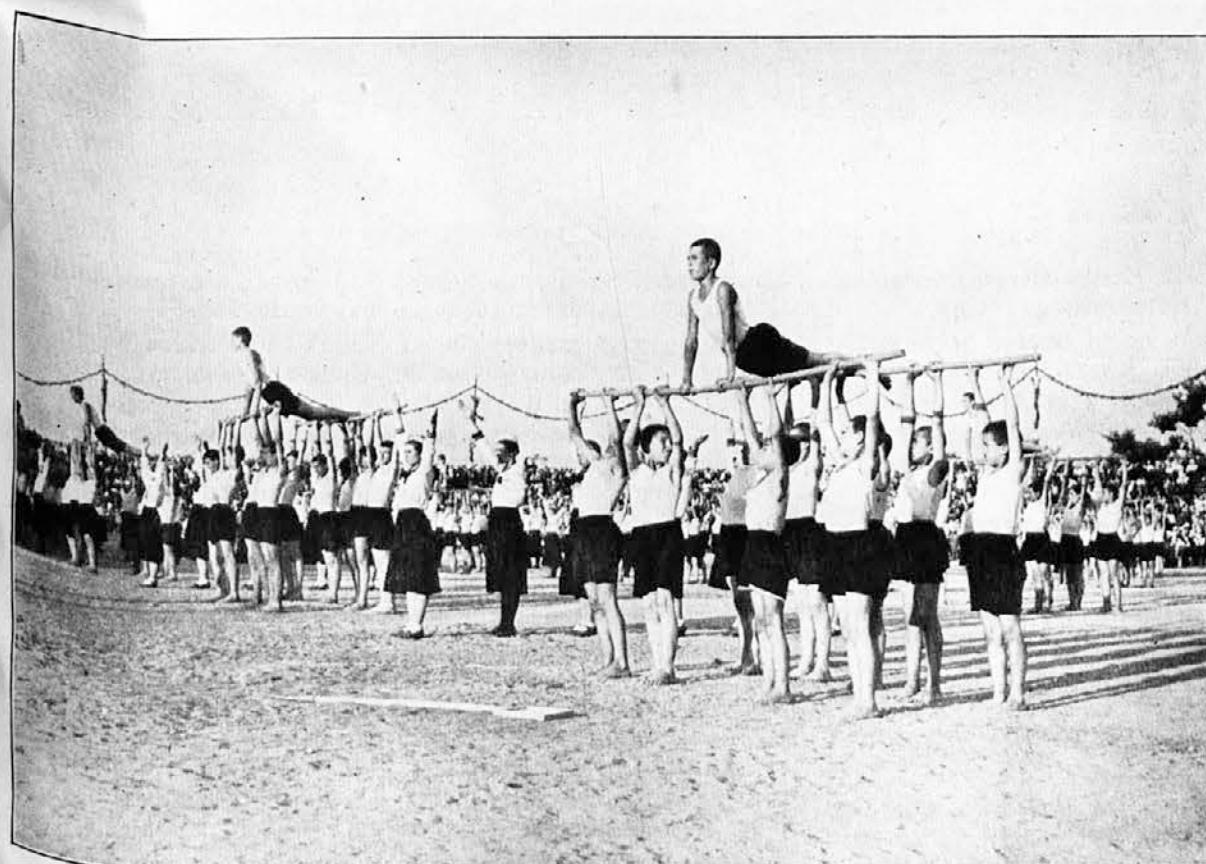
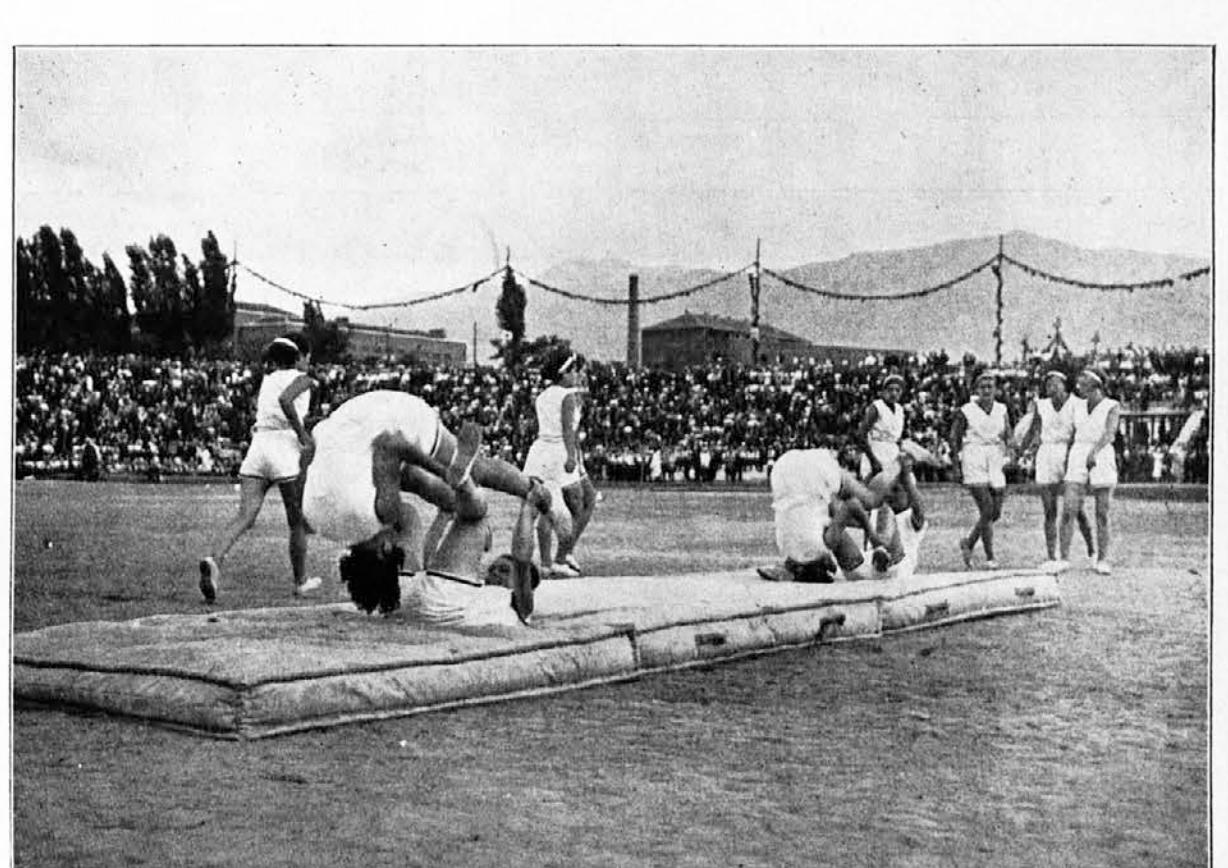
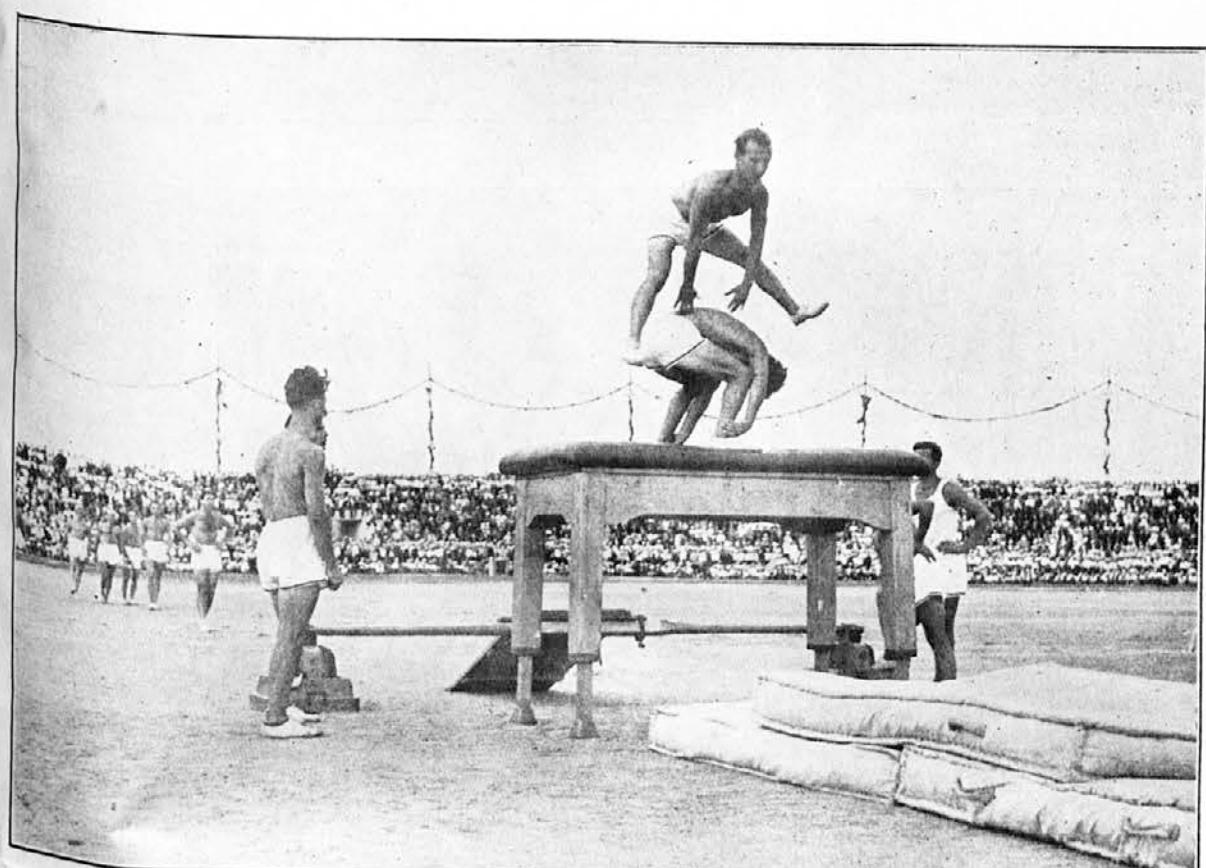
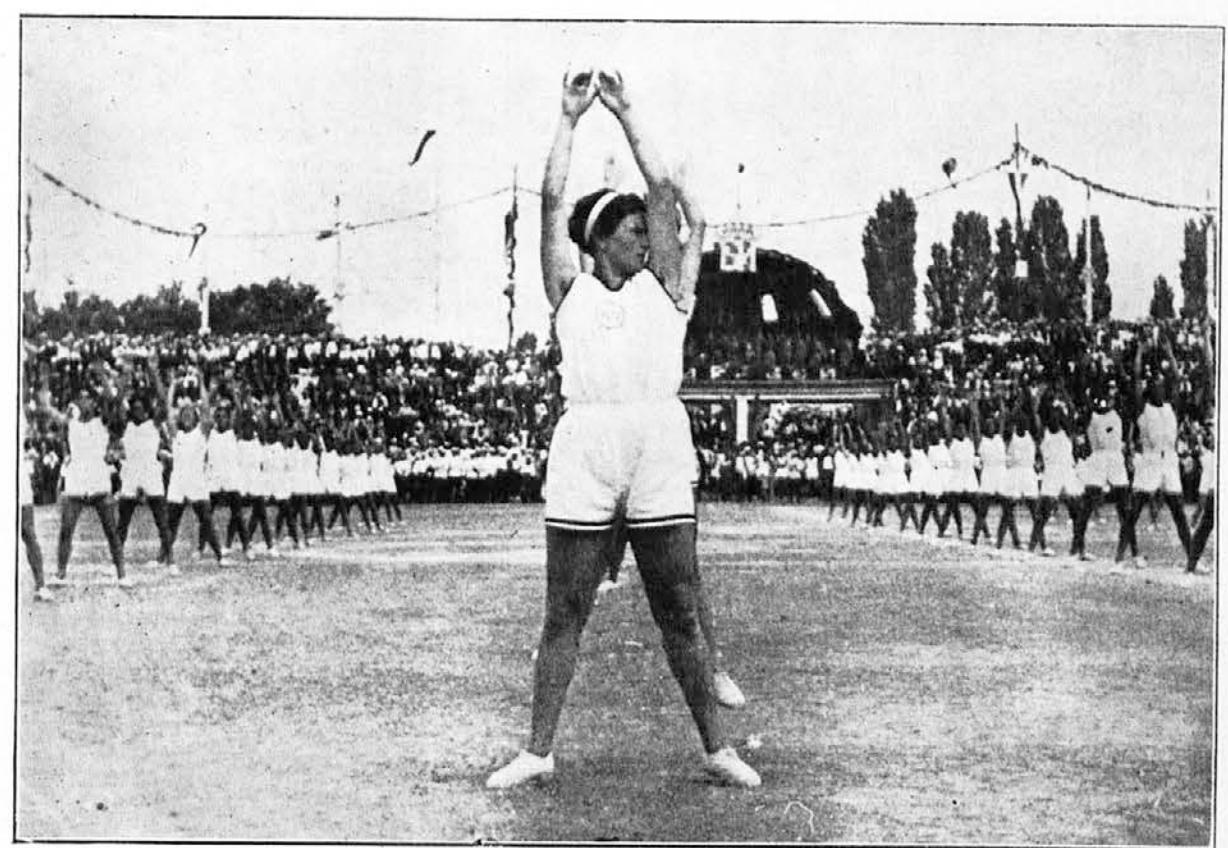
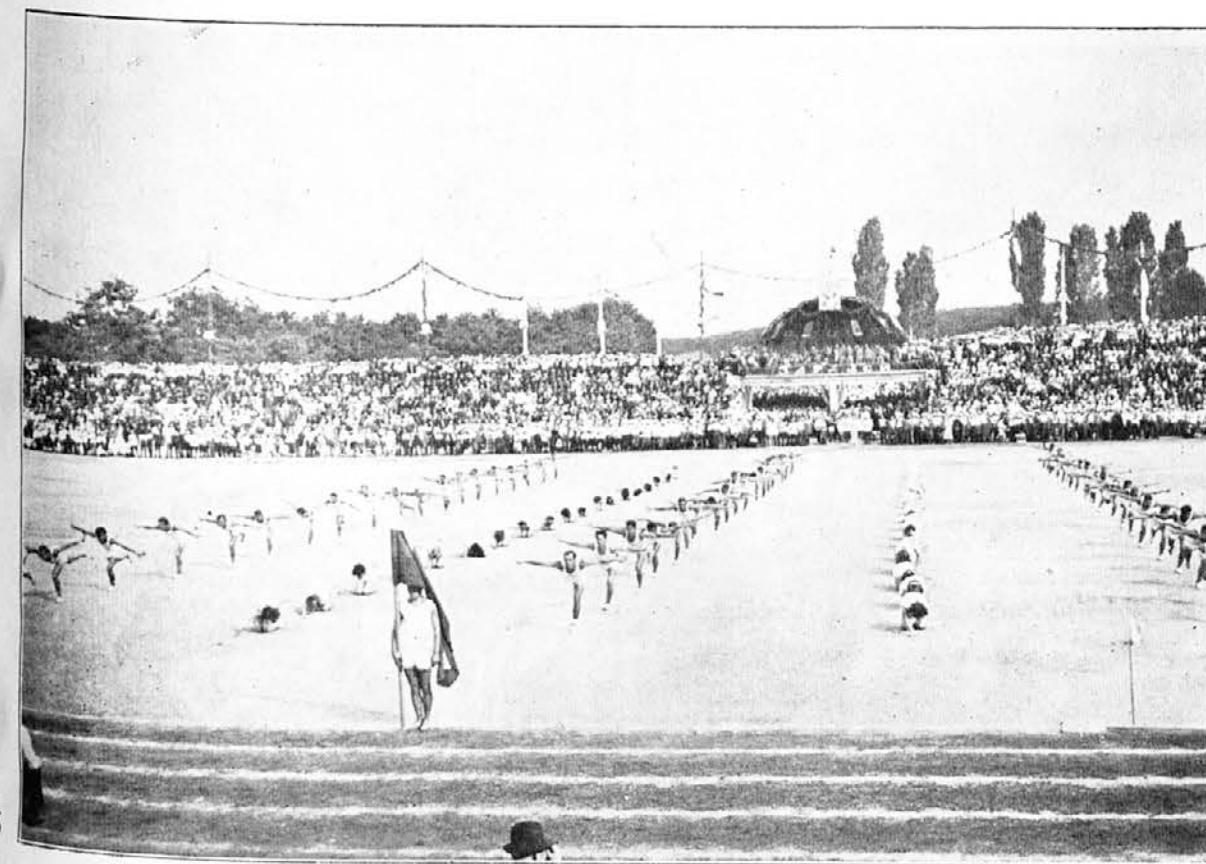
60

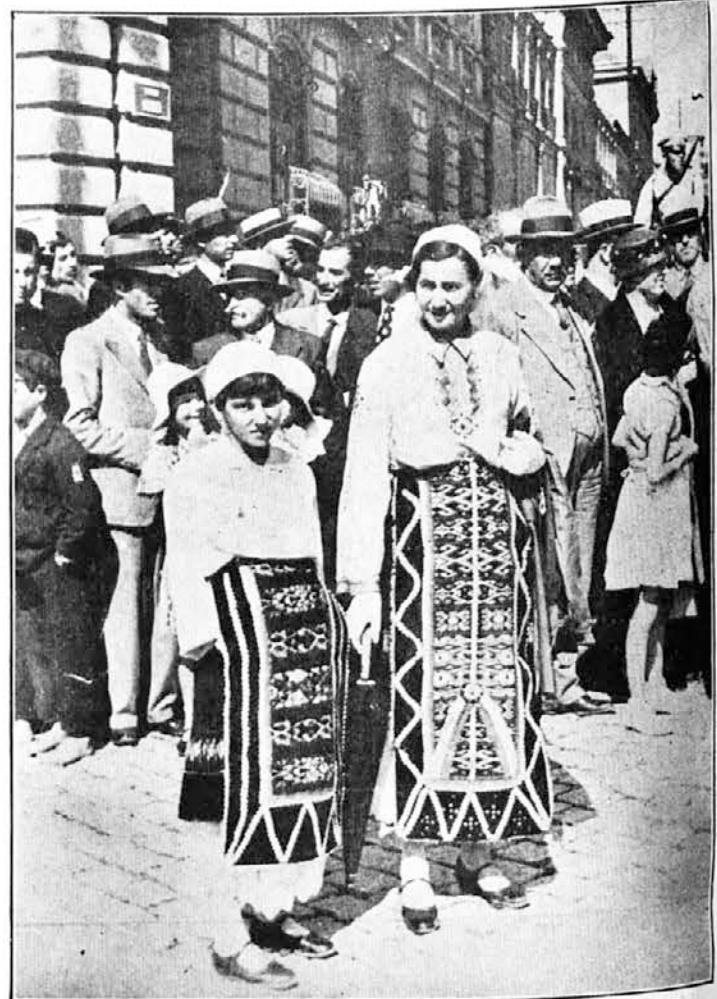

61

62

OPIS S LIKA:

- 1) Na pograničnoj stanicu u Dragomanu jugoslovenske Sokole dočekivali su predstavnici Saveza Junaka na čelu s br. D. Lazovom (u sredini, do zam. starešine Saveza SKJ br. dra Pavla).
- 2) U Dragomanu: Stajanje voza dobro dolazi da se, posle dugog puta, malko i protegnu noge...
- 3) U Dragomanu: I unatoč dalekom putu za Sofiju, kako se vidi, jugoslovenski Sokoli i Sokolice ne osećaju umora; uz sitne zvukove tamburice igra se kolo...
- 4) U Dragomanu: Nikada tako živo! Čitava vojska jugoslovenskih Sokola i Sokolica očekuje polazak za Sofiju.
- 5) Doček zam. starešine Saveza SKJ br. D. Paunkovića i saveznog sekretara br. dra M. Gradojevića na sofijskoj stanicu po predstavnicima Saveza bugarskih Junaka; s leve brata Paunkovića br. prof. dr. M. Minev, s desne br. D. Lazov.
- 6) Pred sofijskom stanicom: Dolazak jugoslovenskih Sokola.
- 7) Pred sofijskom stanicom: Prva brigă po dolasku — oslobođiti se »kufera!«
- 8) Jugoslovenske Sokolice po dolasku u Sofiju bile su najsrdačnije pozdravljene od građanstva.
- 9) Pred sofijskom stanicom: Jugoslovenski Sokoli neprestano stižu... Stiglo ih je 6000.
- 10) Jugoslovenski Sokoli po dolasku u Sofiju oduševljeno su pozdravljani od svega građanstva.
- 11) Jugoslovenske Sokolice u bogatim i krasnim srpskim narodnim nošnjama po dolasku u Sofiju. Neobična život po ulicama Sofije za vreme sleta.
- 12) Jugoslovenske Sokolice u krasnim hrvatskim narodnim nošnjama na sletu.
- 13) Jugoslovensko Sokolstvo sabire se za svečanu povorku.
- 14) Predstavnici slovenskog Sokolstva vrše smotru pre dolaska Nj. Vel. Cara Borisa III.
- 15) Nj. Vel. Car Boris III vrši smotru postrojenih Junaka i Sokola na Trgu sv. Al. Nevskog.
- 16) Nj. Vel. Car Boris III obilazi postrojene tisuće jugoslovenskog Sokolstva.
- 17) Nj. Vel. Car Boris III vrši smotru burno pozdravljen od jugoslovenskih Sokolica u narodnoj nošnji.
- 18) Nj. Vel. Car Boris III na »Molebenu« pred crkvom sv. Al. Nevskog pri otvaranju sleta Junaka; spreda: Nj. Pr. Stefan, mitropolit sofijski.
- 19) Nj. Vel. Car Boris III na »Molebenu« otvara VIII slet Saveza bugarskih Junaka.
- 20) Na »Molebenu«, Nj. Vel. Car Boris III, s članovima vlade, predstavnicima Junaka i Sokola i drugim odličnicima za vreme govora Nj. Pr. Stefana, sofijskog mitropolite.
- 21) Posle »Molebena« Nj. Vel. Car Boris III burno pozdravljen od Sokola, Junaka i građanstva vraća se u Dvor.
- 22) Jugoslovenske Sokolice u divnim hrvatskim narodnim nošnjama.
- 23) Jedan Junak predaje Nj. Vel. Caru Borisu III pozdravnu adresu, koju je stafeta donela iz starodrevnog Trnova.
- 24) Čelo svečane povorke; spreda s leva na desno: načelnik ČOS i SSS br. dr. Klinger, načelnik Saveza bugarskih Junaka br. kap. Genev, načelnik Saveza SKJ br. dr. Pihler.
- 25) Svečana povorka kreće s Trga sv. Al. Nevskog; spreda: predstavnici Saveza slovenskog Sokolstva, za njima članovi sletskog odbora Junaka s članovima uprave sok. saveza.
- 26) Jugoslovensko Sokolstvo u svečanoj povorci u zanosnom oduševljenju stupa sofijskim ulicama; na čelu savezna zastava s članovima savezne uprave.
- 27) Jugoslovenske Sokolice u povorci pri izlazu iz Dvora prolaze kroz špalir nepreglednog mnoštva sofijskog građanstva, burno pozdravljene.
- 28) Jugoslovenske Sokolice u živopisnim slovenačkom narodnim nošnjama u povorci.
- 29) Ruski Sokoli u svečanoj povorci.
- 30) Bugarske Junakinje u svečanoj povorci.
- 31) Čelo povorce, s predstavnicima Saveza slov. Sokolstva, ulazi u Dvor i defiluje pred Nj. Vel. Carem Borisom III.
- 32) Uprava Saveza SKJ defiluje pred Nj. V. Carem Borisom III
- 33) Nj. Vel. Car Boris III s članovima vlade, predstavnicima slovenskog Sokolstva i drugim odličnicima otpozdravljava na ovacije od tridesetak tisuća učesnika svečane povorke.
- 34) Nj. Vel. Car Boris III oduševljeno pozdravljen od jugoslovenskih Sokolica u divnim narodnim nošnjama.
- 35) Češkoslovačke Sokolice u svečanoj povorci pozdravljaju Nj. Vel. Cara Borisa III.
- 36) Najstariji junak br. Ivan Velčev iz Vidina, 80-godišnjak, s najmladim Junacima i Junakinjama u svečanoj povorci.
- 37) Nj. Vel. Car Boris III u razgovoru s češkoslovačkim poslanikom u Sofiji, bratom drom Maksom.
- 38) Nj. Vel. Car Boris III u razgovoru s najstarijim jugoslovenskim Sokolom, br. Dordem Josifovićem, učiteljem u m., članom Sok. društva Zemun, rođenim 1842 god.
- 39) Nj. Vel. Car Boris III u razgovoru s predsednikom Saveza bugarskih Junaka generalom br. R. Atanasovim.
- 40) Nj. Vel. Car Boris III, nakon završene svečane povorce, opršta se s predstavnicima slovenskog Sokolstva. Nj. Vel. Car izražau I zam. starešine Saveza SKJ br. Ganglu Svoje veliko zadovoljstvo na impozantnom učeštu jugoslovenskog Sokolstva na sletu.
- 41) Nastup bugarskih Junaka.
- 42) Proste vežbe bugarskih Junaka.
- 43) Vežbe bugarskih Junakinja.
- 44) Na sletištu, između pojedinih vežbi, održavana su i natečanja Junaka u trčanju.
- 45) Vežbe muškog i ženskog naraštaja bugarskih Junaka.
- 46) Jugoslovensko Sokolstvo sa saveznom zastavom i saveznom upravom stupa na sletište da izvrši svečanu predaju savezne plakete Savezu bugarskih Junaka.
- 47) Na sletištu: uprava Saveza SKJ prilikom svečane predaje plakete Saveza SKJ Savezu bugarskih Junaka.
- 48) Momenat s predaje plakete Saveza SKJ Savezu bugarskih Junaka za vreme govora br. Gangla; posve levo: predsednik Saveza Junaka general br. R. Atanasov.
- 49) Na sletištu: za vreme svečane predaje plakete Saveza SKJ Savezu bugarskih Junaka; plaketa je od brona i pričvršćena na okvir od belog mramora, teška oko 80 kg.
- 50) Nakon svečane predaje plakete Saveza SKJ Savezu bugarskih Junaka, I zam. starešine br. Gangl ljubi se s predsednikom Junaka generalom br. Atanasovim.
- 51) Predsednik Saveza Junaka general br. R. Atanasov govori pri svečanoj predaji spomen-trake zastavi Saveza SKJ.
- 52) Najznačajniji i najdirljiviji momenat na sletu braće bugarskih Junaka u Sofiji — bratimljene zastava dveju velikih narodnih bratskih organizacija: Saveza bugarskih Junaka i Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije — dne 13 jula.
- 53) Na sletištu sve tribine bile su nabijene kao šipak...
- 54) Vežbe jugoslovenskih Sokola.
- 55) Vežbe seoskih četa bugarskih Junaka.
- 56) Vežbe jugoslovenskih Sokolica.
- 57) Nastup češkoslovačkih Sokolica.
- 58) Jugoslovenski Sokoli izvode čuvetu devetbu br. I. Kovaceva «Hej trubača».
- 59) Vežbe članova i članica seoskih četa bugarskih Junaka.
- 60) Simbolične vežbe ruskih Sokola.
- 61) Na sletištu: narodna kola jugoslovenskih Sokolica u krasnim narodnim nošnjama.
- 62) Nastup pitomaca i pitomkinja bugarske državne škole za telesno vaspitanje.
- 63) Vežbe pitomaca i pitomkinja bugarske državne škole za telesno vaspitanje.
- 64) Vežbe pitomkinja bugarske drž. škole za telesno vaspitanje.
- 65) Vežbe pitomkinja bugarske drž. škole za telesno vaspitanje.
- 66) Vežbe pitomkinja bugarske drž. škole za telesno vaspitanje.
- 67) Vežbe Junaka i Junakinja s motkama.
- 68) Vežbe muškog i ženskog naraštaja bugarskih Junaka.
- 69) Vežbe Junaka i Junakinja iz Rusa, Dunavske oblasti.
- 70) Bugarske narodne igre i kola uz svirku »kavalu« (vrste frule) i drugih narodnih instrumenata.
- 71) Jedna osobito vesela grupa slovenačkih narodnih nošnja na sletu s harmonikašem.
- 72) U znak bratstva, predsednik Saveza bugarskih Junaka, general br. R. Atanasov, priveza je, na sletištu 13. jula, na zastavu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije spomen-traku Saveza bugarskih Junaka u bugarskim narodnim bojamama.
- 73) Momenat sa sofijskih ulica za vreme sleta; tip narodne nošnje s našega juga.
- 74) Bugarske narodne igre, pune temperamenta i lepotе.
- 75) Bugarske narodne igre.